

INFORME 7/2011

DIPUTACIONS
DE CATALUNYA
ÀREES DE
TRESORERIA
I ENDEUTAMENT,
EXERCICI 2008

INFORME 7/2011

DIPUTACIONS DE CATALUNYA ÀREES DE TRESORERIA I ENDEUTAMENT, EXERCICI 2008

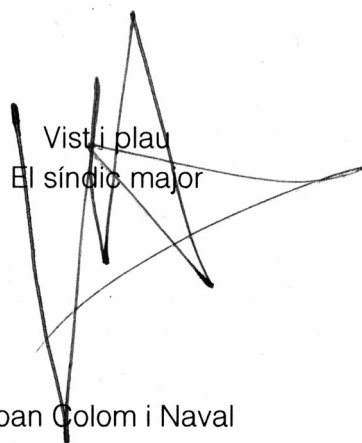
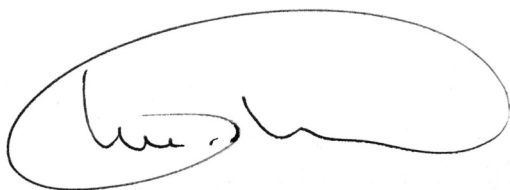
MONTSERRAT VENDRELL i TORNABELL, secretària general de la Sindicatura de Comptes de Catalunya,

C E R T I F I C O:

Que a Barcelona, el dia 8 de febrer del 2011, reunit el Ple de la Sindicatura de Comptes, sota la presidència del síndic major, l'Excm. Sr. Joan Colom i Naval, amb l'assistència dels síndics Sr. Jordi Pons i Novell, Sr. Jaume Amat i Reyero, Sr. Agustí Colom i Cabau, i Sr. Ernest Sena i Calabuig, actuant-hi com a secretària la secretària general de la Sindicatura, Sra. Montserrat Vendrell i Tornabell, i com a ponent el síndic Sr Ernest Sena i Calabuig, amb deliberació prèvia s'acorda aprovar l'informe de fiscalització 7/2011, relatiu a les diputacions de Catalunya, àrees de tresoreria i endeutament, exercici 2008, amb dos vots particulars sobre fonamentació, un del síndic Sr. Jaume Amat i Reyero i l'altre del síndic Sr. Jordi Pons i Novell, els quals figuren al final de l'informe.

I, perquè així consti i tingui els efectes que corresponguin, signo aquest certificat, amb el vistiplau del síndic major.

Barcelona, 17 de febrer del 2011

Vist i plau
El síndic major

Joan Colom i Naval

ÍNDEX

ABREVIACIONS.....	7
1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME.....	9
1.1. OBJECTE I ABAST.....	9
1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS.....	10
1.3. ÀREES OBJECTE DE FISCALITZACIÓ.....	10
1.3.1. Tresoreria.....	10
1.3.2. Endeutament.....	11
1.4. COMPTES OBJECTE DE FISCALITZACIÓ.....	13
1.5. PRINCIPAL NORMATIVA APLICABLE.....	14
2. DIPUTACIÓ DE BARCELONA.....	15
2.1. ÒRGANS DE GOVERN.....	15
2.2. CONTROL INTERN.....	16
2.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA.....	18
2.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT.....	25
3. DIPUTACIÓ DE GIRONA.....	31
3.1. ÒRGANS DE GOVERN.....	31
3.2. CONTROL INTERN.....	32
3.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA.....	32
3.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT.....	38
4. DIPUTACIÓ DE LLEIDA.....	43
4.1. ÒRGANS DE GOVERN.....	43
4.2. CONTROL INTERN.....	44
4.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA.....	44
4.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT.....	49
5. DIPUTACIÓ DE TARRAGONA.....	53
5.1. ÒRGANS DE GOVERN.....	53
5.2. CONTROL INTERN.....	54
5.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA.....	55
5.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT.....	61

6.	RÀTIOS DE TRESORERIA I ENDEUTAMENT	63
7.	CONCLUSIONS	64
7.1.	OBSERVACIONS	64
7.1.1.	Diputació de Barcelona.....	64
7.1.2.	Diputació de Girona.....	65
7.1.3.	Diputació de Lleida.....	67
7.1.4.	Diputació de Tarragona.....	70
8.	TRÀMIT D'AL·LEGACIONS.....	71
8.1.	AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA.....	71
8.2.	AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE LLEIDA.....	81
8.3.	AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE GIRONA.....	86
8.4.	AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA.....	93
9.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS.....	100
9.1.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA.....	100
9.2.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE LLEIDA	100
9.3.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE GIRONA.....	100
9.4.	RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA	101
10.	VOTS PARTICULARS DE MEMBRES DEL PLE DE LA SINDICATURA	101
10.1.	VOT PARTICULAR DEL SÍNDIC SR. JORDI PONS I NOVELL	101
10.2.	VOT PARTICULAR DEL SÍNDIC SR. JAUME AMAT I REYERO	103

ABREVIACIONS

Banesto	Banco Español de Crédito
BBVA	Banco Bilbao Vizcaya Argentaria
BCL	Banco de Crédito Local
BEI	Banc Europeu d'Inversions
BEP	Bases d'execució del pressupost
BOP	Butlletí Oficial de la Província
BSCH	Banco Santander Central Hispano
CAM	Caja de Ahorros del Mediterráneo
CTRSUM	Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme
Euríbor	Europe Interbank Offered Rate
LCSP	Llei de contractes del sector públic
M€	Milions d'euros
MIBOR	Madrid Interbank Offered Rate
TABASA	Túnel i Accessos de Barcelona, SAC
TRLCAP	Text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques
TRLRHL	Text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals

1. INTRODUCCIÓ A L'INFORME

Aquest informe de fiscalització té el seu origen en la iniciativa de la Sindicatura de Comptes i forma part del Programa anual d'activitats de l'exercici 2010 aprovat pel Ple el 18 de novembre del 2009.

El present informe de fiscalització correspon a les àrees de tresoreria i endeutament de l'exercici 2008 de les quatre diputacions de Catalunya.

Atès que aquest informe es va iniciar amb anterioritat a l'entrada en vigor de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes, d'acord amb la disposició transitòria tercera de l'esmentada llei, la tramitació d'aquest informe es realitza segons la regulació establerta per la Llei 6/1984, del 5 de març, de la Sindicatura de Comptes, modificada per les lleis 15/1991, del 4 de juliol, 7/2002, del 25 d'abril, 7/2004, del 16 de juliol i 26/2009, del 23 de desembre.

1.1. OBJECTE I ABAST

L'objecte d'aquest informe és la fiscalització de les àrees de tresoreria i endeutament de les diputacions de Catalunya.

Als efectes d'aquest informe es considera tresoreria el que recull el punt 12 de la Memòria dels comptes anuals del Pla general de comptabilitat pública adaptat a l'Administració local sota l'epígraf de Tresoreria, que inclou la caixa, els comptes operatius, els comptes restringits de recaptació, els comptes restringits de pagament i els comptes financers de col·locació d'excedents de tresoreria.

Es considera endeutament el que estableix el punt 14 de la Memòria dels comptes anuals del Pla general de comptabilitat pública adaptat a l'Administració local sota l'epígraf Informació sobre l'endeutament, que inclou els passius financers a llarg i curt termini, les operacions d'intercanvi financer i els avals concedits.

L'abast material de l'informe són les diputacions catalanes, sense incloure els seus organismes autònoms ni els ens dependents. L'abast temporal és l'exercici 2008.

Els objectius generals de la fiscalització són els següents:

- Financers: verificar que la informació financera referida a la tresoreria i a l'endeutament ha estat elaborada i es presenta conforme als principis i normes comptables que són d'aplicació.
- Compliment de la legalitat: verificar que les actuacions realitzades per les diputacions respecte a la tresoreria i a l'endeutament s'han desenvolupat d'acord amb la normativa que és d'aplicació.

1.2. METODOLOGIA I LIMITACIONS

El treball s'ha portat a terme de forma individualitzada per a cadascuna de les quatre diputacions, i s'ha dividit en les àrees de fiscalització objecte de l'informe: tresoreria i endeutament.

Per tal de dur a terme la fiscalització s'han realitzat totes les proves, de compliment i substantives, que s'han considerat necessàries per tal d'obtenir evidència suficient i adient, amb l'objectiu d'aconseguir una base raonable que permeti manifestar les conclusions del present informe.

1.3. ÀREES OBJECTE DE FISCALITZACIÓ

1.3.1. Tresoreria

La funció principal de la tresoreria de les entitats locals és el cobrament dels drets i el pagament de les obligacions, procedents tant d'operacions pressupostàries com no pressupostàries. Per complir aquesta finalitat, les entitats locals utilitzen caixes d'efectiu i comptes oberts a aquest efecte en entitats financeres.

L'article 197.1 del text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals (TRLRHL) estableix que les entitats locals poden concertar els serveis de tresoreria amb entitats financeres, mitjançant l'obertura dels diferents tipus de comptes:

- a) Comptes operatius d'ingressos i pagaments
- b) Comptes restringits de recaptació
- c) Comptes restringits de pagaments
- d) Comptes financers de col·locació d'excedents de tresoreria

En els comptes operatius es centralitzen els cobraments i pagaments de l'entitat. Els comptes restringits són comptes específics i diferenciats per a la realització de determinats cobraments i pagaments, i els comptes financers recullen saldos a favor de l'entitat com a conseqüència de la col·locació d'excedents de tresoreria en bancs i institucions de crèdit.

L'apartat segon de l'article 197 estableix que les entitats locals poden autoritzar l'existència de caixes d'efectiu per a les operacions diàries, subjectes a les limitacions que reglamentàriament s'estableixin. Cal assenyalar que aquesta reglamentació encara no s'ha elaborat.

Els mitjans de pagament poden ser, per a quantitats petites, l'efectiu, i per a la resta, la transferència bancària o xec, que, d'acord amb l'article 5.2.c del Reial decret 1174/1987, del 18 de setembre, pel qual es regula el Règim jurídic dels funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, han de ser autoritzats conjuntament pel tresorer, l'interventor i l'ordenador de pagaments.

L'article 65 del Reial decret 500/1990, del 20 d'abril, de desenvolupament del capítol primer del títol sisè de la Llei 39/1988, del 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals, estipula que l'expedició d'ordres de pagament s'ha d'ajustar al pla de disposició de fons que estableixi el president de l'entitat. Aquest pla ha de recollir, necessàriament, la prioritat de les despeses de personal i de les obligacions concretes en exercicis anteriors.

La legislació vigent permet a les entitats locals rendibilitzar els seus excedents temporals de tresoreria mitjançant inversions que reuneixin les condicions de liquiditat i seguretat.

L'article 194.3 del TRLRHL estableix que la tresoreria de les entitats locals s'ha de regir per les normes del text refós i, sempre que els hi sigui d'aplicació,¹ per les normes del capítol tercer del títol quart de la Llei 47/2003, del 26 de novembre, general pressupostària.

El Reial decret 1174/1987 assenyala que la funció de tresoreria en les administracions locals l'han de dur a terme funcionaris amb habilitació de caràcter estatal. Les diputacions han de disposar, obligatòriament, d'un lloc de treball denominat Tresoreria que de ser cobert per un funcionari d'habilitació estatal de la subescala interventor-tresorer de categoria superior.

1.3.2. Endeutament

L'article 48 del TRLRHL disposa que les entitats locals poden concertar operacions de crèdit en totes les seves modalitats, tant a curt com a llarg termini, així com operacions de cobertura i de gestió del tipus d'interès i del tipus de canvi.

Al llarg de l'exercici 2008 cap de les quatre diputacions va utilitzar operacions de crèdit a curt termini.

Addicionalment, les entitats locals poden concedir avals per garantir operacions de crèdit a empreses amb les quals contractin obres o serveis, o que explotin concessions que hagin de revertir a l'entitat local. També poden concedir avals a societats mercantils participades per entitats privades, en les quals tinguin una quota de participació en el capital social no inferior al 30%, sempre que aquesta societat estigui participada per persones o entitats privades.² L'aval no pot garantir un percentatge del crèdit superior al de la seva participació en la societat.

1. Atenent les al·legacions segona g i tercera de la Diputació de Barcelona, segona de la Diputació de Lleida, segona, tercera i cinquena de la Diputació de Girona, i segona de la Diputació de Tarragona, es modifica aquest paràgraf i se suprimeix el paràgraf següent de la redacció inicial.

2. Atenent l'al·legació sisena de la Diputació de Girona, s'afegeix aquesta frase a la redacció del paràgraf inicial.

Les operacions de crèdit estan sotmeses al compliment de determinats requisits referents a la finalitat a la qual s'han d'aplicar els recursos obtinguts, les garanties de devolució, instrumentalització de les operacions i tràmits d'aprovació, així com a requeriments sobre la seva tramitació. Tots aquests aspectes estan regulats en el capítol VII del títol I del TRLRHL.

Així, quant a la finalitat, les operacions a llarg termini seran destinades a finançar les inversions de l'entitat i, excepcionalment, al finançament de crèdits extraordinaris, de suplements de crèdit i del romanent de tresoreria negatiu d'exercicis anteriors. Les operacions a curt termini són exclusivament per a cobrir necessitats transitòries de tresoreria.

Les garanties de devolució són les establertes en l'article 49.5 del TRLRHL:

a) Per a les operacions a llarg termini:

- La constitució de garanties reals sobre béns patrimonials.
- L'afectació d'ingressos procedents de contribucions especials, taxes i preus públics que estiguin relacionats amb l'activitat a finançar amb l'operació de crèdit.
- Les subvencions de capital relacionades amb la despesa a finançar amb l'operació.

b) Per a les operacions a curt termini:

- L'afectació dels recursos tributaris anticipats, en els termes i límits establerts.
- Afectació d'ingressos procedents de contribucions especials, taxes i preus públics.

Quant a l'òrgan competent, els presidents de les corporacions locals poden concertar operacions de crèdit a llarg termini previstes en el pressupost sempre que el seu import acumulat no superi el 10% del recursos de caràcter ordinari previstos. Superat aquest límit, el Ple serà l'òrgan competent per aprovar-les.

Pel que fa al procediment de contractació, el TRLRHL en l'article 52.1 estableix que en la concertació de qualsevol operació de crèdit amb entitats financeres, sempre que estiguin vinculades a la gestió del pressupost aprovat, és d'aplicació el que preveu l'article 3.1.k del Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques (TRLCAP), en què es qualifiquen com a contractes exclosos de l'àmbit de la mateixa llei, i, per tant, subjectes al dret privat.

No obstant això, tenint en compte que es tracta de contractes de serveis bancaris i d'inversions als quals fan referència els articles 7 i 20 de la Directiva 2004/18/CE del Parlament Europeu i del Consell, del 31 de març del 2004, per damunt dels llistats comunitaris cal que es compleixin els requisits de publicitat comunitària als quals fan referència els articles 203 del TRLCAP i 13 i 16 i Annex II de la Llei de contractes del sector públic (LCSP).

A més a més d'estar subjecta a la regulació esmentada, la concertació d'operacions de crèdit està subjecta a determinats requeriments legals que es deriven del compliment del

principi d'estabilitat pressupostària. Les diferents lleis referents a aquest tema estableixen un marc d'actuació per a les entitats locals en el qual la contractació de les operacions de crèdit se supedita a la situació d'estabilitat pressupostària de la mateixa entitat, i s'estableix un règim de comunicacions i d'autoritzacions.

Així, per a la contractació de crèdits a llarg termini, concessió d'aval i substitució d'operacions de crèdit ja existents, s'ha d'obtenir l'autorització prèvia dels òrgans competents en matèria de tutela financera, del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat, quan dels estats financers es posi en evidència un estalvi net negatiu o quan el volum total del capital viu de les operacions de crèdit vigents, a curt i llarg termini, excedeixi el 110% dels ingressos corrents liquidats en l'exercici immediatament anterior.

Per a les operacions que no estan subjectes a autorització, en tots els casos, s'ha de presentar comunicació a la Direcció General de Política Financera, del Departament d'Economia i Finances, durant els deu primers dies del mes següent al de la formalització de l'operació.

1.4. COMPTES OBJECTE DE FISCALITZACIÓ

Segons el Compte general de l'exercici 2008 de cadascuna de les diputacions catalanes, la tresoreria i l'endeutament a 31 de desembre de 2008 presenten els imports següents:

Tresoreria	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
570. Caixa operativa	1.000,00	1.076,86	337,81	7.667,64
571. Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	113.303.330,58	10.825.922,09	49.108.253,55	18.890.099,48
573. Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de recaptació	2.123,62	0,00	-	-
574. Caixa restringida	32.779,78	11.496,53	-	5.430,88
575. Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments	442.736,78	31.718,22	43.148,62	-
577. Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers	243.000.000,00	106.610.547,21	2.563.259,40	65.850.000,00
Total	356.781.970,76	117.480.760,91	51.714.999,38	84.753.198,00

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels balanços de situació a 31 de desembre del 2008.

Endeutament	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
170. Deutes amb entitats de crèdit a llarg termini	159.430.657,48	89.219.155,74	61.356.735,30	90.885.951,17
520. Deutes amb entitats de crèdit a curt termini	40.146.219,22	14.976.201,72	7.218.263,63	7.360.886,35
Total	199.576.876,70	104.195.357,46	68.574.998,93	98.246.837,52

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir dels balanços de situació a 31 de desembre del 2008.

Avals i derivats	Barcelona	Girona	Lleida	Tarragona
Avals	15.478.805,32	1.219.308,43	2.098.900,53	-
Operacions d'intercanvi financer (valor nominal)	80.000.000,00	75.000.000,00	43.215.266,52	-

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de les memòries dels comptes anuals de l'exercici 2008 i de la informació facilitada per les diputacions.

1.5. PRINCIPAL NORMATIVA APLICABLE

La principal normativa aplicable que afecta la tresoreria i l'endeutament és la següent:

- Reial decret legislatiu 2/2007, del 28 de desembre, pel qual s'aprova el text refós de la Llei general d'estabilitat pressupostària.
- Llei 30/2007, del 30 d'octubre, de contractes del sector públic.
- Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, pel qual s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals.
- Llei 47/2003, del 26 de novembre, general pressupostària.
- Reial decret legislatiu 2/2000, del 16 de juny, pel qual s'aprova el text refós de la Llei de contractes de les administracions públiques.
- Decret 94/1995, del 21 de febrer, d'assignació de funcions en matèria d'hisendes locals als departaments de Governació i d'Economia i Finances.
- Reial decret 500/1990, del 20 d'abril, de desenvolupament del capítol primer del títol sisè de la Llei 39/1988, del 28 de desembre, reguladora de les hisendes locals.
- Reial decret 1174/1987, del 18 de setembre, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal.
- Ordre del Departament d'Economia i Finances 138/2007, del 27 d'abril, de procediments en matèria de tutela financera de les entitats locals.
- Ordre del Ministeri d'Economia i Hisenda 4041/2004, del 23 de novembre, per la qual s'aprova la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

2. DIPUTACIÓ DE BARCELONA

A continuació es descriuen els òrgans de govern i el control intern de la Diputació de Barcelona, i es presenta la fiscalització realitzada de les àrees de tresoreria i d'endeutament, així com el resultat d'aquesta.

2.1. ÒRGANS DE GOVERN

En la sessió plenària extraordinària de data 22 d'abril del 2008, fou elegit president de la Diputació Antoni Fogué Moya, ja que Celestino Corbacho Chaves, que n'era el president des del 22 d'abril del 2004 va renunciar al càrrec.

En el quadre següent es mostra la composició dels òrgans de govern de la Diputació de Barcelona a 31 de desembre del 2008:

Diputació de Barcelona Òrgans de govern	
Òrgan	Composició
Ple	51 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 24 diputats del Partit dels Socialistes de Catalunya - Progrés Municipal (PSC-PM) - 17 diputats de Convergència i Unió (CiU) - 4 diputats del Partit Popular (PP) - 4 diputats d'Iniciativa per Catalunya – Verds – Esquerra Unida i Alternativa – Entesa pel Progrés Municipal (ICV-EUiA-EPM) - 2 diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya – Acord Municipal (ERC-AM)
President	Antoni Fogué Moya de PSC-PM
Vicepresidents	- Vicepresident primer: Bartomeu Muñoz Calvet del PSC-PM - Vicepresident segon: Màrius Garcia Andrade d'ICV-EUiA-EPM - Vicepresident tercer: Jaume Vives Sobrino d'ERC-AM - Vicepresident quart: Carles Martí Jufresa del PSC-PM - Vicepresident cinquè: Lluís Recoder Miralles de CiU
Comissió Executiva	El president de la Diputació i 6 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 3 diputats del PSC-PM - 2 diputats d'ICV-EUiA-EPM - 1 diputat d'ERC-AM
Junta de Govern	El president de la Diputació i 20 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 13 diputats del PSC-PM - 4 diputats d'ICV-EUiA-EPM - 2 diputats d'ERC-AM - 1 diputat de CiU

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Diputació.

2.2. CONTROL INTERN

Durant l'exercici 2008 la Diputació de Barcelona ha regulat el funcionament i el control de la seva tresoreria amb les normes següents:

- Les Bases d'execució del pressupost (BEP) del 2008 aprovat pel Ple del 23 de novembre del 2007.
- Pla de disposició de fons de la tresoreria per a l'any 2008 aprovat per Decret de Presidència de data 4 de març del 2008.
- Instrucció reguladora dels procediments administratius de gestió comptable, aprovats per la Junta de Govern del 19 de juny del 2008.
- Circular 1/2006 sobre els terminis de pagament i els seus criteris d'aplicació de data 16 de gener del 2006.
- Circular 2/2006 sobre bestretes de caixa fixa i pagaments a justificar del 16 de gener del 2006.
- Decrets reguladors del règim de signatures dels comptes de tresoreria oberts a les entitats financeres.

La base 26 de les bases d'execució del pressupost estableix que l'ordenament de pagaments es tramitarà conjuntament amb el reconeixement d'obligacions, i que el president delegat de l'Àrea d'Hisenda i Recursos Interns és l'òrgan competent per a fer-ho.

En relació al pagament efectiu, les bases 55.2 i 57.1 indiquen que el sistema habitual de pagament és la transferència bancària, amb la signatura conjunta de la interventora i el tesorero, o de les persones que legalment els substitueixin. La Diputació no ha tingut en compte en aquesta regulació la necessitat de la signatura de l'ordenador de pagaments, tal com estableix l'article 5.2.c del Reial decret 1174/1987, del 18 de setembre, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal (vegeu epígraf 1.3.1).

Les bases d'execució també permeten realitzar pagaments per via telemàtica amb signatura electrònica i autorització conjunta d'Intervenció i Tresoreria.

El Decret d'autorització de les signatures per a disposar dels fons dels comptes que té oberts la Diputació en les entitats financeres, estableix que les signatures necessàries per

a disposar dels fons han de ser dues: una, d'entre les persones detallades en el Decret que pertanyen al grup d'Intervenció (format per la interventora i quatre persones més); i l'altra, d'entre les persones detallades que pertanyen al grup de Tresoreria (format pel tesorero i tres persones més).

La normativa vigent (article 42.1 del Reial decret 1174/1987) permet l'habilitació amb caràcter accidental a un funcionari de l'entitat suficientment capacitat, en cas d'absència, malaltia o abstenció legal o reglamentària del funcionari habilitat amb caràcter estatal.³ Aquest Decret d'autorització de signatures incompleix la normativa vigent, ja que permet la disposició de fons amb caràcter permanent a personal de la Diputació que no són ni l'interventor ni el tesorero.

De la informació proporcionada per la Diputació, en relació amb la segregació de funcions als procediments previs al pagament efectiu a tercers, es desprèn que hi ha un nombre significatiu de treballadors de la Diputació que tenen accés a opcions del sistema informàtic que no es troben entre les seves funcions.

El Departament de Tresoreria de la Diputació està format per tretze persones distribuïdes en tres unitats i una oficina tècnica, que realitzen les funcions següents, sota la direcció del tesorero o tesorera:

- Unitat de pagaments: confecció dels mitjans de pagament (transferències bancàries i talons), manteniment del llistat de creditors.
- Unitat de comptes corrents: manteniment dels comptes oberts amb les entitats financeres i conciliació d'aquests.
- Unitat de planificació: funcionament de les bestretes de caixa fixa i suport a la planificació del tesorero o tesorera.
- Oficina tècnica: confecció de les declaracions fiscals i de la gestió de l'endeutament.

Tal com estableix el Reial decret 1732/1994, del 29 de juliol, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, el lloc de treball de tesorero està ocupat per un funcionari amb habilitació de caràcter estatal de categoria superior, nomenat el 26 de març del 2007.

3. Atenent l'al·legació segona *b* de la Diputació de Barcelona, s'afegeix aquest paràgraf.

2.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA

El Balanç a 31 de desembre de 2008 de la Diputació de Barcelona presenta la tresoreria següent:

Diputació de Barcelona Tresoreria			
Compte	Descripció	31.12.2007	31.12.2008
570	Caixa operativa	1.000,00	1.000,00
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	108.397.073,94	113.303.330,58
573	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de recaptació	19.512,52	2.123,62
574	Caixa restringida	26.761,77	32.779,78
575	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments	456.068,63	442.736,78
577	Banc i institucions de crèdit. Comptes financers	217.155.160,49	243.000.000,00
	Total	326.055.577,35	356.781.970,76

Imports en euros.

Font: Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 de la Diputació de Barcelona.

La Memòria del compte anual de l'exercici 2008, en el seu punt 12, Tresoreria, presenta la informació següent:

Diputació de Barcelona Tresoreria a 31.12.2008					
Compte	Descripció	Saldo inicial	Cobraments	Pagaments	Saldo final
570	Caixa operativa	1.000,00	1.302.752,49	1.302.752,49	1.000,00
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	108.397.073,94	2.206.137.369,46	2.201.231.112,82	113.303.330,58
573	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de recaptació	19.512,52	1.241.685,53	1.259.074,43	2.123,62
574	Caixa restringida	26.761,77	252.921,64	246.903,63	32.779,78
575	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments	456.068,63	1.389.074,39	1.402.406,24	442.736,78
577	Banc i institucions de crèdit. Comptes financers	217.155.160,49	561.000.000,00	535.155.160,49	243.000.000,00
	Total	326.055.577,35	2.771.323.803,51	2.740.597.410,10	356.781.970,76

Imports en euros.

Font: Memòria de la Diputació de l'exercici 2008.

Caixa operativa

La Diputació disposa d'una única caixa metàl·lica de cobraments, situada a la seu de la Diputació. Diàriament es realitzen arquejos de caixa i s'ingressen en les entitats financeres les quantitats cobrades, i s'hi deixa un saldo de 1.000,00 €.

La Diputació ha informat que diversos serveis, com per exemple les biblioteques municipals, encara que no disposen de caixa operativa com a tal, cobren petites quantitats, que són ingressades diàriament en comptes bancaris de la Diputació.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius

La Diputació té vint-i-sis comptes operatius oberts amb vint entitats financeres. Les entitats financeres amb més volum de moviments van ser el Banco de Crédito Local (BCL) –que és l'entitat a través de la qual l'Estat transfereix a les diputacions la seva participació en els tributs de l'Estat– Caixa Catalunya i “la Caixa”.

Segons el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008, l'import dels interessos provinents dels comptes operatius va ser de 5.471.289,84 €, que correspon a l'import dels interessos cobrats durant l'exercici, comptabilitzats pel criteri de caixa.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació, per validar els estats financers presentats per aquesta, quant a saldos de balanç dels comptes de tresoreria i als ingressos financers registrats en el Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació sobre els límits i les signatures autoritzades per operar amb els comptes operatius.

En la fiscalització realitzada s'han observat les incidències següents:

- La Diputació ha aplicat el criteri de caixa per a la comptabilització dels ingressos per interessos; per tant, a 31 de desembre del 2008 no han estat registrats en la comptabilitat financera ingressos per interessos meritats i no cobrats dels comptes operatius per 303.879,00 €.

No obstant això, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats en l'exercici 2007 d'un import similar.

- La resposta de les entitats financeres detalla els següents comptes, a nom de la Diputació, que no estan recollits en la comptabilitat d'aquesta:

Número de Compte	Saldo a 31.12.2008	Justificació de la incidència per part de la Diputació
3XXX XX XXXXXX1234	1.523.939,19	Pertany en 1/5 part a la Diputació, a títol d'herència. La seva disponibilitat està condicionada a determinades clàusules de l'herència que no s'han donat durant l'exercici 2008.
3XXX XXXXXX1652	39,97	Compte a què s'apliquen els interessos generats pel compte anterior que s'han de repartir, segons els termes de l'herència, pels usufructuaris, entre els quals no es troba la Diputació.
2XXX XX XXXXXX0271	1.117,26	Correspon a un compte pont obert per l'entitat bancària, sense petició de la Diputació, a què el banc aplica els interessos a termini.
4XXX XX XXXXXX2956	(34,30)	La Diputació no coneix l'existència d'aquest compte.

Notes: El número de compte no inclou els dígitos corresponents a l'entitat financera. Pel que fa a la resta de números identificadors, alguns han estat substituïts per una X.

- Respecte a la signatura autoritzada dels comptes, les incidències són les següents:

Número de Compte	Saldo a 31.12.2008	Incidència
3XX XX XXXXXXX4438	254,20	Les signatures autoritzades són, únicament, la del tresorer i el cap de la Unitat de comptes corrents. Segons la legislació vigent els clauers han de ser el president, l'interventor i el tresorer.
0XXX XX XXXXXX1866 0XXX XX XXXXXX5131 0XXX XX XXXXXX2659	2.145,27 156.517,15 1.860,81	Tenen signatura autoritzada, a més dels dos clauers i els seus substituïts, el cap de la Unitat de comptes corrents. Es considera que el personal encarregat de l'elaboració de les conciliacions bancàries no hauria de ser clauer dels comptes.
0XXX XX XXXXXX6169	236,01	Té signatura una persona que va ser substituïda el 2007. La Diputació en el seu moment va comunicar la substitució a l'entitat d'estalvi.

Nota: El número de compte no inclou els dígitos corresponents a l'entitat financera. Pel que fa a la resta de números identificadors, alguns han estat substituïts per una X.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat dels contractes dels comptes operatius, s'ha seleccionat una mostra de tres comptes, els de major volum de pagaments, que representen el 53,7% del saldo dels comptes operatius a 31 de desembre del 2008. Aquestes són les següents:

Entitat	Saldo a 31.12.2008
Caixa Catalunya	41.057.604,22
"la Caixa"	10.285.671,88
Banco de Crédito Local	9.514.883,89
Total	60.858.159,99

Imports en euros.

La Diputació no ha facilitat els contractes d'obertura dels comptes i les posteriors modificacions d'aquests respecte de les condicions de funcionament dels comptes i tipus d'interès.⁴

Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de recaptació

Està format per tres comptes en dues entitats d'estalvi i un banc que s'utilitzen per al cobrament de taxes i preus públics.

Dos comptes corrents d'una entitat d'estalvi, de saldo a 31 de desembre de 2.145,27 € i de 156.517,15 €, que s'han comptabilitzat com a comptes operatius, són, en realitat, comptes restringits de recaptació per ingressos del *Butlletí Oficial de la Província* (BOP), i com a tals s'han de comptabilitzar.

4. Atenent l'al·legació segona g i tercera, s'ha modificat el redactat d'aquest epígraf.

Caixa restringida – Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments

La figura de les bestretes de caixa fixa és un sistema de provisió de fons, de caràcter no pressupostari i permanent, a favor d'habilitats, per agilitzar el pagament de determinades despeses pressupostàries que es produeixen periòdicament o de forma repetitiva, com són les dietes, despeses de locomoció, material d'oficina no inventariable, conservació i altres similars.

La Diputació, pel pagament de determinades despeses, utilitza el sistema de bestretes de caixa fixa. Els imports d'aquestes durant l'exercici 2008 van ser els següents:

Diputació de Barcelona Bestretes de caixa fixa					
Compte	Descripció	Saldo inicial	Cobraments	Pagaments	Saldo final
574	Caixa restringida	26.761,77	252.921,64	246.903,63	32.779,78
575	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagament	456.068,63	1.389.074,39	1.402.406,24	442.736,78
	Total	482.830,40	1.641.996,03	1.649.309,87	475.516,56

Imports en euros.

Font: Memòria de l'exercici 2008.

Les Bases d'execució del pressupost regulen el funcionament de les bestretes de caixa fixa remetent-se a la Circular 2/2006 de la Intervenció General de la Diputació, en la qual es detallen les despeses susceptibles de pagament amb càrrec a bestretes: dietes, despeses de locomoció, petites despeses de caràcter periòdic o repetitiu, i despeses derivades de la formació de personal.

La Diputació disposa de deu centres habilitats per funcionar amb bestretes de caixa fixa. S'han fiscalitzat els acords de creació o modificació de les habilitacions a l'objecte de verificar els límits quantitatius de la bestreta, amb les incidències següents:

- S'han obtingut els acords de creació o modificació amb els límits quantitatius de les bestretes només per a quatre dels deu centres habilitats.
- S'ha comptabilitzat com a bestreta de caixa fixa uns fons del Centre assistencial Doctor Emili Mira i López, de 44.782,16 € a 31 de desembre del 2008.
- Per al centre habilitat de Tresoreria i per a l'Àrea de Benestar Social, els imports de les reposicions de fons a 31 de desembre són superiors en 10.771,73 € al límit establert en els decrets de creació de les bestretes.

Pel que fa al funcionament de les bestretes de caixa fixa, la Intervenció de la Diputació de Barcelona, d'acord amb les bases d'execució del pressupost de l'exercici 2008, va fer dos informes de fiscalització, corresponents al primer i segon semestre, sobre la justificació de les despeses de les bestretes de caixa fixa –quant a si la despesa pagada és susceptible de ser bestreta de caixa fixa, i quant a la quantia pagada i a l'autorització de la despesa.

L'informe conclou que la tramitació realitzada ha estat correcta i que s'han seguit els procediments establerts per a aquest tipus de despesa.

La Diputació disposa de catorze targetes de crèdit, tretze de les quals van dirigides al compte corrent de bestretes de caixa fixa de Tresoreria i una al compte corrent de bestretes de caixa fixa de l'oficina de Brussel·les. Les targetes s'utilitzen per a despeses de viatges. Els pagaments realitzats mitjançant aquestes targetes són bestretes de caixa, i com a tal es tramiten i justifiquen.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar el saldo del compte 575, Bancs i institucions de crèdit, comptes restringits de pagament, de 442.736,78 €, amb resultat satisfactori.

A més de les bestretes de caixa fixa, determinats serveis de la Diputació disposen d'un fons de maniobra en metàl·lic de fins a 150,00 €, que es pot ampliar en determinats casos fins a 2.000,00 €, per atendre petits pagaments.

L'import del fons de maniobra, a 31 de desembre del 2008, és de 22.104,00 €, i està format per un total de cinquanta-nou fons amb imports que van des de 50,00 € fins a 2.500,00 €. S'han sol·licitat a la Diputació els arxuejos d'aquests fons de maniobra en metàl·lic a final d'exercici així com la resolució d'autorització del fons de maniobra. La Diputació no ha facilitat els arxuejos del metàl·lic dels fons de maniobra.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers

La Diputació ha disposat durant l'exercici 2008 de dinou comptes financers de col·locació d'excedents de tresoreria en dinou entitats financeres diferents, amb un saldo a 31 de desembre del 2008 de 243.000.000,00 €.

Segons el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008, l'import dels interessos provinents dels excedents de tresoreria va ser de 9.587.660,80 €, que correspon als interessos cobrats durant l'exercici, comptabilitzats pel criteri de caixa.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per a validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes de tresoreria del Balanç i als ingressos financers aplicats al Compte del resultat economicopatrimonial. De la fiscalització realitzada es dedueix que a 31 de desembre del 2008 no han estat comptabilitzats ingressos meritats i no cobrats per interessos dels comptes financers per 1.004.266,00 €. Això no obstant, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats en l'exercici 2007 per 1.797.695,00 €.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació de la col·locació dels excedents de tresoreria s'ha seleccionat una mostra de tres col·locacions vigents a la fi d'exercici, que representen el 41,2% del saldo dels comptes operatius a 31 de desembre del 2008.

Caixa Catalunya, 50.000.000,00 €

Aquesta col·locació d'excedents de tresoreria la formen tres operacions: la primera, de 10 M€, de data 1 d'agost del 2008, la segona, de 5 M€, de l'1 de desembre del 2008, i la tercera, de 35 M€, de l'11 de desembre del 2008.

L'expedient que ha facilitat la Diputació de la imposició de 10 M€ inclou la documentació següent:

- Proposta de la Tresoreria, de l'1 d'agost del 2008, amb les següents condicions: tipus d'interès anual del 5,25% nominal i venciment a sis mesos. Aquesta proposta també està signada per la Intervenció de la Diputació.
- Decret de concertació del dipòsit de data 25 d'agost del 2008.
- Document d'imposició a termini de data 1 d'agost del 2008, on s'inclou una penalització per reintegrament anticipat del 2% sobre el principal, amb un màxim dels interessos acreditats.

Els expedients de la imposició de 5 M€ i 35 M€ inclouen la mateixa documentació que l'anterior amb les condicions següents:

Imposició de 5 M€	Imposició de 35 M€
Data d'inici: 1 de desembre del 2008	Data d'inici: 11 de desembre del 2008
Data de venciment: 1 de febrer del 2009	Data de venciment: 11 de març del 2009
Tipus d'interès: 3,834% nominal	Tipus d'interès: 3,770% nominal

S'ha comprovat, per les tres imposicions, que les condicions exposades en la Resolució de concertació del dipòsit s'han acomplert, quant als interessos cobrats i els terminis. Així mateix, s'ha verificat que els dipòsits han estat retornats al seu venciment, sense que s'hagi hagut d'aplicar la clàusula de devolució anticipada.

Els expedients de contractació de les altres dues col·locacions d'excedents, Caja de Ahorros del Mediterráneo (CAM) i Caixa Laietana, són similars a l'expedient abans esmentat, per la qual cosa no es torna a reproduir la fiscalització realitzada, encara que sí que es mostra un resum de les característiques de la contractació.⁵

Caja de Ahorros del Mediterráneo, 25.000.000,00 €

Els 25 M€ de col·locació d'excedents de tresoreria el formen dos dipòsits: un de 5 M€, del 4 de novembre del 2008, i un altre de 20 M€, del 9 de desembre del 2008.

5. Atenent l'al·legació segona g i tercera de la Diputació de Barcelona, se suprimeixen les incidències d'aquest epígraf.

Respecte al dipòsit de 5 M€, el tipus d'interès és del 5,85% nominal, i amb un termini de tres mesos; en el de 20 M€ el tipus d'interès és del 5,50% nominal, també a tres mesos.

Caixa Laietana, 25.000.000,00 €

La concertació del dipòsit va ser aprovada per Decret del president de la Diputació, de data 12 de desembre del 2008, al tipus d'interès del 5,63 % nominal i a un termini de tres mesos.

A continuació es compara, per a la selecció realitzada, el tipus d'interès contractat amb l'euríbor del dia de l'inici de la vigència del dipòsit.

Entitat financera	Import del dipòsit	Inici	Data límit de la vigència	Tipus interès del dipòsit (A)	Euríbor (B)	Termini euríbor	Diferència (A-B)
Caixa Catalunya	10.000.000	1.8.2008	31.1.2009	5,25	5,107	5 mesos	0,143
Caixa Catalunya	5.000.000	1.12.2008	1.2.2009	3,834	3,734	2 mesos	0,100
Caixa Catalunya	35.000.000	11.12.2008	11.3.2009	3,77	3,329	3 mesos	0,441
CAM	5.000.000	4.11.2008	4.2.2009	5,85	4,700	3 mesos	1,150
CAM	20.000.000	9.12.2008	10.3.2009	5,50	3,428	3 mesos	2,072
Caixa Laietana	25.000.000	28.11.2008	28.2.2009	5,63	3,853	3 mesos	1,777

Font: Elaboració pròpia a partir dels decrets de contractació dels dipòsits.

Euríbor: European Interbank Offered Rate. Les dades de l'euríbor provenen de la pàgina web www.euribor.org.

En el quadre anterior s'observa que el diferencial respecte a l'euríbor dels dipòsits contractats amb Caixa de Catalunya va ser de 14,3, 10,0 i 44,1 punts bàsics, amb la CAM de 115,0 i 207,2 i, amb Caixa Laietana de 177,7.

Durant l'exercici 2008 la Diputació de Barcelona va disposar dels dipòsits estructurats següents:

Entitat financera	Import del dipòsit	Inici	Data límit de la vigència	Tipus interès %
Banesto	3.000.000,00	29.1.2008	29.7.2008	6,75
Barclays Bank	3.000.000,00	31.12.2007	20.2.2008	0,84
Bankoa	3.000.000,00	23.7.2007	23.1.2009	1,00
Bankinter	6.300.000,00	5.7.2007	11.7.2008	2,75
Total	15.000.000,00			

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Diputació i per les entitats bancàries.

S'han sol·licitat els contractes dels dipòsits estructurats (dipòsits en els quals la rendibilitat està en funció de l'evolució d'una variable) de Bankoa i Bankinter. A continuació es detallen les variables que en condicionen la rendibilitat:

- Dipòsit de Bankoa: el rendiment de la inversió serà de l'1,0% o del 8,5%, en funció de si l'euríbor a dotze mesos a la data de venciment del dipòsit és inferior o superior al 4,65%, respectivament.

- Dipòsit de Bankinter: el rendiment de la inversió serà entre un 0,0% i un 8,0%, en funció de l'euríbor a tres mesos a la data de venciment del dipòsit.

Informació al Ple

Segons l'article 207 del TRLRHL la Intervenció ha de remetre al Ple de l'entitat, via Presidència, informació sobre els pressupostos i el moviment i la situació de tresoreria, en els terminis i amb la periodicitat que el Ple hagi establert.

La base 6 de les BEP estableix que, en compliment de l'article 207 del text refós, la Intervenció General ha de trametre al Ple, trimestralment, l'estat d'execució del pressupost, així com la situació i els moviments de la tresoreria.

En compliment del que s'ha exposat, es va trametre correctament als plens de la Diputació de dates 5 de juny del 2008, 25 de setembre del 2008 i 18 de desembre del 2008 l'estat d'execució del pressupost dels corresponents trimestres.

La Diputació, per ajustar-se a la redacció de l'article 207 del text refós i a la base 6 de les BEP, ha de completar la informació que presenta al Ple amb els moviments i la situació de la tresoreria. Aquesta informació ha de posar de manifest, almenys, els cobraments i pagaments realitzats durant el període a què es refereix la informació, així com les existències en la tresoreria al principi i al final del període sobre el qual s'ha informat.

2.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT

L'endeutament de la Diputació de Barcelona a 31 de desembre del 2008 inclou:

- Operacions de crèdit contractades a llarg termini per un valor total de 199.576.876,70 €, dels quals 159.430.657,48 € s'han de retornar en un termini superior a un any i 40.146.219,22 € vencen l'exercici següent.
- Avals atorgats per un import que a final d'exercici ascendeix a 15.478.805,32 €.
- Instruments financers de cobertura per un valor nominal de 80.000.000,00 €.

A continuació s'analitza cada una d'aquestes operacions i es detalla el treball realitzat i les incidències detectades.

Crèdits a llarg termini

El detall dels imports de les operacions de crèdit a llarg termini que els estats financers presenten a 31 de desembre del 2008 són els següents:

Diputació de Barcelona – Exercici 2008				
Crèdits a llarg termini				
Saldo inicial	Creacions	Amortitzacions	Pendent amortitzar	Interessos
200.281.730,13	42.000.000,00	42.704.853,43	199.576.876,70	9.177.781,60

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

La Diputació té contractats vint-i-sis crèdits amb diferents entitats financeres que ascendeixen a un total de 199.576.876,70 €, dels quals 40.146.219,22 € vencen l'exercici següent i 159.430.657,48 € s'han de retornar en un termini superior a un any. D'aquestes operacions, tres es van contractar amb una durada inferior a cinc anys i els vint-i-un restants amb una durada entre deu i quinze anys. Durant l'exercici 2008 es van produir tres noves contractacions per un import total de 42.000.000,00 €. Les amortitzacions de l'exercici són de 42.704.853,43 €.

L'import dels interessos pagats per aquest préstecs durant l'exercici 2008 és de 9.177.781,60 €. A finals de l'exercici s'ha comptabilitzat una provisió de 188.387,32 € d'interessos meritats pendents de pagament.

La ràtio de deute viu de la Diputació de Barcelona a 31 de desembre del 2008, relació entre el deute viu vigent i els ingressos corrents, era d'un 27,2%, inferior al límit del 110% que estableix la normativa de tutela financera. La ràtio d'estalvi net, relació entre estalvi corrent i els ingressos corrents, era d'un 23,8%, que compleix amb el requeriment de mostrar una relació de signe positiu. Així, la Diputació de Barcelona no estava subjecta als requeriments d'autorització en la concertació d'operacions de crèdit a llarg termini.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes que reflecteixen l'endeutament del Balanç i a les despeses financeres aplicades al Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació sobre els imports i les dates que es deriven dels crèdits i les seves condicions. També s'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, amb resultat satisfactori.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació de les operacions de crèdit s'han seleccionat les tres altes produïdes durant l'exercici: la primera de 20.000.000,00 € i contractada amb Banesto, una segona de 8.000.000,00 € contractada amb Banco Popular i una tercera de 14.000.000,00 € contractada amb Dexia Sabadell, totes elles per al finançament d'inversions del pressupost de l'exercici 2008.

El procediment que ha seguit la Diputació per a la contractació d'aquestes operacions inclou la documentació següent:

- Estudi previ del tècnic responsable de gestió de l'endeutament. Conformitat del tesorero.
- Decret del tesorero inici expedient. Ratificat pel president i la interventora.

- Petició d'ofertes a diferents entitats financeres.
- Publicació en dos diaris de l'anunci de la contractació.
- Resum de les ofertes presentades.
- Informe sobre la valoració d'ofertes del tècnic responsable de gestió de l'endeutament. Conformitat del tesorero.
- Decret del tesorero d'adjudicació. Ratificat pel president i la interventora.
- Notificació de l'adjudicació a totes les entitats presentades.
- Contracte signat entre les parts.

S'ha detectat la incidència següent:

- La Diputació de Barcelona va comunicar l'estat del deute a finals de l'exercici al Departament d'Economia i Finances fora del termini establert legalment. Aquesta comunicació es va fer en data 21 de gener del 2010, quan s'hauria d'haver fet dins el primer semestre del 2009.

Avals

El detall dels avals de la Diputació de Barcelona vigents durant l'exercici 2008 és el següent:

Diputació de Barcelona – Exercici 2008						
Avals						
Descripció	Concessió	Venciment	1.1.2008	Concedits	Cancel·lats	31.12.2008
Aval solidari 100% préstec del CTRSUM amb BCL	10.12.1999	10.12.2009	2.283.846,00	-	-	2.283.846,00
Aval mancomanat 4,9% del préstec de TABASA amb BEI	25.9.1990	20.6.2010	1.472.479,66	-	-	1.472.479,66
Aval mancomanat 4,9% del préstec de TABASA amb BEI	7.5.1991	20.6.2010	1.472.479,66	-	-	1.472.479,66
Aval solidari 100% préstec del Consorci de les Drassanes Reials i Museu marítim de Barcelona amb BSCH	6.11.2001	6.11.2012	4.808.096,84	-	-	4.808.096,84
Aval solidari 100% préstec del Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona amb BSCH	19.12.2002	19.12.2013	2.041.903,16	-	-	2.041.903,16
Aval solidari 100% operació de tresoreria del CTRSUM amb BCL	14.5.2007	7.5.2008	3.000.000,00	-	3.000.000,00	-
Aval solidari 100% operació de tresoreria del CTRSUM amb BCL	3.6.2008	7.5.2009	-	3.400.000,00	-	3.400.000,00
Total			15.078.805,32	3.400.000,00	3.000.000,00	15.478.805,32

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

Nota: L'import dels avals que presenta el quadre de la Memòria correspon a l'import inicial pel qual es van formalitzar.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la tramitació de les operacions d'atorgament d'aval s'han seleccionat tres operacions: la concedida l'exercici 2008 i les altres dues de major import, per un valor total de 10.491.942,84 €, que representa el 67,8% del total concedit viu a 31 de desembre del 2008. D'aquestes operacions, dues corresponen al Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme i l'altra al Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona.

Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme, 3.400.000,00 €

El Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme està participat per la Diputació amb una quota del 26,1% del total, i, pel que fa a la quota restant, per diversos ajuntaments del Maresme. La seva finalitat és la construcció, conservació i manteniment de les obres i instal·lacions d'una planta de tractament de residus a la comarca del Maresme.

Els ajuntaments que participen en el Consorci, per tal de rebre el servei de tractament de residus, estan obligats a liquidar mensualment a aquest un cànon establert en funció de la quantitat de residus a tractar de cada un dels municipis. El Consorci centralitza aquests pagaments i, posteriorment, liquida a l'empresa concessionària encarregada de la gestió de la planta l'import de les certificacions del tractament de residus. A la pràctica, els ajuntaments paguen amb retard el cànon al Consorci, mentre que aquest ha d'avançar el pagament a l'empresa concessionària, i, per tant es genera un desequilibri temporal en la tresoreria del Consorci.

La Diputació va avalar solidàriament el 100% d'una operació de tresoreria a curt termini per 3.400.000,00 €, que va contractar el Consorci amb el Banco de Crédito Local en data 3 de juny del 2008 i amb un venciment d'un any, per corregir aquests desequilibris temporals de tresoreria.

Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme, 2.283.846,00 €

La segona operació de la mostra correspon a un aval solidari atorgat per la Diputació al mateix Consorci per al Tractament de Residus Sòlids Urbans del Maresme per 2.283.846,00 €.

Durant l'exercici 1999 es van generar certes discrepàncies entre l'empresa Tractament de Residus del Maresme, SA (TRM, SA) i el Consorci, derivats de la necessitat d'establir qui estava obligat a assumir algunes de les despeses de la planta de tractament de residus. Del resultat de les negociacions es va derivar un protocol de formalització de pactes que va suposar un increment de les despeses a les quals havia de fer front el Consorci.

L'aval es va atorgar per garantir el 100% d'un préstec del Consorci amb el Banco de Crédito Local, de l'exercici 1999 i amb venciment a l'exercici 2009, per finançar el cost del protocol signat entre el Consorci i l'empresa concessionària TRM, SA.

ConSORCI de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona, 4.808.096,84 €

El Consorci de les Drassanes Reials i Museu Marítim de Barcelona té com a finalitat la conservació i rehabilitació del conjunt patrimonial immoble on s'allotgen les Drassanes Reials i el Museu Marítim de Barcelona. Aquest Consorci està integrat per la Diputació de Barcelona, l'Ajuntament de Barcelona i l'Autoritat Portuària de Barcelona, amb una quota de participació del 33,3% cadascun.

En data 10 d'octubre del 2001, el Consell General del Consorci de les Drassanes i el Museu Marítim de Barcelona va adoptar l'acord de contractar una operació de crèdit per 4.808.096,84 €, destinat a finançar les obres d'execució de les dues primeres fases del projecte de restauració de les Drassanes de Barcelona. En data 24 d'octubre del 2001, el president de la Diputació de Barcelona aprovà avalar solidàriament el 100% d'aquesta operació.

En data 6 de novembre del 2001 es va formalitzar el contracte de préstec amb el Banco Santander Central Hispano.

Per a la mostra seleccionada d'operacions d'avalis s'ha comprovat que aquestes operacions s'han tramitat d'acord amb el que estableix la normativa vigent, que les dades detallades en la Memòria corresponen a les de l'operació analitzada, i que no existeixen passius no registrats. Addicionalment, s'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, respecte de la relació d'avalis atorgats. El resultat de la fiscalització ha estat satisfactori.

Operacions d'intercanvi financer (swap)

El punt 14 de la Memòria del Compte general de la Diputació de Barcelona no inclou cap informació de les operacions d'intercanvi financer.

No obstant això, segons dades de la Diputació de Barcelona, durant l'exercici 2008 han estat vigents nou operacions d'intercanvi financer, segons el detall següent:

Diputació de Barcelona – Exercici 2008 Operacions de cobertura de tipus d'interès				
Entitat	Data inici	Data fi	Import nominal cobert	Import meritat 2008
Banco Santander Central Hispano	3.4.2007	3.4.2017	10.000.000,00	84.524,18
Banco Bilbao Vizcaya Argentaria	26.4.2007	26.4.2014	10.000.000,00	29.035,00
"la Caixa"	30.4.2007	30.4.2017	10.000.000,00	71.544,46
Barclays Bank	30.4.2007	30.4.2015	10.000.000,00	71.036,12
Banco Santander Central Hispano	9.5.2007	9.5.2015	10.000.000,00	27.071,66
Banco Español de Crédito	9.5.2007	9.5.2015	5.000.000,00	12.779,71
Caixa d'Estalvis de Catalunya	9.5.2007	9.5.2015	5.000.000,00	27.641,94
Banco Santander Central Hispano	13.6.2007	13.6.2017	10.000.000,00	88.968,06
Caylon – Crédit Agricole	22.9.2007	22.9.2013	10.000.000,00	14.939,17
Total			80.000.000,00	305.926,96

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada per la Diputació.

Totes les operacions detallades en el quadre anterior corresponen a operacions de cobertura de tipus d'interès en què la Diputació, a través d'un contracte amb una entitat bancària, s'assegura un determinat tipus d'interès al llarg dels anys. El funcionament és el següent: la Diputació es compromet a pagar un tipus d'interès fix sobre un nominal determinat a l'entitat bancària i, alhora, l'entitat bancària es compromet a pagar un tipus d'interès variable a la Diputació, aquest últim en funció d'indicadors del mercat bancari. Així, en funció de quin sigui el tipus d'interès del mercat en cada moment, l'import resultant que haurà de pagar la Diputació a l'entitat bancària serà superior o inferior al que rebrà d'aquesta, i se'n derivarà l'ingrés o la pèrdua corresponent.

L'import meritat de 305.926,96€ correspon als ingressos que es deriven de la diferència entre els cobraments rebuts de les entitats financeres i els pagaments realitzats a aquestes per la Diputació, durant l'exercici 2008, en funció dels paràmetres de cada un dels contractes de cobertura de tipus d'interès, que han estat correctament registrats en el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici.

Per tal de validar aquestes operacions s'ha realitzat una circularització bancària en la qual s'ha demanat a les diferents entitats que detallessin quines operacions d'intercanvi financer tenia contractades la Diputació de Barcelona a 31 de desembre del 2008, així com la seva valoració a aquesta data. Addicionalment, s'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, amb resultat satisfactori.

Tot i els guanys obtinguts dels productes d'intercanvi financer durant l'exercici 2008, de 305.926,96€, la valoració realitzada d'aquests productes derivats per les diferents entitats financeres a finals de l'exercici 2008, que consisteix en una actualització dels fluxos previstos al llarg de la durada del contracte, mostra una posició desfavorable de 4.219.586,86€, a causa de les previsions sobre l'evolució dels mercats financers. Aquesta valoració a finals de l'exercici de cada una de les operacions hauria d'aparèixer en la Memòria, tal com estableix la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació dels instruments d'intercanvi financer s'ha seleccionat una mostra de tres productes de forma aleatòria. Tots tres corresponen a una permuta financera de tipus d'interès, dues contractades amb Banco Santander Central Hispano i l'altra amb "la Caixa".

Amb aquestes operacions, la Diputació de Barcelona ha cobert el total del nominal de les operacions de préstec contractades a tipus d'interès variable, és a dir, per aquestes operacions de crèdit la Diputació s'ha assegurat el pagament d'un tipus d'interès fix, i ha pogut establir una relació directa entre els fluxos derivats dels préstecs i els fluxos derivats dels contractes de cobertura, tal com estableix l'article 6 de l'Ordre ECF/138/2007 i del que es desprèn de la redacció del punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

L'expedient de contractació dels instruments de cobertura financera inclou, per ordre d'antiguitat, la documentació següent:

- Informe del tresorer sobre la necessitat de contractació d'una operació de cobertura financera.
- Decret del president d'aprovació de la contractació de l'operació, amb informe previ del tresorer i l'interventor.
- Contracte signat entre les parts.

S'ha detectat una incidència en el compliment de la legalitat en relació amb els instruments financers de cobertura, que és la següent:

- La Diputació de Barcelona va comunicar l'estat del deute a finals de l'exercici al Departament d'Economia i Finances fora del termini establert legalment. Aquesta comunicació es va fer en data 21 de gener del 2010, quan s'hauria d'haver fet dins el primer semestre del 2009.

3. DIPUTACIÓ DE GIRONA

A continuació es descriuen els òrgans de govern i el control intern de la Diputació de Girona, i es presenta la fiscalització realitzada en les àrees de tresoreria i endeutament, així com el resultat d'aquesta.

3.1. ÒRGANS DE GOVERN

El president de la Diputació de Girona és Enric Vilert i Butchosa, elegit pel Ple de la Diputació el dia 30 de juliol del 2007.

En el quadre següent es mostra la composició dels òrgans de govern de la Diputació de Girona en l'exercici 2008:

Diputació de Girona Òrgans de govern 2008	
Òrgan	Composició
Ple	27 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 12 diputats de Convergència i Unió (CiU) - 9 diputats del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) - 6 diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC)
President	Enric Vilert i Butchosa d'ERC
Vicepresidents	Vicepresidenta primera: Ma. Teresa Ferrés i Àvila del PSC Vicepresident segon: Jaume Sitjà i Rovira d'ERC Vicepresident tercer: Joan Pluma i Vilanova del PSC Vicepresident quart: Roger Zamorano i Rodrigo d'ERC Vicepresident cinquè: Narcís Casassa i Font del PSC
Junta de Govern	El president de la Diputació i 8 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 5 diputats del PSC - 3 diputats d'ERC

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Diputació.

3.2. CONTROL INTERN

Durant l'exercici 2008 la Diputació de Girona ha regulat el funcionament i el control de la seva tresoreria en les BEP, aprovades anualment juntament amb el pressupost de l'exercici.

La Diputació de Girona no ha aprovat el pla de disposició de fons de la Tresoreria tal com estableix l'article 187 del TRLRHL i les BEP de l'exercici 2008.

La base 24 de les BEP estableix que la realització material dels pagaments l'efectuarà la Tresoreria de la Diputació i que com a norma general, els pagaments es realitzaran mitjançant transferència bancària. Les transferències, individuals o per relació, seran autoritzats amb la signatura del president de la Diputació, de l'interventor i del tesorero, o dels seus substituïts respectius, d'acord amb la relació de persones autoritzades per disposar de fons dels comptes de què és titular la Diputació.

Les relacions de transferències, degudament autoritzades, s'envien per via telemàtica a les entitats financeres per a la seva tramitació. Aquesta transmissió es valida amb la clau de seguretat assignada per l'entitat de crèdit a la tresoreria o a la cap de secció de tresoreria.

El Departament de Tresoreria de la Corporació està format per un tesorero, un cap de servei, un cap de negociat i un auxiliar administratiu. Tal com estableix el Reial decret 1732/1994, del 29 de juliol, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, el lloc de treball de tesorero o tresoreria està ocupat en la Diputació de Girona per un funcionari habilitat de caràcter estatal de categoria superior nomenat l'1 de desembre del 2004.

La Intervenció de la Diputació realitza la intervenció prèvia plena de les despeses en no haver-se acollit al que regula l'article 219 del TRLRHL, que possibilita una fiscalització prèvia limitada. La Diputació ha informat que durant l'exercici fiscalitzat no ha fet cap informe de control financer dels comptes anuals ni referent a les àrees de tresoreria i endeutament.

3.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA

El Balanç a 31 de desembre del 2008 de la Diputació de Girona presenta la següent tresoreria:

Diputació de Girona Tresoreria			
Compte	Descripció	31.12.2007	31.12.2008
570	Caixa operativa	1.286,90	1.076,86
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	20.166.878,22	10.825.922,09
573	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de recaptació	515,19	-
574	Caixa restringida	241,10	11.496,53
575	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments	44.242,63	31.718,22
577	Banc i institucions de crèdit. Comptes financers	84.502.316,70	106.610.547,21
	Total	104.715.480,74	117.480.760,91

Imports en euros.

Font: Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 de la Diputació de Girona.

La informació del punt 12 de la Memòria del compte anual de l'exercici 2008, de forma resumida, és la següent:

Diputació de Girona Tresoreria a 31.12.2008					
Compte	Descripció	Saldo inicial	Cobraments	Pagaments	Saldo final
570	Caixa operativa	1.286,90	15.314,05	15.524,09	1.076,86
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	20.166.878,22	523.066.054,75	532.407.010,88	10.825.922,09
573	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de recaptació	515,19	90.916,60	91.431,79	0,00
574	Caixa restringida	241,10	703.955,88	692.700,45	11.496,53
575	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments	44.242,63	68.442,46	80.966,87	31.718,22
577	Banc i institucions de crèdit. Comptes financers	84.502.316,70	213.535.754,38	191.427.523,87	106.610.547,21
	Total	104.715.480,74	737.480.438,12	724.715.157,95	117.480.760,91

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

Caixa operativa

La Caixa operativa està formada per una caixa d'efectiu amb un saldo a finals d'exercici de 732,58€ i uns cobraments i pagaments totals de 13.722,03€ i 13.899,36€, i per una targeta amb un saldo a finals d'exercici de 344,28€ i uns cobraments i pagaments totals de 1.592,02€ i 1.624,73€.

S'ha obtingut l'arqueig de caixa a 31 de desembre de 2008, així com els moviments de caixa de l'exercici, amb resultat satisfactori.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius

La Diputació té setze comptes operatius oberts amb dotze entitats financeres. Caixa Girona va ser l'entitat financera amb més volum de moviments, seguida del Banco de Crédito Local.

Segons el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008, l'import dels interessos cobrats provinents dels comptes operatius va ser de 788.531,36€, que es correspon amb l'import dels interessos ingressats durant l'exercici, comptabilitzats pel criteri de caixa.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per a validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos de balanç dels comptes de tresoreria i als ingressos financers aplicats al Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació sobre els límits i les signatures autoritzades per operar amb els comptes operatius.

La fiscalització realitzada presenta les incidències següents:

- La Diputació ha aplicat el criteri de caixa per a la comptabilització dels ingressos per interessos; per tant, a 31 de desembre del 2008 no han estat registrats en la comptabilitat financera ingressos meritats i no cobrats per interessos dels comptes operatius per 17.799,00 €.

Això no obstant, pel mateix criteri de comptabilització, a 31 de desembre del 2007 es van deixar de registrar interessos meritats en l'exercici 2008 d'un import similar.

- El compte corrent obert a Caja Madrid amb un saldo a 31 de desembre del 2008 de 1.000.547,21 € està comptabilitzat dins els comptes financers mentre que el seu funcionament correspon a un compte operatiu.
- La resposta de les entitats financeres detalla els següents comptes, a nom de la Diputació, que no estan recollits en la comptabilitat d'aquesta:

Núm. compte	Saldo a 31.12.2008	Justificació de la incidència per part de la Diputació
0XXX XXXXXX0355	0	-
0XXX XX XXXXXX0015	0	Cancel·lada per Decret del 2 d'abril del 2009

Nota: El número de compte no inclou els dígitos corresponents a l'entitat financera. Pel que fa a la resta de números identificadors, alguns han estat substituïts per una X.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat dels contractes dels comptes operatius, s'ha seleccionat una mostra de quatre comptes, els de major volum de moviments, que representen el 84,7% del saldo dels comptes operatius a 31 de desembre del 2008. Aquests són els següents:

Entitat	Saldo a 31.12.2008
Caja de Ahorros del Mediterráneo	5.432.607,30
Caixa Girona	2.569.617,11
Banco de Crédito Local	1.044.764,91
"la Caixa"	123.735,31
Total	9.170.724,63

La fiscalització presenta la següent incidència:

- La Diputació no ha facilitat els expedients de contractació corresponents als comptes operatius de "la Caixa", Caixa Girona i Banco de Crédito Local, a causa de la seva anti-guitat, segons informa la Diputació. Així mateix, no ha facilitat els documents contractuals en què, entre d'altres, s'estableixen les condicions de funcionament del compte i el tipus d'interès.⁶

6. Atenent les al·legacions segona, tercera i cinquena de la Diputació de Girona, se suprimeix part d'aquest paràgraf, així com el paràgraf següent de la redacció inicial de l'informe.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de recaptació

El compte restringit de recaptació s'utilitza per al cobrament als ajuntaments dels anuncis en el *Diari Oficial de la Província*.

Caixa restringida

Aquest compte inclou la caixa de pagaments a justificar regulada en la base 25 de les BEP en els termes següents:

- Les ordres de pagament es faran efectives mitjançant Decret de Presidència, previ informe de l'interventor.
- El límit quantitatiu és de 6.000,00 €. Excepcionalment, es pot ampliar.
- El termini de justificació per part dels perceptors és d'un màxim de tres mesos.

Per a la fiscalització de la caixa de pagaments a justificar s'ha seleccionat el pagament més significatiu, que va ser la compra d'una finca forestal per import 687.009,42 €, que representa el 97,6% del total de pagaments a justificar de l'exercici 2008.

S'ha examinat el seu funcionament quant a l'òrgan competent, límit i justificació dels lliuraments rebuts, amb la incidència que el pagament no s'ha justificat en el termini màxim de tres mesos que regula l'article 70.1 del Reial decret 500/1990 i la base 25 de les BEP de la Diputació, ja que la data de l'escriptura de compravenda va ser el 3 de juliol del 2008, la data dels sis xecs bancaris de pagament d'aquesta operació, el 2 de juliol del 2008, i la data d'aprovació del compte justificatiu, el 4 de desembre del 2008.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments

La base 26 de les BEP regula el funcionament de les bestretes de caixa fixa i estableix que les quantitats percebudes per aquest concepte no poden ser superiors a 12.020,24 € i que estaran dipositades en comptes bancaris.

Els pagaments de les bestretes de caixa fixa s'han comptabilitzat en el compte 5751, Comptes restringits de bestretes de caixa fixa. Aquest compte ha tingut un volum de pagaments al llarg de l'any de 80.966,87 €, i un saldo a 31 de desembre del 2008 de 31.718,22 €. S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per a validar el saldo dels comptes amb resultat satisfactori.

La Diputació disposa de catorze centres habilitats per funcionar amb bestretes de caixa fixa, amb uns límits que van dels 800,00 € als 6.000,00 €. El nombre de targetes de crèdit són deu i van direccionades als respectius comptes de pagaments restringits, tots de Caixa Girona.

S'ha comprovat el funcionament de les bestretes de caixa fixa quant a la justificació dels lliuraments rebuts i a la reposició dels fons, sense cap incidència.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers

La Diputació ha disposat durant l'exercici 2008 de trenta-un comptes financers de col·locació d'excedents de tresoreria, en tretze entitats financeres diferents, amb un saldo a 31 de desembre del 2008 de 106.610.547,21 €.

Segons el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008, l'import dels interessos cobrats provinents dels excedents de tresoreria va ser de 5.788.874,51 €, que es correspon amb l'import dels interessos ingressats durant l'exercici, comptabilitzats pel criteri de caixa.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació, per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes de tresoreria del Balanç i als ingressos financers aplicats al Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació de les signatures autoritzades per operar amb els comptes financers. De la fiscalització realitzada es dedueix que a 31 de desembre del 2008 no han estat comptabilitzats ingressos meritats i no cobrats per interessos dels comptes financers per import de 252.351,00 €. Això no obstant, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats en l'exercici 2007 per 951.137,00 €.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació de la col·locació dels excedents de tresoreria s'ha seleccionat una mostra de tres col·locacions vigents a la fi d'exercici, que representen el 47,8% del saldo dels comptes operatius a 31 de desembre del 2008. Aquestes són les següents:

Entitat	Saldo a 31.12.2008
Caixa Girona	15.000.000,00
CAM	14.000.000,00
"la Caixa"	22.000.000,00
Total	51.000.000,00

Caixa Girona, 15.000.000,00 €

L'expedient facilitat per la Diputació inclou la documentació següent:

- Informe de la Tresoreria de data 14 de novembre del 2008.
- Autorització del diputat d'Hisenda, de data 14 de novembre del 2008, per a la col·locació dels excedents temporals de tresoreria a un tipus d'interès del 5,45% nominal, a un termini de vint-i-quatre mesos i liquidació d'interessos trimestrals.

La fiscalització realitzada presenta les incidències següents:⁷

- En l'expedient hi manca el contracte.
- La contractació de la col·locació de l'excedent temporal de tresoreria ha estat realitzada pel diputat d'Hisenda, sense que hi hagi una delegació específica per part de l'òrgan competent de la Diputació.

Els expedients de contractació de les altres dues col·locacions d'excedents són similars a aquest, per la qual cosa no es tornen a reproduir les incidències, encara que sí es mostra un resum de les característiques de la contractació.

Caja de Ahorros del Mediterráneo, 14.000.000,00 €

La col·locació d'excedents de tresoreria en la CAM la formen dues operacions: la primera de 8,5 M€ de data 17 de juliol del 2008, i una altra de 5,5 M€ del 16 de desembre del 2008.

Respecte a la col·locació de 8,5 M€, el tipus d'interès és del 5,63% nominal, la liquidació d'interessos trimestral i el termini de l'operació és a sis mesos. En la de 5,5 M€, el tipus d'interès és del 5,40% nominal, la liquidació d'interessos trimestrals i el termini a dotze mesos.

“la Caixa”, 22.000.000,00 €

La imposició està dividida en dues, una de 8 M€ del 15 de juliol del 2008 i l'altra de 14 M€ del 30 de juliol del 2008. Les dues operacions contenen un únic informe de la tresorera de 17 de juliol del 2008 i l'autorització del diputat d'Hisenda de la mateixa data, amb les següents característiques: tipus d'interès del 5,682% nominal, liquidació d'interessos mensual i un termini de venciment de dotze mesos.

A continuació es compara, per a la selecció realitzada, el tipus d'interès contractat amb l'euríbor del dia de l'inici de la vigència del dipòsit.

Entitat financera	Import del dipòsit	Inici	Vigència fins a	Tipus d'interès del dipòsit (A)	Euríbor (B)	Termini euríbor	Diferència (A-B)
“la Caixa”	8.000.000	15.7.2008	15.7.2009	5,682	5,374	12 mesos	0,308
“la Caixa”	14.000.000	30.7.2008	30.7.2009	5,682	5,369	12 mesos	0,313
Caixa Girona	15.000.000	17.11.2008	17.11.2010	5,45	4,322	12 mesos	1,128
CAM	8.500.000	16.7.2008	15.1.2009	5,63	5,136	6 mesos	0,494
CAM	5.500.000	16.12.2008	15.12.2009	5,40	3,395	12 mesos	2,005

Font: Elaboració pròpia a partir dels decrets de contractació dels dipòsits.

Euríbor: European Interbank Offered Rate. Les dades de l'euríbor provenen de la pàgina web www.euribor.org

7. Atenent les al·legacions segona, tercera i cinquena de la Diputació de Girona, se suprimeix del redactat inicial, la primera incidència i part de la segona.

En el quadre anterior s'observa que el diferencial respecte a l'euríbor dels dipòsits contractats amb "la Caixa" va ser de 30,8 i 31,3 punts bàsics, amb la CAM de 49,4 i 200,5 i, amb Caixa Girona de 112,8.

En la fiscalització realitzada no s'ha observat que la Diputació hagi contractat dipòsits estructurats en l'exercici 2008.

Informació al Ple

Segons l'article 207 del TRLRHL la Intervenció ha de remetre al Ple de l'entitat, via Presidència, informació sobre els pressupostos i el moviment i la situació de tresoreria, en els terminis i amb la periodicitat que el Ple hagi establert.

Les bases 43 i 44 de les BEP estableixen que, en compliment de l'article 207 del text refós, la Intervenció de la Diputació trametrà al Ple, per semestre vençut, la informació sobre l'execució del pressupost i sobre el moviment i la situació de la tresoreria.

En compliment del que s'ha exposat, el 29 de juliol del 2008 es va trametre al Ple de la Diputació el moviment i la situació de la tresoreria a 30 de juny del 2008. La Intervenció ha informat que l'obligació corresponent al segon semestre de l'any 2008 es va complir amb la remissió, per la seva aprovació, del Compte general de l'exercici 2008 al Ple de la Diputació del 21 de juliol del 2009. Es va ultrapassar així en vint-i-un dies el termini de sis mesos establert en les BEP.

3.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT

L'endeutament de la Diputació de Girona a 31 de desembre de 2008 inclou:

- Operacions de crèdit contractades a llarg termini per un valor total de 104.195.357,46 €, dels quals 89.219.155,74 € s'han de retornar en un termini superior a un any i 14.976.201,72 € vencen l'exercici següent.
- Avals atorgats per un import que a finals d'exercici ascendeix a 1.219.308,43 €.
- Instruments financers de cobertura per un valor nominal de 75.000.000,00 €.

A continuació s'analitza cada una d'aquestes operacions i es detalla el treball realitzat i les incidències detectades.

Crèdits a llarg termini

El detall dels imports de les operacions de crèdit a llarg termini que els estats financers presenten a 31 de desembre del 2008 és els següent:

Diputació de Girona – Exercici 2008 Crèdits a llarg termini				
Saldo inicial	Creacions	Amortitzacions	Pendent amortitzar	Interessos
91.968.135,85	25.800.000,00	13.572.778,39	104.195.357,46	4.630.872,11

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

La Diputació de Girona té contractats un total de trenta-cinc crèdits amb nou entitats financeres que a finals de l'exercici 2008 ascendeixen a un import total de 104.195.357,46 €, dels quals 14.976.201,72 € s'hauran de pagar l'exercici següent i la resta, per 89.219.155,74 €, són d'un termini de venciment superior a un any. La totalitat dels crèdits a llarg termini van ser contractats amb una durada entre deu i quinze anys. Les amortitzacions durant aquest exercici han ascendit a 13.572.778,39 € i s'han contractat dos nous préstecs per un valor total de 25.800.000,00 €.

L'import dels interessos pagats per aquest préstecs durant l'exercici 2008 és de 4.630.872,11 €. De la fiscalització realitzada es dedueix que el Compte del resultat econòmicopatrimonial presenta els interessos pagats durant l'exercici segons el criteri de caixa. La Diputació de Girona no ha comptabilitzat els interessos vençuts pendents de pagament a 31 de desembre del 2008, que, segons els càlculs realitzats serien de 72.042,46 €.

La ràtio de deute viu de la Diputació de Girona a 31 de desembre del 2008, relació entre el deute viu vigent i els ingressos corrents, era del 104,2%, i la ràtio d'estalvi net, relació entre estalvi corrent i els ingressos corrents, era del 40,9%. Aquestes ràtios estan per sota dels límits establerts en la normativa de tutela financera, que estableix que la ràtio de deute viu ha de ser inferior al 110% i que l'estalvi net ha de ser positiu. Així, la Diputació de Girona no està obligada a demanar autorització per a la contractació d'operacions de crèdit a llarg termini.

S'ha circularitzat totes les entitats financeres per tal de validar els saldos que presenten els estats financers de la Diputació de Girona sobre l'endeutament, i s'ha sol·licitat també informació sobre les condicions dels crèdits contractats.

Addicionalment, s'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya.

Per tal de fiscalitzar la legalitat en la tramitació de les operacions de crèdit s'han seleccionat les dues altes de l'exercici 2008, per un valor total de 25.800.000,00 €.

Tot i que es van contractar dos crèdits diferents, el procediment de contractació va ser únic, ja que es va establir la possibilitat de realitzar una única operació o de desglossar-la en diversos crèdits, segons les condicions ofertes per les entitats. La finalitat de la contractació era el finançament de les operacions d'inversió de l'exercici 2008.

Finalment es van contractar dos crèdits, un amb Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, per 20.800.000,00 € i l'altre amb "la Caixa", per 5.000.000,00 €.

L'expedient de contractació inclou els documents següents:

- Petició d'ofertes a diferents entitats financeres.
- Informe del tresorer sobre les ofertes rebudes i proposta de contractació.
- Informe de l'interventor determinant la capacitat de la Diputació per fer front a les obligacions que se'n deriven.
- Proposta de contractació del diputat d'Hisenda.
- Informe del tresorer sobre la proposta de contractació.
- Aprovació de la contractació pel president de la Diputació, com a òrgan competent.
- Signatura del contracte entre les parts.

S'ha trobat una incidència quant al compliment de la legalitat, i és la següent:

- La Diputació de Girona no va trametre al Departament d'Economia i Finances el seguiment de les previsions d'ingressos i de despeses en relació amb l'escenari pressupostari plurianual per als exercicis 2008-2010, que estava obligada a enviar perquè es trobava en un dels supòsits establerts en l'article 11 de l'Ordre ECF/138/2007.

Avals

El detall dels avals de la Diputació de Girona vigents durant l'exercici 2008 és el següent:

Diputació de Girona – Exercici 2008						
Avals						
Descripció	Concessió	Venciment	1.1.2008	Concedits	Cancel·lats	31.12.2008
Aval 50% mancomunitat Operació de crèdit Institucional del Bàsquet, SL amb Caixa Girona	26.6.2001	30.6.2023	822.771,08	-	44.204,86	778.566,22
Aval mancomunitat 50% Operació de crèdit Institucional del Bàsquet, SL amb "la Caixa"	3.6.2004	31.5.2019	480.809,68	-	40.067,47	440.742,21
Total			1.303.580,76	-	84.272,33	1.219.308,43

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

La informació dels avals inclosa en la Memòria no detalla les dates de concessió i de venciment, tal com estableix el punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

Aquests dos avals corresponen a dues operacions de crèdit contractades per l'empresa Institucional del Bàsquet, SL en què la Diputació de Girona va actuar com a fiador al 50% mancomunadament amb l'Ajuntament de Girona.

La Diputació de Girona i l'Ajuntament de Girona participen al 50% en l'empresa Institucional del Bàsquet, SL, empresa encarregada de l'adquisició i gestió dels drets per participar en competicions professionals de bàsquet d'àmbit estatal (drets ACB). Per a l'adquisició d'aquests drets al Club de Bàsquet Girona, SAD, l'empresa Institucional del

Bàsquet, SL va contractar un crèdit a l'entitat Caixa Girona, en data 26 de juny del 2001, per 2.196.098,23 €, avalat al 50% per la Diputació de Girona. Posteriorment, i per cobrir els problemes econòmics del Club de Bàsquet Girona, SAD, aquesta mateixa empresa va concertar una nova operació de crèdit amb "la Caixa", en data 3 de juny del 2004, per 1.202.024,21 €, operació que també va ser avalada en un 50% per la Diputació.

Finalment, el Club de Bàsquet Girona, SAD no va pagar els drets d'ús dels drets ACB a l'empresa Institucional del Bàsquet, SL, la qual cosa va ocasionar que aquesta no pogués fer front al pagament dels préstecs. Així, anualment, la Diputació paga a l'empresa Institucional del Bàsquet, SL la part dels interessos i l'amortització d'aquests préstecs i reflecteix aquesta despesa en els estats financers.

Segons l'article 49 del TRLRHL les corporacions locals podran atorgar avals per facilitar obres o prestació de serveis de la seva competència a les entitats que compleixin els requisits següents:

- Entitats amb les quals la Diputació tingui contractades obres o serveis de la seva competència.
- Entitats que explotin concessions que hagin de revertir en la Diputació.

La gestió dels drets a participar en competicions professionals de bàsquet d'àmbit estatal no compleix aquests requisits.

A més, el punt 7 del mateix article 49 estableix que les corporacions locals podran atorgar avals a societats mercantils participades per persones o entitats privades, en les quals tingui una quota de participació al capital social no inferior al 30%. Tot i que la Diputació participa en més d'un 30% en el capital social de l'empresa Institucional del Bàsquet, SL, aquesta no està participada per persones o entitats privades (l'altra 50% del capital social l'ostenta l'Ajuntament de Girona). Per tant, la Diputació no pot atorgar avals a aquesta societat.⁸

S'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya amb resultat satisfactori.

Operacions d'intercanvi financer

El punt 14 de la Memòria del Compte general de la Diputació de Girona no inclou cap informació de les operacions d'intercanvi financer.

No obstant això, segons les dades de la Diputació de Girona, durant l'exercici 2008 van estar vigents dues operacions d'intercanvi financer, totes elles per assegurar el risc de les variacions produïdes en els tipus d'interès, segons el detall següent:

8. Atenent l'al·legació sisena de la Diputació de Girona, s'afegeix aquest paràgraf al redactat inicial.

Diputació de Girona – Exercici 2008 Operacions de cobertura de tipus d'interès				
Entitat	Data inici	Data fi	Import nominal cobert	Import meritat 2008
"la Caixa"	28.11.2006	22.11.2011	30.000.000,00	89.020,00
Banco Español de Crédito	4.5.2007	4.5.2011	45.000.000,00	(42.217,50)
Total			75.000.000,00	46.802,50

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada per la Diputació.

El quadre anterior mostra que aquestes operacions han generat un ingrés financer de 46.802,50€, atès que l'interès pagat pel banc a la Diputació ha estat superior a l'interès que aquesta ha pagat al banc. Aquests ingressos han estat correctament registrats en la comptabilitat.

S'ha sol·licitat informació a les diferents entitats financeres sobre les operacions d'intercanvi financer que tenia contractades la Diputació de Girona a 31 de desembre del 2008, així com la seva valoració a aquesta data.

La valoració realitzada per les entitats financeres a finals de l'exercici 2008 mostra una posició desfavorable d'un import de 2.311.369,65€, a causa de les previsions actuals sobre l'evolució dels mercats financers. Aquesta valoració a finals de l'exercici de cada una de les operacions hauria d'aparèixer en la Memòria.

Addicionalment, s'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, amb resultat satisfactori.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació dels instruments d'intercanvi financer s'han seleccionat les dues operacions contractades. Ambdues corresponen a una permuta financera de tipus d'interès, una contractada amb el Banco Español de Crédito, en data 4 de maig del 2007, i l'altra amb "la Caixa", en data 28 de novembre del 2006.

Segons s'estableix en l'article 6 de l'Ordre ECF/138/2007 i del que es desprèn de la redacció del punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local, les operacions d'intercanvi financer han de ser contractades associades a altres operacions de les quals es vol cobrir el risc, de manera que existeixi una relació entre els fluxos de les operacions de cobertura i els fluxos de les operacions de deute que s'han volgut cobrir. La Diputació de Girona ha contractat aquestes operacions independentment, sense que estiguin associades a cap operació d'endeutament, de manera que no és possible identificar quin és el risc que es pretén cobrir.

L'expedient de la contractació d'aquestes operacions només conté el contracte signat entre el president de la Diputació de Girona i l'entitat financera.

Les incidències detectades en la contractació de les operacions d'intercanvi financer són les següents:

- Les operacions d'intercanvi financer van ser contractades sense l'aprovació de cap òrgan de govern de la Diputació de Girona i sense informe de la Intervenció.
- Les operacions de cobertura del tipus d'interès han estat contractades independentment, sense que estiguin vinculades a cap operació de deute. S'incompleix així el que estableix l'article 6 de l'Ordre ECF/138/2007 i la redacció del punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

4. DIPUTACIÓ DE LLEIDA

A continuació es descriuen els òrgans de govern i el control intern de la Diputació de Lleida, i es presenta la fiscalització realitzada de les àrees de tresoreria i endeutament, així com el resultat d'aquesta.

4.1. ÒRGANS DE GOVERN

El Ple de la Diputació de Lleida del 8 d'agost del 2007, va elegir president de la corporació Jaume Gilabert i Torruella.

En el quadre següent es mostra la composició dels òrgans de govern de la Diputació de Lleida durant l'exercici 2008:

Diputació de Lleida Òrgans de govern 2008	
Òrgan	Composició
Ple	25 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 11 diputats de Convergència i Unió (CiU) - 9 diputats del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) - 3 diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) - 1 diputat del Partit Popular de Catalunya (PPC) - 1 diputat d'Unitat d'Aran (UA)
President	Jaume Gilabert i Torruella d'ERC
Vicepresidents	Vicepresident primer: Miquel Aguilà i Barril del PSC Vicepresident segon: Josep Presseguer i Gené del PSC Vicepresident tercer: Gabriel Pena i Remolà d'ERC Vicepresident quart: Joan Riu i Llonch d'UA
Junta de Govern	El president de la Diputació i 6 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 3 diputats del PSC - 2 diputats d'ERC - 1 diputat de d'UA

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Diputació.

4.2. CONTROL INTERN

Durant l'exercici 2008 la Diputació de Lleida ha regulat el funcionament i el control de la seva tresoreria en les BEP i en el Decret de Presidència del 13 d'agost de 1997 sobre Normes de funcionament de la tresoreria.

Pel que fa a l'ordenament de pagaments, les bases d'execució assenyalen que l'emissió de l'ordre de pagament s'ha d'efectuar conjuntament amb el reconeixement de l'obligació. Pel que fa als pagaments efectius, s'han d'instrumentalitzar mitjançant la relació de pagaments que hauran d'estar autoritzades pel president, l'interventor i el tresorer. Els pagaments s'han de fer per transferència bancària, i només en casos excepcionals es podran utilitzar altres mitjans de pagament.

La Diputació de Lleida no va aprovar el Pla de disposició de fons de la tresoreria, establert en l'article 187 del TRLRHL. La Diputació ha informat que l'esmentat Pla ha estat aprovat per a l'exercici 2009.

El Departament de Tresoreria de la Diputació està format per vuit persones: un tresorer, un vicetresorer, un adjunt al cap de servei, un cap de negociat, tres administratius i un auxiliar administratiu.

La funció de tresoreria la realitza, com a tresorer accidental, el vicetresorer de la Diputació, que és funcionari habilitat de caràcter estatal, ja que el tresorer titular està en situació de serveis especials. El 15 de setembre del 2003 la Direcció General per a l'Administració Local del Ministeri d'Administracions Públiques va declarar el tresorer titular –en situació administrativa de serveis especials– funcionari de l'Administració local, amb dret de reserva de plaça en la tresoreria de la Diputació de Lleida.

La Intervenció de la Diputació ha emès amb data 26 de maig del 2009 un informe sobre el Compte general del 2008 on es posa de manifest que la gestió dels excedents de tresoreria s'ha realitzat sense atendre un pla prèviament establert.

4.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA

El Balanç a 31 de desembre del 2008 de la Diputació de Lleida presenta la tresoreria següent:

Diputació de Lleida Tresoreria			
Compte	Descripció	Exercici 2007	Exercici 2008
570	Caixa operativa	337,81	337,81
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	29.597.859,69	49.108.253,55
575	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments	31.287,04	43.148,62
577	Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers	29.767.319,27	2.563.259,40
	Total	59.396.803,81	51.714.999,38

Imports en euros.

Font: Balanç a 31 de desembre del 2008 de la Diputació.

La informació del punt 12 de la Memòria del compte anual de l'exercici 2008, de forma resumida, és la següent:

Diputació de Lleida Tresoreria a 31.12.2008					
Compte	Descripció	Saldo inicial	Cobraments	Pagaments	Saldo final
570	Caixa operativa	337,81	0	0	337,81
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	29.597.859,69	215.523.904,43	196.013.510,57	49.108.253,55
575	Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments	31.287,04	108.086,46	96.224,88	43.148,62
577	Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers	29.767.319,27	10.045.966,17	37.250.026,04	2.563.259,40
	Total	59.396.803,81	225.677.957,06	233.359.761,49	51.714.999,38

Imports en euros.

Font: Memòria de l'exercici 2008 de la Diputació.

Caixa operativa

La Diputació té una caixa d'efectiu a la seva seu, tot i que habitualment no s'efectuen cobraments i pagaments d'efectiu. El moviment de la caixa durant l'exercici ha estat, comptablement, de zero euros, i el saldo a final d'exercici és el mateix que l'inicial, 337,81 €, que coincideix amb l'acta d'arqueig de la Diputació a final d'exercici.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius

La Diputació té quinze comptes operatius oberts amb onze entitats financeres. Banco Bilbao Vizcaya Argentaria va ser l'entitat financera amb més volum de moviments, seguida de "la Caixa" i del Banco de Crédito Local.

Segons el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008, l'import dels interessos cobrats durant l'any i, comptabilitzats pel criteri de caixa, és de 1.249.986,52 €.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes de tresoreria del Balanç i als ingressos financers aplicats al Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació sobre els límits i les signatures autoritzades per operar amb els comptes operatius.

La fiscalització realitzada presenta les incidències següents:

- La Diputació ha aplicat el criteri de caixa per la comptabilització dels ingressos per interessos, per tant, a 31 de desembre de 2008 no han estat comptabilitzats ingressos meritats i no cobrats per interessos dels comptes operatius per 97.498,00 €.

Això no obstant, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats en l'exercici 2007 d'un import similar.

- La resposta de les entitats financeres detalla els següents comptes, a nom de la Diputació, que no estan recollits en la comptabilitat d'aquesta:

Núm. de compte	Saldo a 31.12.2008	Justificació de la incidència per part de la Diputació
0XXX XXXXXX0181	0	És un compte restringit de cobrament d'anuncis publicats en el BOP, que l'endemà del cobrament es traspassen els ingressos automàticament als comptes operatius
0XXX XXXXXX6935	0	Compte restringit d'ingressos, d'obertura obligatòria d'acord amb el conveni de col·laboració amb l'Agència Tributària

Nota: El número de compte no inclou els dígitos corresponents a l'entitat financera. Pel que fa a la resta de números identificadors, alguns han estat substituïts per una X.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació dels comptes operatius, s'ha seleccionat una mostra de tres comptes, els de major volum de moviments, que representen el 82,9% del saldo dels comptes operatius a 31 de desembre del 2008. Aquests són els següents:

Entitat	Saldo a 31.12.2008
"la Caixa"	24.026.324,41
BCL	10.070.098,77
BBVA	6.622.206,57
Total	40.718.629,75

La Diputació ha informat que, atesa la seva antiguitat, no disposa dels expedients de contractació dels comptes sol·licitats. No obstant això, el document Normes de funcionament de la tresoreria, aprovat per Decret de data 13 d'agost de 1997, regula les condicions mínimes dels comptes dels dipòsits que han de complir les entitats financeres que vulguin treballar amb la Diputació i que són les següents:

- El tipus d'interès nominal a pagar per les entitats financeres ha de ser el MIBOR a 30 dies, del primer dia hàbil del mes, menys un diferencial.
- L'entitat financera no pot aplicar cap tipus de comissió d'obertura, de tinença, de manteniment, de funcionament o de tancament dels comptes de dipòsit.

La fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació dels comptes operatius presenta les incidències següents:

- La Diputació ha informat que, atesa la seva antiguitat, no disposa dels expedients de contractació dels comptes sol·licitats.⁹ No obstant això, l'aplicació del Decret de Normes de funcionament de la tresoreria que regula les condicions mínimes dels comptes de dipòsits que han de complir les entitats financeres que vulguin treballar

9. Atenent l'al·legació segona de la Diputació de Lleida, s'ha suprimit la frase següent del redactat inicial de l'informe.

amb la Diputació, fa que a totes les entitats financeres que treballen amb aquesta se'ls apliqui les mateixes condicions de funcionament, entre les quals cal destacar el tipus d'interès de remuneració dels dipòsits i l'exempció de cobrar comissions per part de les entitats financeres.

- La Diputació de Lleida no ha aprovat el diferencial a restar al MIBOR a 30 dies, establert en les Normes de funcionament de la tresoreria aprovades per Decret de Presidència de data 13 d'agost de 1997, base del càlcul dels interessos a pagar dels comptes operatius per les entitats financeres a la Diputació.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes restringits de pagaments

Els pagaments de les bestretes de caixa fixa s'han comptabilitzat en el compte 575, Bancs i institucions de crèdit, comptes restringits de pagaments. Aquest compte ha tingut un volum de pagaments al llarg de l'any de 96.224,88 €, i un saldo a 31 de desembre del 2008 de 43.148,62 €. S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar el saldo dels comptes restringits de pagaments amb resultat satisfactori.

La Diputació de Lleida ha informat que no disposa de cap targeta de crèdit o dèbit.

La Diputació disposa de tres centres habilitats per funcionar amb bestretes de caixa fixa: Tresoreria, Protocol i Junta de Personal. S'ha fiscalitzat el funcionament de les bestretes de caixa fixa quant a creació, justificació dels lliuraments i reposició dels fons, amb la següent incidència: la bestreta de caixa fixa a favor de la Junta de Personal es va constituir mitjançant Decret de Presidència el 16 de febrer del 2000. Tal com estableix el Decret de constitució, a la bestreta s'apliquen els imports a pagar al personal de la Diputació per a la promoció de les activitats esportives i culturals, despesa establerta en l'apartat d'acció social dels Pactes – conveni del personal de la Diputació.

Es considera que els imports pagats als treballadors de la Diputació en l'exercici 2008, de 21.275,59 €, mitjançant aquesta bestreta de caixa fixa, no s'ajusten al que regula l'article 73.1 del Reial decret 500/1990, que diu que les bestretes de caixa fixa són per a atencions corrents de caràcter periòdic o repetitiu, així com dietes, despeses de locomoció, material d'oficina no inventariable, conservació i altres de similars característiques. Així mateix, aquests imports han de formar part de la nòmina del personal a efectes fiscals i de cotització a la Seguretat Social i s'han d'aplicar al capítol 1, Despeses de personal, del pressupost de la Diputació, i no al capítol 4, Transferències corrents, tal com fa la Diputació.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers

La Diputació ha disposat durant l'exercici 2008 de sis comptes financers de col·locació d'excedents de tresoreria en quatre entitats financeres diferents, amb un saldo a 31 de desembre del 2008 de 2.563.259,40 €.

L'import dels interessos registrats al Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008 és de 775.701,37 €, que correspon a l'import dels interessos cobrats durant l'exercici, comptabilitzats pel criteri de caixa.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes de tresoreria del Balanç i als ingressos financers aplicats al Compte del resultat economicopatrimonial. De la fiscalització realitzada es dedueix que a 31 de desembre del 2008 no han estat comptabilitzats ingressos meritats i no cobrats per interessos dels comptes financers per 59.933,00 €. Això no obstant, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats en l'exercici 2007 de 172.000,00 €.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació de la col·locació dels excedents de tresoreria s'ha seleccionat una mostra de tres col·locacions vigents a la fi d'exercici, que representen el 100,0% del saldo dels comptes financers a 31 de desembre del 2008. Aquestes són les següents:

Entitat	Saldo a 31.12.2008
"la Caixa"	278.675,80
Caixa Catalunya	284.583,60
Caixa Sabadell	2.000.000,00
Total	2.563.259,40

La Diputació ha informat que el compte de "la Caixa" de saldo 278.675,80 €, registrat per la Diputació en el compte 577, Bancs i institucions de crèdit, comptes financers, no és un excedent de tresoreria sinó que és un compte operatiu. Així mateix, el compte de "la Caixa" Catalunya de saldo 284.583,60 € és la part restant d'una operació d'excedent de tresoreria de l'exercici 2007, ja vençuda i no traspasada al corresponent compte operatiu.

Caixa Sabadell, 2.000.000,00 €

L'expedient inclou la documentació següent:

- Oferta de Caixa Sabadell de l'11 de juliol del 2008 de les condicions del dipòsit.
- Proposta de la tresoreria i la intervenció de data 17 de juliol del 2008.
- Resolució de Presidència del 18 de juliol del 2008 de subscripció del contracte d'excedent de tresoreria.
- Quatre contractes bancaris d'adhesió de 500.000,00 € cadascun de data 21 de juliol del 2008, amb un tipus d'interès del 6,250% nominal.¹⁰

10. Atenent l'al·legació segona de la Diputació de Lleida, se suprimeixen les incidències que figuraven en el redactat inicial de l'informe.

En la fiscalització realitzada no s'ha observat que la Diputació hagi contractat dipòsits estructurats en l'exercici 2008.

Informació al Ple

Segons l'article 207 del TRLRHL la Intervenció ha de remetre al Ple de l'entitat, via Presidència, informació sobre els pressupostos i el moviment i la situació de tresoreria, en els terminis i amb la periodicitat que el Ple hagi establert.

La base 5, Informació de l'estat de tramitació del Pressupost, de les BEP de la Diputació de Lleida diu que dins els quinze primers dies següents al venciment de cada trimestre natural, la Intervenció ha de formular l'estat d'execució del pressupost consolidat, l'estat s'eleva a la Junta de Govern Local, per al seu coneixement i efectes, amb dictamen previ de la Comissió Informativa de Finances.

Segons la redacció literal de les actes del Ple i de la Junta de Govern, no s'ha donat compte al Ple de la informació sobre el moviment i la situació de tresoreria de l'exercici 2008, tal com estableix l'article 207 del TRLRHL.

4.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT

Les operacions d'endeutament a 31 de desembre del 2008 de la Diputació de Lleida inclouen el següent:

- Operacions de crèdit contractades a llarg termini per un valor total de 68.574.998,93 €, dels quals 61.356.735,30 € s'han de retornar en un termini superior a un any i 7.218.263,63 € vencen l'exercici següent.
- Avals atorgats per un import que a finals d'exercici ascendeix a 2.098.900,53 €.
- Instruments financers de cobertura per un valor nominal de 43.215.266,52 €, tots vinculats a préstecs contractats.

A continuació s'analitza cada una d'aquestes operacions. Es detalla el treball realitzat i les incidències detectades.

Crèdits a llarg termini

Els estats financers de la Diputació de Lleida presenten, respecte als crèdits a llarg termini, la informació següent:

Diputació de Lleida – Exercici 2008				
Crèdits a llarg termini				
Saldo inicial	Creacions	Amortitzacions	Pendent amortitzar	Interessos
69.910.189,21	6.114.966,52	7.450.156,80	68.574.998,93	3.481.282,49

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

La Diputació té contractats vint-i-cinc crèdits amb vuit entitats financeres els quals ascendeixen a un total de 68.574.998,93 €. D'aquests 61.356.735,30 € són a llarg termini i 7.218.263,63 € a curt termini. Els crèdits a curt termini es van contractar amb una durada entre dotze i quinze anys. Durant l'exercici 2008 s'han produït una nova contractació i dues disposicions per 6.114.966,52 €. Les amortitzacions de l'exercici són de 7.450.156,80 €.

L'import dels interessos pagats per aquest préstecs durant l'exercici 2008 és de 3.481.282,49 €. De la fiscalització realitzada es dedueix que el Compte de resultats presenta els interessos pagats durant l'exercici segons el criteri de caixa. La Diputació no ha comptabilitzat els interessos vençuts pendents de pagament a 31 de desembre del 2008. Això no obstant, el quadre de la Memòria referent als interessos explícits inclou els interessos meritats i no vençuts per 177.136,37 €.

La totalitat dels préstecs, excepte un, van ser contractats a un tipus d'interès variable. Això no obstant, nou d'aquestes operacions de préstec, per 43.215.266,52 €, varen ser contractades amb una modalitat de càlcul de la càrrega financera mitjançant instruments de cobertura per tal d'assegurar el tipus d'interès, formant part de les clàusules del mateix contracte de préstec.

A finals de l'exercici 2008 la ràtio de deute viu de la Diputació de Lleida –relació entre el deute viu vigent i els ingressos corrents– era d'un 85,6%, i la ràtio d'estalvi net era d'un 27,3%. relació entre estalvi corrent i els ingressos corrents. Ambdós indicadors estan dins els requeriments que la normativa de tutela financera estableix per poder formalitzar una operació de crèdit a llarg termini sense necessitat d'autorització.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes que reflecteixen l'endeutament del Balanç i a les despeses financeres aplicades al Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació sobre els imports i les dates que es deriven dels crèdits i les seves condicions.

Addicionalment, s'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, amb un resultat satisfactori.

La fiscalització del compliment de la legalitat de l'endeutament s'ha realitzat a partir de les altes produïdes en l'exercici 2008. La mostra seleccionada és la totalitat de les altes de

l'exercici 2008: un crèdit per valor de 3.114.966,52 €, i dues noves disposicions de crèdits, contractats a finals del 2007, per valor de 1.500.000,00 € cadascuna.

L'operació contractada correspon a un crèdit amb la Caixa, per un valor de 3.114.966,52 € a un tipus d'interès variable. La finalitat és el finançament de l'anualitat del 2008 corresponent a les inversions derivades del Pla únic d'obres i serveis de Catalunya.

Els expedients per a la contractació d'aquests crèdits, que la Diputació ha facilitat, inclouen la documentació següent:

- Petició d'ofertes a diferents entitats financeres.
- Informe del delegat de Finances i Gestió de Tributs de la Diputació de Lleida sobre les ofertes rebudes i proposta de contractació.
- Informe de l'interventor en què determina la capacitat de la Diputació per fer front a les obligacions que se'n deriven.
- Dictamen favorable de la Comissió Informativa de Finances i Gestió de Tributs sobre la contractació del crèdit.
- Aprovació de la contractació pel president de la Diputació, com a òrgan competent.
- Signatura del contracte entre les parts.

Les altres dues operacions corresponen a noves disposicions, per 1.500.000,00 € cadascuna, de crèdits ja existents, ambdós del Banco Bilbao Vizcaya Argentaria, un de data 29 de novembre del 2007 i l'altre de data 22 de desembre del 2006. En el moment de la contractació del crèdit ja es van establir els terminis de disposició de l'efectiu. S'ha verificat que les dues noves disposicions es corresponen amb els terminis establerts en el contracte. Per a la tramitació de l'operació inicial es van seguir els procediments abans esmentats.

Les incidències detectades del compliment de la legalitat en la tramitació dels crèdits a llarg termini són:

- La comunicació al Departament d'Economia i Finances de l'operació contractada l'exercici 2008 amb "la Caixa" per un valor de 3.114.966,52 €, es va fer amb quatre mesos de retard respecte al termini establert legalment.
- La Diputació de Lleida no va trametre al Departament d'Economia i Finances el seguiment de les previsions d'ingressos i de despeses en relació amb l'escenari pressupostari plurianual per als exercicis 2005-2008, que estava obligada a enviar ja que es trobava en un dels supòsits establerts en l'article 11 de l'Ordre ECF/138/2007.

Avals

El detall dels avals atorgats que han estat vigents durant l'exercici 2008 és el següent:

Diputació de Lleida – Exercici 2008						
Avals						
Descripció	Concessió	Venciment	1.1.2008	Concedits	Cancel·lats	31.12.2008
Aval mancomanat 22%, per una operació de crèdit del Consorci de Motocròs de Catalunya amb l'Institut Català de Finances	17.1.2003	17.1.2020	377.936,39	-	30.851,95	347.084,44
Aval mancomanat 70%, per una operació de crèdit del Consorci de l'Estany d'Ivars - Vila-sana amb l'Institut Català de Finances	28.11.2002	28.11.2022	1.868.603,83	-	116.787,74	1.751.816,09
Total			2.246.540,22	-	147.639,69	2.098.900,53

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la documentació facilitada per la Diputació.

La informació dels avals inclosa en la Memòria no detalla la persona avalada ni les dates de concessió i de venciment, tal com estableix el punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

La part de l'aval cancel·lada anualment correspon a la part proporcional del pagament que realitzen els consorcis dels respectius préstecs. Així, el saldo dels avals a finals d'exercici és el percentatge avalat per la Diputació del saldo pendent de pagament del préstec.

Consorci de Motocròs de Catalunya, 347.084,44 €

L'aval de 347.084,44 € és el 22% de la part pendent de pagament d'un préstec contractat per Consorci de Motocròs de Catalunya per 2.103.542,30 € per al finançament de la construcció del Circuit de Motocròs de Catalunya a Bellpuig.

Segons l'article 49 del TRLRHL les corporacions locals poden atorgar avals per facilitar obres o prestació de serveis de la seva competència a les entitats que compleixin els requisits següents:

- Entitats amb les quals la Diputació tingui contractades obres o serveis de la seva competència.
- Entitats que explotin concessions que hagin de revertir en la Diputació.

La construcció d'un circuit de motocròs no compleix aquests requisits.

Consorci de l'Estany d'Ivars - Vila-sana, 1.751.816,09 €

L'aval d'1.751.816,09 € correspon al 70% de la part pendent de pagament d'un préstec contractat pel Consorci de l'Estany d'Ivars - Vila-sana, per 3.005.061,00 €, per a l'adquisició d'uns terrenys i l'inici d'unes obres per a la recuperació de l'Estany d'Ivars - Vila-sana. Segons els estatuts d'aquest Consorci, el percentatge de participació de la Diputació de Lleida és del 35%. Aquest aval atorgat no va ser comunicat per la Diputació al Departament d'Economia i Finances.

S'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, amb resultat satisfactori.

Operacions d'intercanvi financer

La Diputació no té cap operació d'intercanvi financer concertada independentment ni cap instrument que se'n derivi.

Això no obstant, existeixen nou préstecs per un valor de 43.215.266,52 € que inclouen la utilització d'un mètode de càlcul de l'interès mitjançant una modalitat de permuta financera, que formen part d'una clàusula del mateix contracte. Aquesta clàusula estableix que el tipus d'interès pagat per la Diputació, tot i ser calculat en funció d'uns indicadors variables del mercat bancari, estarà acotat per uns límits de fluctuació. Quan l'import de l'interès a pagar per la Diputació superi el límit màxim establert, la diferència serà compensada per l'entitat bancària. Quan l'import de l'interès a pagar per la Diputació sigui inferior al límit mínim, aquesta haurà de pagar la diferència, fins a arribar a aquest límit, a l'entitat bancària. D'aquesta manera, la Diputació s'assegura que el tipus d'interès a pagar estarà sempre acotat en una banda de fluctuació, i evita així el risc de forts increments del tipus d'interès.

Atès que l'instrument de cobertura financera forma part de la clàusula del contracte, els fluxos derivats de l'operació de crèdit i els derivats de l'instrument de cobertura estan perfectament relacionats, i compleixen el que estableix l'article 6 de l'Ordre ECF/138/2007 i el que es desprèn del punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

5. DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

A continuació es descriuen els òrgans de govern i el control intern de la Diputació de Tarragona, i es presenta la fiscalització realitzada de les àrees de tresoreria i endeutament, així com el resultat d'aquesta.

5.1. ÒRGANS DE GOVERN

El president de la Diputació de Tarragona, Josep Poblet Tous, va ser elegit pel Ple el dia 19 de juliol del 2007.

En el quadre següent es mostra la composició dels òrgans de govern de la Diputació de Tarragona durant l'exercici 2008:

Diputació de Tarragona Òrgans de govern 2008	
Òrgan	Composició
Ple	27 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 12 diputats de Convergència i Unió (CiU) - 11 diputats del Partit dels Socialistes de Catalunya (PSC) - 2 diputats d'Esquerra Republicana de Catalunya (ERC) - 2 diputats del Partit Popular de Catalunya (PPC)
President	Josep Poblet Tous de CiU
Vicepresidents	Vicepresident primer: Miquel Àngel López Mallol del PPC Vicepresident segon: Albert Vallvé Navarro de CiU Vicepresident de representació territorial al Camp de Tarragona: Joaquim Nin Borredà de CiU Vicepresident de representació territorial a les Terres de l'Ebre: Pere Panisello Chavarria de CiU
Junta de Govern	El president de la Diputació i 8 diputats distribuïts entre els grups polítics següents: - 6 diputats de CiU - 2 diputats del PPC

Font: Elaboració pròpia a partir de la informació facilitada per la Diputació.

5.2. CONTROL INTERN

Durant l'exercici 2008 la Diputació de Tarragona ha regulat el funcionament i el control de la seva tresoreria amb les normes següents:

- Bases d'execució del pressupost de l'exercici 2008.
- Instrucció per a la confecció del Pla de disposició de fons, proposada pel tresorer, informada per l'interventor i autoritzada per l'ordenador de pagaments de la Diputació, que segons Decret de delegació del president de la Diputació, de data 12 de setembre del 2007, és el diputat delegat d'Hisenda.
- Instrucció de la Tresoreria per regular diversos aspectes específics en la gestió de fons, dictada pel tresorer de la Corporació el 15 de setembre del 2007.
- Decrets reguladors del règim de substitucions de tresoreria.

El Departament de Tresoreria de la Corporació està format per un tresorer, un cap de servei, un tècnic de tresoreria, un administratiu i dos auxiliars. Tal com estableix el Reial decret 1732/1994, del 29 de juliol, sobre provisió de llocs de treball reservats a funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal, el lloc de treball de tresorer està ocupat en la Diputació de Tarragona per un funcionari habilitat de caràcter estatal de categoria superior, nomenat el 23 de setembre del 2002.

La Intervenció de la Diputació realitza anualment un informe de control financer sobre els comptes anuals i de fiscalització *a posteriori*. De l'informe corresponent a l'exercici 2008 no es desprèn cap incidència.

5.3. FISCALITZACIÓ DE LA TRESORERIA

El Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 de la Diputació de Tarragona presenta la tresoreria següent:

Diputació de Tarragona Tresoreria			
Compte	Descripció	Exercici 2007	Exercici 2008
570	Caixa operativa	14.885,04	7.667,64
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	20.162.943,58	18.890.099,48
574	Caixa restringida	56.866,99	5.430,88
577	Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers	59.400.000,00	65.850.000,00
	Total	79.634.695,61	84.753.198,00

Imports en euros.

Font: Balanç de situació a 31 de desembre del 2008 de la Diputació de Tarragona.

La informació del punt 12 de la Memòria del compte anual de l'exercici 2008, de forma resumida, és la següent:

Diputació de Tarragona Tresoreria a 31.12.2008					
Compte	Descripció	Saldo inicial	Cobraments	Pagaments	Saldo final
570	Caixa operativa	14.885,04	193.782,06	200.999,46	7.667,64
571	Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius	20.162.943,58	487.979.964,54	489.252.808,64	18.890.099,48
574	Caixa restringida	56.866,99	54.558,67	105.994,78	5.430,88
577	Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers	59.400.000,00	93.300.000,00	86.850.000,00	65.850.000,00
579	Formalització	0,00	589.852,92	589.852,92	0,00
	Total	79.634.695,61	582.118.158,19	576.999.655,80	84.753.198,00

Imports en euros.

Font: Memòria de la Diputació de l'exercici 2008.

A continuació es presenten cada un dels comptes i es detalla el resultat de la fiscalització.

Caixa operativa

La caixa operativa està situada a la seu de la Diputació, i té com a finalitat atendre els pagaments i cobraments relatius, entre altres, a permisos, anuncis en el BOP, taxes i preus públics i fiances.

Diàriament es realitza l'arqueig dels fons que hi ha a la caixa, que són: diners en metàl·lic, xecs pendents d'ingressar a les entitats financeres i vals de caixa. A 31 de desembre del 2008, l'arqueig de caixa, de 7.667,64 €, presenta vals de caixa per 1.400,00 €.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes operatius

La Diputació té divuit comptes operatius oberts amb setze entitats financeres. Caixa Tarragona va ser l'entitat financera amb més volum de moviments, seguida del Banco de Crédito Local, que és l'entitat a través de la qual l'Estat transfereix a les diputacions la seva participació en els tributs de l'Estat.

Segons el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008, l'import dels interessos cobrats provinents dels comptes operatius va ser de 555.727,41 €, que correspon a l'import dels interessos ingressats durant l'exercici, comptabilitzats pel criteri de caixa.

S'ha circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes de tresoreria del Balanç i als ingressos financers aplicats al Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació sobre els límits i les signatures autoritzades per operar amb els comptes operatius.

La fiscalització realitzada presenta la incidència següent: la Diputació ha aplicat el criteri de caixa per a la comptabilització dels ingressos per interessos; per tant, a 31 de desembre del 2008, no han estat comptabilitzats ingressos meritats i no cobrats per interessos dels comptes operatius per 43.870,22 €. Això no obstant, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats l'exercici 2007 d'un import similar.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat dels contractes dels comptes operatius, s'ha seleccionat una mostra de tres comptes, els de major volum de pagaments, que representen el 80,5% del saldo dels comptes operatius a 31 de desembre del 2008. Aquests són les següents:

Entitat	Saldo a 31.12.2008
Caixa Tarragona - Transferències	0,00
Caixa Tarragona (0110098939)	6.233.553,50
Banco de Crédito Local	8.970.950,44
Total	15.204.503,94

S'ha fiscalitzat la contractació dels comptes detallats en el quadre anterior amb les incidències següents:

Caixa Tarragona - Transferències, de saldo 0 €

La Diputació ha informat que no és un compte corrent sinó un compte intern creat com a compte pont de pagament per transferències, amb l'objectiu de facilitar la conciliació del compte operatiu de Caixa Tarragona de saldo a finals d'any, de 6.233.553,50 €.

En no ser un compte obert en una entitat financera no es pot incloure dins el compte 571, Bancs i institucions de crèdit, comptes operatius.

Caixa Tarragona, de saldo 6.233.553,00 €

La documentació que inclou l'expedient, fins al 31 de desembre de 2008, és la següent:

- Contracte en què es modifiquen els clauers del compte corrent de data 23 de juliol del 2007 signat per Caixa Tarragona i els nous clauers titulars.
- Certificat de Caixa Tarragona de data 7 de gener del 2008, en què s'informa de la data d'obertura del compte, 1 de gener del 1975, de la relació de clauers i de l'índex de referència de les liquidacions d'interessos de l'exercici 2008, que és Subhasta Principal Financera del Banc Central Europeu, menys 0,40 punts percentuals.

La Diputació disposa de dues targetes de crèdit, una a nom del president i una altra a nom del tesorero, direccionades a aquest compte.

Banco de Crédito Local, de saldo 8.970.950,44 €

La documentació que inclou l'expedient, anterior a l'1 de gener del 2009 és el contracte de compte corrent signat l'1 de març de 1996 entre el BCL i la Diputació en què s'estableixen, entre altres, les condicions de funcionament i l'interès a aplicar, que va d'un 3% a un 4,5% nominal segons uns trams de saldo en compte.

La fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació dels comptes operatius presenta la incidència següent:¹¹

- La Diputació no ha facilitat, atesa la seva antiguitat, els expedients de contractació corresponents als comptes operatius.

Caixa restringida

El Balanç de situació mostra sota l'epígraf 574, Caixa restringida, el següent:

Diputació de Tarragona 574. Caixa restringida					
Compte	Descripció	Saldo inicial	Cobraments	Pagaments	Saldo final
5740	Caixa de pagaments a justificar	0,00	9.830,00	8.385,00	1.445,00
5741	Caixa fixa	56.866,99	44.728,67	97.609,78	3.985,88
574	Caixa restringida	56.866,99	54.558,67	105.994,78	5.430,88

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

11. Atenent l'al·legació segona de la Diputació de Tarragona, se suprimeix part de la primera incidència, així com la segona incidència del redactat inicial de l'informe.

Respecte al compte 5740, Caixa de pagaments a justificar, els moviments i el saldo a finals de l'exercici corresponen, majoritàriament, a pagaments de cursos de formació al personal.

Respecte a les bestretes de caixa fixa, la base 51, Tramitació general de les bestretes de caixa fixa, de les BEP estableix que poden percebre bestretes de caixa fixa quinze centres habilitats: Presidència, protocol, parc mòbil, col·legis d'educació especial, cases d'oficis, etc.

A diferència de les altres diputacions, la Diputació de Tarragona estableix en la base 52 de les BEP que els grups polítics disposen d'una assignació pressupostària per al seu funcionament per a atencions de protocol i representatives, les aportacions de les quals funcionaran de forma similar a les bestretes. A l'inici de l'exercici es van cancel·lar les bestretes als grups polítics mitjançant Acord de la Junta de Govern de la Diputació del 25 de gener del 2008, en el qual també es van aprovar els justificants presentats pels diferents grups a compte de la bestreta de l'exercici 2007.

Aquest fet explica, en bona part, la diferència entre el saldo inicial, 56.866,99 €, i el saldo a finals d'any, 3.985,88 €, així com la diferència entre els cobraments i els pagaments, ja que l'import de les bestretes de caixa als grups polítics era de 55.097,73 €.

S'ha fiscalitzat la resta de bestretes de caixa fixa, quant a la justificació dels lliuraments rebuts i a la reposició dels fons, sense cap incidència.

Bancs i institucions de crèdit. Comptes financers

La Diputació ha disposat durant l'exercici 2008 de vint-i-un comptes financers de col·locació d'excedents de tresoreria, en onze entitats financeres diferents, amb un saldo a 31 de desembre del 2008 de 65.850.000,00 €.

L'import dels interessos comptabilitzats segons el Compte del resultat economicopatrimonial de l'exercici 2008 és de 3.129.480,98 €, que correspon a l'import dels interessos cobrats durant l'exercici, comptabilitzats pel criteri de caixa.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació, per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes de tresoreria del Balanç i als ingressos financers aplicats al Compte del resultat economicopatrimonial. De la fiscalització realitzada es dedueix que a 31 de desembre de 2008 manquen per comptabilitzar ingressos meritats i no cobrats per interessos dels comptes financers per 365.706,77 €. Això no obstant, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats en l'exercici 2007 per 234.755,00 €.

Per a la fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació de la col·locació dels excedents de tresoreria, s'han seleccionat les tres col·locacions de major import vigents a la fi d'exercici, que representen el 48,4% del saldo dels comptes financers a 31 de desembre del 2008. Aquestes són les següents:

Operació	Saldo a 31.12.2008
Caixa Tarragona	9.200.000,00
"la Caixa"	8.700.000,00
Caixa Tarragona	14.000.000,00
Total	31.900.000,00

La fiscalització realitzada presenta els resultats següents:

Caixa Tarragona, 9.200.000,00 €

La documentació que inclou l'expedient és la següent:

- Ofertes de quatre entitats financeres que inclouen les condicions per a una possible col·locació d'excedents.
- Informe proposta de la Tresoreria signada pel president de la Comissió d'Hisenda, l'interventor i el tesorero, del 30 de setembre del 2008.
- Decret de Presidència de l'1 d'agost del 2008 en què es resol contractar 7.200.000,00 € i 2.000.000,00 € amb Caixa Tarragona a un tipus d'interès del 5,70% nominal amb liquidació d'interessos trimestrals vençuts, per a un termini de sis mesos, amb lliure disponibilitat.¹²

Els expedients de contractació de les altres dues col·locacions d'excedents són similars a aquest. A continuació es mostra un resum de les característiques de la contractació:

"la Caixa", 8.700.000,00 €

La col·locació d'excedents de tresoreria en "la Caixa" la formen dues operacions: la primera de 7.200.000,00 €, aprovada per decret de Presidència del 24 de setembre del 2008, i una altra d'1.500.000,00 €, aprovada el 3 d'octubre del 2008.

Respecte de la col·locació de 7.200.000,00 €, el tipus d'interès és del 5,75% nominal, i amb un termini de sis mesos. Pel que fa a la d'1.500.000,00 €, el tipus d'interès és del 5,95% nominal, també a sis mesos.

12. Atenent l'al·legació segona de la Diputació de Tarragona, se suprimeixen les incidències de les tres col·locacions d'excedents analitzades.

Caixa Tarragona, 14.000.000,00 €

Es va contractar una col·locació d'excedents mitjançant Decret del president de data 24 de novembre del 2008 en el qual es resol cancel·lar anticipadament les imposicions a termini de 10.000.000 € al 5,6% nominal amb venciment el 12 de desembre del 2008; i de 2.000.000 € al 5,70% nominal amb venciment el 20 de desembre del 2008, i contractar 14.000.000,00 € per dotze mesos amb Caixa Tarragona al tipus d'interès del 5,869% nominal amb liquidació trimestral d'interessos.

A continuació es compara, per a la selecció realitzada, el tipus d'interès contractat amb l'euríbor del dia de l'inici de la vigència del dipòsit.

Entitat financera	Import del dipòsit	Inici	Vigència fins a	Tipus d'interès del dipòsit (A)	Euríbor (B)	Termini euríbor	Diferència (A-B)
Caixa Tarragona	7.200.000	9.8.2008	9.2.2009	5,7	5,149	6 mesos	0,551
Caixa Tarragona	2.000.000	11.8.2008	11.2.2009	5,7	5,155	6 mesos	0,545
"la Caixa"	7.200.000	21.29.2008	21.3.2009	5,75	5,235	6 mesos	0,515
"la Caixa"	1.500.000	8.10.2008	8.4.2009	5,95	5,438	6 mesos	0,512
Caixa Tarragona	14.000.000	26.11.2008	25.11.2009	5,869	4,004	12 mesos	1,685

Font: Elaboració pròpia a partir dels decrets de contractació dels dipòsits.

Euríbor: European Interbank Offered Rate. Les dades de l'euríbor provenen de la pàgina web www.euribor.org.

En el quadre anterior s'observa que el diferencial respecte a l'euríbor dels dipòsits contractats amb "la Caixa" va ser de 51,5 i 51,2 punts bàsics i amb Caixa Tarragona 55,1; 54,5 i 168,5.

En la fiscalització realitzada no s'ha observat que la Diputació hagi contractat dipòsits estructurats en l'exercici 2008.

Informació al Ple

Segons l'article 207 del TRLRHL la Intervenció o l'òrgan que tingui atribuïda la funció de comptabilitat ha de remetre al Ple de l'entitat, via Presidència, informació sobre els pressupostos i el moviment i la situació de tresoreria, en els terminis i amb la periodicitat que el Ple hagi establert.

La Diputació de Tarragona no compleix l'article 207 del TRLRHL, segons el qual la Intervenció o l'òrgan que tingui atribuïda la funció de comptabilitat ha de remetre al Ple de l'entitat, via Presidència, informació sobre els pressupostos i el moviment i la situació de tresoreria.

Segons informa la Intervenció de la Diputació, aquesta remissió no s'ha dut a terme perquè el Ple de la Diputació no ha aprovat els terminis i la periodicitat de la remissió de la informació.

5.4. FISCALITZACIÓ DE L'ENDEUTAMENT

L'endeutament de la Diputació de Tarragona a 31 de desembre del 2008 inclou préstecs a llarg termini per 98.246.837,52 €, dels quals 7.360.886,35 € vencen en l'exercici següent i 90.885.951,17 € s'han de pagar en un termini superior a un any. La Diputació no té contractada cap operació d'intercanvi financer ni ha atorgat cap aval.

Crèdits a llarg termini

Els imports que presenten els estats financers, respecte de les operacions de crèdit a llarg termini, són els següents:

Diputació de Tarragona – Exercici 2008 Crèdits a llarg termini				
Saldo inicial	Creacions	Amortitzacions	Pendent amortitzar	Interessos
105.060.879,19	-	6.814.041,67	98.246.837,52	3.630.623,34

Imports en euros.

Font: Elaboració pròpia a partir de la Memòria de l'exercici 2008.

La Diputació té contractades trenta-una operacions de crèdit a llarg termini amb vuit entitats financeres que ascendeixen a un total de 98.246.837,52 € a finals de l'exercici 2008, dels quals 7.360.886,35 € vencen en l'exercici següent i 90.885.951,17 € s'han de pagar en un termini superior a un any. D'aquestes operacions, dues es van contractar amb una durada d'entre deu i quinze anys, quatre amb una durada d'entre quinze i vint anys, i vint-i-cinc amb una durada d'entre vint i vint-i-cinc anys. Durant l'exercici 2008 no s'ha produït cap nova contractació. Les amortitzacions de l'exercici són de 6.814.041,67 €.

L'import dels interessos pagats per aquest préstecs durant l'exercici 2008 és de 3.630.623,34 €. De la fiscalització realitzada es dedueix que el compte de resultats presenta els interessos pagats durant l'exercici segons el criteri de caixa. La Diputació de Tarragona no ha comptabilitzat els interessos vençuts pendents de pagament a 31 de desembre del 2008, que, segons els càlculs efectuats, seria d'un import aproximat de 735.000,00 €.

La ràtio de deute viu de la Diputació a 31 de desembre del 2008, relació entre el deute viu vigent i els ingressos corrents, era d'un 69,8%, dins els límits establerts per la legislació de tutela financera que estipula que aquest indicador no pot ser superior al 110%. Per una altra banda, la ràtio d'estalvi net, relació entre l'estalvi corrent i els ingressos corrents, era d'un 29,5%, de signe positiu, tal com requereix la normativa. Així, la Diputació de Tarragona no requereix autorització per a la contractació d'operacions de crèdit a llarg termini.

S'han circularitzat les entitats financeres que treballen amb la Diputació per validar els estats financers presentats per aquesta, quant als saldos dels comptes que reflecteixen l'endeutament del Balanç i a les despeses financeres aplicades al Compte del resultat economicopatrimonial. Així mateix, s'ha sol·licitat informació sobre els imports i les dates que es deriven dels crèdits i les seves condicions.

Adicionalment, s'ha circularitzat la Direcció General de Política Financera i Assegurances del Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de Catalunya, amb resultat satisfactori.

La Diputació de Tarragona no ha contractat nous crèdits durant l'exercici 2008. Així, la mostra seleccionada per a la fiscalització del compliment de la legalitat del procediment de contractació dels crèdits està formada per les altes de l'exercici 2007, que corresponen a tres crèdits, un de 3.840.605,00 € amb Dexia Sabadell, un segon de 4.127.551,00 € amb el Banco Santander Central Hispano, i per últim, un de 5.000.000,00 € amb el Banco de Crédito Local, tots tres per al finançament d'obres en la xarxa viària.

Els expedients que ha facilitat la Diputació, per a la contractació d'aquests crèdits, inclouen la documentació següent:

- Informe de la Intervenció de proposta d'iniciació de l'expedient.
- Dictamen de la Comissió d'Hisenda i Economia en el qual s'aprova la proposta d'iniciació de l'expedient.
- Decret de Presidència o del Ple, segons escaigui, d'aprovació d'iniciació de l'expedient.
- Peticions d'ofertes a diferents entitats financeres.
- Valoració de les ofertes rebudes.
- Informe d'Intervenció en el qual es proposa l'adjudicació.
- Decret de Presidència en el qual s'aprova l'adjudicació proposada.
- Notificació de l'adjudicació a tots els licitadors.
- Contractes signats entre les parts.
- Tramesa de documentació al Departament d'Economia i Finances.

Les incidències detectades són les següents:

- La Diputació de Tarragona ha garantit la devolució dels préstecs amb els fons provinents de la Participació en ingressos de l'Estat. Aquests ingressos no figuren en l'article 49.5 del TRLRHL com una de les possibles garanties de devolució per a les operacions de crèdit.
- La comunicació de l'operació d'endeutament contractada amb Dexia Sabadell, SA, de 3.840.605,00 €, al Departament d'Economia i Finances es va realitzar fora del termini establert per la normativa sobre tutela financera. La signatura del contracte va ser el dia 22 de març del 2007 mentre que hauria d'haver estat en els deu primers dies del mes d'abril i no en el mes de maig, tal com es va realitzar finalment.
- La comunicació a finals de l'exercici 2008 de l'estat de l'endeutament que les corporacions locals han de realitzar al Departament d'Economia i Finances en el primer semestre de l'exercici següent, segons el que estableix l'article 12 i la disposició transitòria primera de l'Ordre 138/2007, del Departament d'Economia i Finances, es va realitzar fora del termini establert: en data 2 de desembre del 2009.

6. RÀTIOS DE TRESORERIA I ENDEUTAMENT

A continuació es presenta una anàlisi econòmicofinancera de la situació de la tresoreria i l'endeutament de les diputacions, mitjançant l'estudi d'una sèrie de ràtios. S'ha de tenir en compte que, com s'ha indicat al llarg de l'informe, les quatre diputacions compleixen amb els límits legals establerts per les ràtios utilitzades per a la gestió de control sobre l'endeutament de les entitats locals en matèria de tutela financera.¹³

Posició global a 31.12.2008	Diputació de Barcelona	Diputació de Girona	Diputació de Lleida	Diputació de Tarragona
Total Tresoreria (A)	356.781.970,76	117.480.760,91	51.714.999,38	84.753.198,00
Total Endeutament (B)	199.576.876,70	104.195.357,46	68.600.880,45	98.246.837,52
Net (A-B)	157.205.094,06	13.285.403,45	(16.885.881,07)	(13.493.639,52)

Ràtios de tresoreria a 31.12.2008	Diputació de Barcelona	Diputació de Girona	Diputació de Lleida	Diputació de Tarragona
Tresoreria / Total actiu	38,4%	59,5%	41,0%	57,8%
Tresoreria / Pressupost definitiu	35,2%	53,2%	39,2%	41,0%
Tresoreria / Ingressos corrents liquidats	49,7%	101,0%	63,7%	70,7%

Ràtios d'endeutament a 31.12.2008	Diputació de Barcelona	Diputació de Girona	Diputació de Lleida	Diputació de Tarragona
Endeutament / Total passiu	21,5%	52,8%	54,3%	67,0%
Endeutament / Pressupost definitiu	19,7%	47,2%	52,0%	47,5%
Endeutament / Ingressos corrents liquidats	27,8%	89,6%	84,5%	82,0%

Tot seguit es realitzen una sèrie de comentaris referents als càlculs dels quadres anteriors:

- La diferència entre l'import total de la tresoreria i l'import total de l'endeutament és positiva en el cas de les diputacions de Barcelona i de Girona i negativa en la de Lleida i Tarragona.
- Quant a les ràtios de tresoreria, s'observa un percentatge elevat de la tresoreria respecte del total actiu en les quatre diputacions, de la mateixa manera que respecte del pressupost definitiu i respecte dels ingressos corrents liquidats. En les tres ràtios els percentatges més elevats són els de la Diputació de Girona i els més baixos els de la Diputació de Barcelona.
- Respecte a les ràtios d'endeutament, mentre que en la Diputació de Barcelona aquestes oscil·len entre un 19,7% de l'endeutament sobre els recursos totals del pressupost

13. Atenent les al·legacions quarta de la Diputació de Lleida, novena de la Diputació de Girona i sisena de la Diputació de Tarragona, s'afegeix aquest paràgraf.

definitiu i un 27,8% sobre els ingressos corrents liquidats, en les altres diputacions els percentatges sobrepassen el 50% del passiu, el 45% del pressupost definitiu i el 80% dels ingressos corrents liquidats, cosa que indica un endeutament elevat en aquestes tres diputacions.

7. CONCLUSIONS

Al llarg d'aquest informe s'han assenyalat les observacions que resulten pertinents sobre les àrees de tresoreria i endeutament de les quatre diputacions.

La informació financera referida a la tresoreria i a l'endeutament de les diputacions de Catalunya ha estat elaborada i es presenta conforme als principis i normes comptables que els són d'aplicació, excepte per les observacions que s'indiquen a continuació:

7.1. OBSERVACIONS

7.1.1. Diputació de Barcelona

A continuació es formulen els aspectes més significatius que s'han observat en la fiscalització realitzada de la Diputació de Barcelona.

Tresoreria

- La Diputació comptabilitza els ingressos per interessos dels comptes de situació de fons en bancs i institucions de crèdit pel criteri de caixa. El criteri a aplicar en la comptabilitat financera és el de meritació.
- Les bases 55.2 i 57.1 d'execució del pressupost indiquen que el sistema normal de pagament serà la transferència bancària, amb la signatura conjunta de la interventora i el tesorero. La Diputació no ha tingut en compte amb aquesta regulació la necessitat de la signatura del president, tal com estableix l'article 5.2.c del Reial decret 1174/1987, del 18 de setembre, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal.
- La normativa vigent (article 42.1 del Reial decret 1174/1987) permet l'habilitació amb caràcter accidental a un funcionari de l'entitat suficientment capacitat, en cas d'absència, malaltia o abstenció legal o reglamentària del funcionari habilitat amb caràcter estatal.¹⁴ El Decret d'autorització de signatures dels comptes de tresoreria oberts en

14. Atenent l'al·legació segona *b* de la Diputació de Barcelona, s'afegeix aquest paràgraf.

les entitats financeres incompleix la normativa vigent en permetre la disposició de fons amb caràcter permanent a personal de la Diputació que no són ni l'interventor ni el tesorero.

- Pel que fa a la contractació dels comptes operatius d'ingressos i de pagaments, la Diputació no ha facilitat els contractes d'obertura dels comptes i les posteriors modificacions d'aquests respecte a les condicions de funcionament dels comptes i tipus d'interès.¹⁵
- Segons l'article 207 del TRLRHL la Intervenció ha de remetre al Ple de l'entitat, via Presidència, informació sobre els pressupostos i el moviment i la situació de tresoreria, en els terminis i amb la periodicitat que el Ple hagi establert, que en el cas de la Diputació de Barcelona és trimestral. La informació que s'ha tramès al Ple no inclou els moviments i la situació de la tresoreria.

Endeutament

- La Diputació de Barcelona té contractades nou operacions d'intercanvi financer per un valor nominal de 80.000.000,00 €. El punt 14 de la Memòria dels comptes anuals de la Diputació de Barcelona, titulat Informació sobre l'endeutament, no inclou cap informació d'aquestes operacions d'intercanvi financer.

Tot i els guanys obtinguts dels productes d'intercanvi financer durant l'exercici, de 305.926,96 €, la valoració realitzada per les diferents entitats financeres a finals de l'exercici 2008 mostra una posició desfavorable de 4.219.586,86 €, a causa de les previsions sobre l'evolució dels mercats financers. Aquesta valoració, a finals d'exercici, de cada una de les operacions, hauria d'aparèixer en la Memòria, tal com estableix la Instrucció del model normal de comptabilitat local.

- La comunicació al Departament d'Economia i Finances corresponent a l'estat del deute a finals d'exercici es van realitzar fora del termini establert legalment. Aquesta comunicació es va dur a terme en data 21 de gener del 2010, quan s'hauria d'haver fet dins el primer semestre del 2009.

7.1.2. Diputació de Girona

A continuació es formulen els aspectes més significatius que s'han observat en la fiscalització realitzada de la Diputació de Girona.

15. Atenent l'al·legació segona g i tercera, se suprimeix el paràgraf següent de la versió inicial de l'informe, així com la incidència següent.

Tresoreria

- La Diputació de Girona no ha aprovat el Pla de disposició de fons de la Tresoreria. tal com estableix l'article 187 del TRLRHL i les BEP de l'exercici 2008.
- La Diputació comptabilitza els ingressos per interessos dels comptes de situació de fons en bancs i institucions de crèdit pel criteri de caixa. El criteri a aplicar, en la comptabilitat financera, és el de meritació.
- La fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació dels comptes operatius presenta la incidència següent:
 - La Diputació no ha facilitat els expedients de contractació corresponents a tres comptes operatius dels quatre seleccionats, segons la Diputació, a causa de la seva antiguitat.¹⁶
- La fiscalització de la contractació de la col·locació dels excedents de tresoreria presenta la incidència següent:
 - La contractació de la col·locació de l'excedent temporal de tresoreria ha estat realitzada pel diputat d'Hisenda, sense que hi hagi una delegació específica per part de l'òrgan competent de la Diputació.

Endeutament

- La fiscalització de l'atorgament d'aval per part de la Diputació de Girona presenta les incidències següents:
 - La Diputació de Girona va atorgar dos avals, un en l'exercici 2001 i l'altre en l'exercici 2004, a l'empresa Institucional del Bàsquet, SL, en la qual participa en un 50%, per al finançament de l'adquisició i la gestió dels drets a participar en competicions professionals de bàsquet.

És parer de la Sindicatura que l'adquisició i la gestió dels drets a participar en competicions professionals de bàsquet d'àmbit estatal no compleix els requisits de l'article 49.6 de la Llei reguladora de les hisendes locals per poder atorgar un aval (que es tracti d'entitats amb les quals la Diputació tingui contractats obres o serveis de la seva competència, o que aquesta entitat exploti concessions que hagin de revertir en la Diputació).

16. Atenent les al·legacions segona, tercera i cinquena, se suprimeix el següent paràgraf de la versió inicial de l'informe, així com la següent incidència.

A més, l'article 49.7 de la mateixa llei estableix que les corporacions locals podran atorgar avals a societats mercantils participades per persones o entitats privades, en les quals tingui una quota de participació al capital social no inferior al 30%. Tot i que la Diputació participa en més d'un 30% en el capital social de l'empresa Institucional del Bàsquet, SL, aquesta no està participada per persones o entitats privades (l'altra 50% del capital social l'ostenta l'Ajuntament de Girona). Per tant, la Diputació no pot atorgar avals a aquesta societat.¹⁷

- La informació sobre els avals inclosa en la Memòria dels comptes anuals de la Diputació no detalla les dates de concessió i de venciment, tal com estableix el punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.
- La fiscalització de les operacions d'intercanvi financer presenta les incidències següents:
 - La Diputació de Girona va contractar dues operacions d'intercanvi financer, una amb el Banco Español de Crédito, en data 4 de maig del 2007, i l'altra amb "la Caixa", en data 28 de novembre del 2006, ambdues vigents a 31 de desembre del 2008. El punt 14 de la Memòria del Compte general no inclou cap informació sobre les dues operacions d'intercanvi financer.
 - Els contractes de les operacions d'intercanvi financer van ser signats sense l'aprovació de cap òrgan de govern i sense cap informe de la Intervenció.
 - Les operacions d'intercanvi financer han estat contractades independentment, sense estar vinculades a cap operació de deute. Així, doncs, es va incomplir el que estableix l'article 6 de l'Ordre ECF/138/2007 del Departament d'Economia i Finances i el punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.
 - La Diputació de Girona no va trametre al Departament d'Economia i Finances el seguiment de les previsions d'ingressos i de despeses en relació amb l'escenari pressupostari plurianual per als exercicis 2008-2010, que estava obligada a enviar perquè es trobava en un dels supòsits establerts en l'article 11 de l'Ordre ECF/138/2007.

7.1.3. Diputació de Lleida

A continuació es formulen els aspectes més significatius que s'han observat en la fiscalització realitzada de la Diputació de Lleida.

17. Atenent l'al·legació sisena de la Diputació de Girona, s'afegeix aquest paràgraf al redactat inicial.

Tresoreria

- La Diputació de Lleida no va aprovar el Pla de disposició de fons de la tresoreria que estableix l'article 187 del TRLRHL. La Diputació ha informat que va aprovar l'esmentat Pla per a l'exercici 2009.
- La Diputació comptabilitza els ingressos per interessos dels comptes de situació de fons en bancs i institucions de crèdit pel criteri de caixa. El criteri a aplicar, en la comptabilitat financera, és el de meritació.
- La fiscalització del compliment de la legalitat en la contractació dels comptes operatius presenta la incidència següent:¹⁸
 - La Diputació de Lleida no ha aprovat el diferencial a restar al MIBOR a trenta dies, base del càlcul dels interessos a pagar per les entitats financers, regulat en les Normes de funcionament de la tresoreria aprovades per Decret de Presidència de data 13 d'agost de 1997.
- La fiscalització de la contractació dels excedents de tresoreria presenta la incidència següent:
 - [...] ¹⁹ Els contractes no inclouen una clàusula que posi de manifest la plena liquiditat dels fons per part de la Diputació, sense cap tipus de comissió ni despeses per cancel·lació anticipada.
- La Diputació disposa d'una bestreta de caixa fixa a favor de la Junta de Personal en la qual s'apliquen els imports a pagar al personal de la Diputació per a la promoció de les activitats esportives i culturals, despesa establerta en l'apartat d'acció social dels Pactes – conveni del personal de la Diputació de Lleida.

Es considera que els imports pagats als treballadors de la Diputació en l'exercici 2008, de 21.275,59€, mitjançant aquesta bestreta de caixa fixa no s'ajusten al que regula l'article 73.1 del Reial decret 500/1990, en el qual es diu que les bestretes de caixa fixa són per a atencions corrents de caràcter periòdic o repetitiu, així com dietes, despeses de locomoció, material d'oficina no inventariable, conservació i altres de similar característiques. Així mateix, aquests imports han de formar part de la nòmina del personal a efectes fiscals i de cotització a la Seguretat Social i s'han d'aplicar en el capítol 1, Despeses de personal, del pressupost de la Diputació, i no en el capítol 4, Transferències corrents, tal com fa la Diputació.

18. Atenent l'al·legació segona, se suprimeix la primera incidència inclosa en la versió inicial de l'informe.

19. Atenent l'al·legació segona, se suprimeix la primera incidència de la versió inicial de l'informe, així com el primer paràgraf d'aquesta incidència.

- La Diputació de Lleida no ha donat compte al Ple de la informació sobre el moviment i la situació de tresoreria de l'exercici 2008, tal com estableix l'article 207 del TRLRHL.

Endeutament

- La comunicació al Departament d'Economia i Finances de la Generalitat de l'operació contractada a l'exercici 2008 amb l'entitat "la Caixa" per 3.114.966,52 €, es va fer amb quatre mesos de retard respecte del termini establert legalment.
- La fiscalització dels avals atorgats per la Diputació de Lleida presenta les incidències següents:
 - La Diputació ha concedit un aval de 377.936,39 € corresponent al 22% de la part pendent de pagament d'un préstec contractat pel Consorci de Motocròs de Catalunya per 2.103.542,30 € per al finançament de la construcció del Circuit de Motocròs de Catalunya a Bellpuig.²⁰

Segons l'article 49 del TRLRHL les corporacions locals poden atorgar avals per facilitar obres o prestació de serveis de la seva competència a les entitats que compleixin els requisits següents:

- Entitats amb les quals la Diputació tingui contractades obres o serveis de la seva competència.
- Entitats que explotin concessions que hagin de revertir en la Diputació.

La construcció d'un circuit de motocròs no compleix aquests requisits.

- La informació sobre els avals atorgats inclosa en la Memòria del compte anual no detalla la persona avalada ni les dates de concessió i de venciment, tal com estableix el punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local.
- L'aval atorgat al Consorci de l'Estany d'Ivars-Vila-sana, que el 31 de desembre del 2008 ascendia a 1.868.603,83 €, no va ser comunicat al Departament d'Economia i Finances en el termini que estableix la normativa de tutela financera.
- La Diputació de Lleida no va trametre al Departament d'Economia i Finances el seguiment de les previsions d'ingressos i de despeses en relació amb l'escenari pressupostari plurianual per als exercicis 2005-2008, que estava obligada a enviar per trobar-se en un dels supòsits establerts en l'article 11 de l'Ordre ECF/138/2007.

20. Atenent l'al·legació tercera, s'afegeix el paràgraf següent.

7.1.4. Diputació de Tarragona

A continuació es formulen els aspectes més significatius que s'han observat en la fiscalització realitzada de la Diputació de Tarragona.

Tresoreria

- La Diputació comptabilitza els ingressos per interessos dels comptes de situació de fons en bancs i institucions de crèdit pel criteri de caixa. El criteri a aplicar, en la comptabilitat financera, és el de meritació.²¹
- La Diputació de Tarragona no ha donat compte al Ple de la informació sobre el moviment i la situació de tresoreria de l'exercici 2008, tal com estableix l'article 207 del TRLRHL. Segons informa la Intervenció de la Diputació, aquesta remissió no s'ha dut a terme perquè el Ple de la Diputació no ha aprovat els terminis i la periodicitat de la remissió de la informació.

Endeutament

- La Diputació de Tarragona ha garantit la devolució de les seves operacions de crèdit a llarg termini amb els fons provinents de la Participació en ingressos de l'Estat. Aquests ingressos no figuren en l'article 49.5 del TRLRHL com a una de les possibles garanties de devolució per a les operacions de crèdit.
- La comunicació de l'estat de l'endeutament a finals de l'exercici 2008 que, segons l'article 12 i la disposició transitòria primera de l'Ordre ECF/138/2007, del Departament d'Economia i Finances, les corporacions locals han de realitzar al Departament d'Economia i Finances en el primer semestre de l'exercici següent, es va realitzar fora del termini establert: en data 2 de desembre del 2009.
- [...] ²²
- [...] ²³
- [...] ²⁴

21. Atenent l'al·legació segona, se suprimeixen les observacions segona i tercera del redactat inicial de l'informe.

22. Atenent les al·legacions quarta de la Diputació de Lleida, novena de la Diputació de Girona i sisena de la Diputació de Tarragona, se suprimeix el paràgraf de Ràtios de tresoreria i endeutament del redactat inicial de l'informe.

23. Atenent l'al·legació segona g i tercera de la Diputació de Barcelona, segona, tercera i cinquena de la Diputació de Girona, segona de la Diputació de Lleida i segona de la Diputació de Tarragona, se suprimeixen els paràgrafs segon i tercer de les Recomanacions del redactat inicial de l'informe.

8. TRÀMIT D'AL·LEGACIONS

De conformitat amb la normativa vigent, el projecte del present Informe de fiscalització fou tramès, en data 21 d'octubre del 2010, a les diputacions de Barcelona, Girona, Lleida i Tarragona.

8.1. AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Es transcriuen a continuació les al·legacions de la Diputació de Barcelona signades pel president de la Diputació, amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 6557, del 8 de novembre del 2010.

Antoni Fogué Moya, President de la Diputació de Barcelona, actuant en nom i representació d'aquesta, en virtut de les competències reconegudes en l'article 34.1.i) de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases de règim local, mitjançant el present escrit

EXPOSA:

Que en data 25 d'octubre de 2010 va ser notificat el "Projecte d'informe 37/2009-F, relatiu a les Diputacions de Catalunya. Àrees de Tresoreria i Endeutament. Exercici 2008".

Que dins el termini establert a l'efecte, passo a formular les següents

AL·LEGACIONS

Primera.- Com a consideracions prèvies aquesta Presidència vol agrair a la Sindicatura de Comptes la tasca efectuada en aquest informe, que ha de servir com sempre per permetre a les entitats locals, i en aquest cas, a la Diputació de Barcelona millorar en els seus procediments.

Igualment, aquesta Presidència vol posar de manifest que de la lectura de l'informe de la Sindicatura de Comptes no es desprèn cap actuació que hagi suposat cap il·legalitat ni cap risc ni manca de control dels fons públics, ans el contrari queda de manifest l'adequada gestió feta per aquesta entitat.

24. Atenent l'al·legació quarta segona de les recomanacions de la Diputació de Barcelona, i desena de la Diputació de Girona, se suprimeix el paràgraf quart de les Recomanacions del redactat inicial de l'informe.

Finalment, es vol fer referència a la manca d'incidències significatives, la majoria de les quals han estat solventades a data d'avui, adaptant la normativa interna de la Diputació de Barcelona a les indicacions efectuades per la Sindicatura.

Segona.- Com a resposta a les incidències reflectides en l'informe es vol fer constar el següent:

La Sindicatura de Comptes ha enviat a la Diputació de Barcelona el Projecte d'Informe 37/2009-F sobre les Àrees de Tresoreria i Endeutament. Exercici 2008 de les Diputacions de Catalunya.

En aquest informe es detallen una sèrie d'incidències i finalment una sèrie d'observacions i recomanacions relatives a totes i cadascuna de les Diputacions catalanes.

Les presents notes es centren únicament i exclusivament en les referències a la Diputació de Barcelona.

En primer lloc es farà referència a les incidències esmentades en el text del Projecte.

L'anàlisi feta per la Sindicatura referida a la Diputació de Barcelona així com les incidències detectades es troben detallades en els fulls 15 a 32 del Projecte.

Tot seguit s'analitzen totes i cadascuna de les incidències, el text de les quals es recull en lletra cursiva.

a) En relació al pagament efectiu, les bases 55.2 i 57.1 indiquen que el sistema habitual de pagament serà la transferència bancària, amb la signatura conjunta de la interventora i el tesorero, o de les persones que legalment els substitueixin. La Diputació no ha tingut en compte en aquesta regulació la necessitat de la signatura de l'ordenador de pagaments, tal com estableix l'article 5.2.c del Reial decret 1174/1987, de 18 de setembre, pel qual es regula el règim jurídic dels funcionaris de l'Administració local amb habilitació de caràcter estatal (vegeu epígraf 1.3,1). (full n. 17)

L'article 5.2.d del Reial decret 1174/1987, de 18 de setembre, diu exactament que és una funció de Tresoreria: "Ejecutar, conforme a las directrices marcadas por la Corporación, las consignaciones en Bancos, Caja General de Depósitos y establecimientos análogos, autorizando junto con el Ordenador de pagos y el Interventor los cheques y demás órdenes de pago que se giren contra las cuentas abiertas en dichos establecimientos".

Des de la Diputació de Barcelona s'ha interpretat aquest article en el sentit que imposa la signatura dels tres "clauers" (Ordenador de pagaments, interventor i tesorero) en l'ordenació de pagaments i no en el pagament efectiu. L'article parla de "cheques y demás órdenes de pago", i considerem més lògic entendre que es parla d'ordres de pagament que no d'instruments de pagament, malgrat que reconeixem que hi ha una redacció confosa.

Malgrat aquest disconformitat amb la interpretació que fa la Sindicatura de Comptes, i davant la reiterada insistència d'aquesta Institució en aquest punt, la Diputació de Barcelona va considerar oportú modificar la seva normativa i adoptar el model de les

tres signatures (Ordenador de pagaments, interventora i tresorer) per a la confecció i emissió de qualsevol instrument de pagament, a excepció lògicament dels pagaments realitzats mitjançant bestreta de caixa fixa.

b) El Decret d'autorització de les signatures per a disposar dels fons dels comptes que té oberts la Diputació en les entitats financeres, estableix que les signatures necessàries per a disposar dels fons han de ser dues: una, d'entre les persones relacionades en el Decret que pertanyen al grup d'Intervenció (format per la interventora i quatre persones més); i l'altre, d'entre les persones relacionades que pertanyen al grup de Tresoreria (format pel tresorer i tres persones més).

Aquest Decret d'autorització de signatures incompleix la normativa vigent, ja que permet la disposició de fons amb caràcter permanent a personal de la Diputació que no són ni l'interventor ni el tresorer. (full n. 17)

La Diputació de Barcelona mostra la seva disconformitat amb aquesta interpretació feta per la Sindicatura de Comptes. Efectivament els decrets preveuen tant en el grup d'Intervenció com en el de Tresoreria a vàries persones, però que estan escrites de manera ordenada, prefixant l'ordre en què poden signar aquestes persones. La presentació en el decret dels "grups" es fa per facilitar la comprensió a les entitats financeres que anoten en els seus fitxers quines persones estan autoritzades a signar, sense poder recollir cap mena de prioritat tal com ens han manifestat.

Està clar que l'habilitació a persones no titulars dels llocs de treball d'Intervenció i Tresoreria es fa amb caràcter permanent, perquè en cas contrari caldria fer una autorització cada vegada que el titular no pugui signar, la qual cosa faria inviable el funcionament d'una institució com la Diputació de Barcelona on se signen pagaments diàriament. Però no creiem que aquesta habilitació hagi de ser interpretada com una alteració del principi bàsic, que aquesta institució sempre ha respectat, de que les persones que signen amb caràcter general i habitual els instruments de pagament són la Interventora i el Tresorer.

De fet es pot afirmar que més del 95% de tots els instruments de pagament emesos per aquesta institució han estat signats per la Interventora i el Tresorer titulars, respectant escrupolosament el previst en la llei, i només han signat terceres persones habilitades amb aquesta finalitat en els casos previstos en la pròpia llei, és a dir, en absència dels titulars.

c) De la informació proporcionada per la Diputació, en relació a la segregació de funcions als procediments previs al pagament efectiu a tercers, es desprèn que hi ha una nombre significatiu de treballadors de la Diputació que tenen accés a opcions del sistema informàtic que no es troben entre les seves funcions. (full n. 17)

Si bé la informació recollida en aquest paràgraf es pot qualificar com a correcta, creiem que està redactat d'una manera que pot donar a entendre que persones no autoritzades poden realitzar de manera indeguda operacions comptables. I res més lluny de la realitat. En cap cas, s'ha produït una utilització de cap funcionalitat comptable per part d'una persona no autoritzada; el sistema informàtic grava el nom dels usuaris que fan cada operació i no s'ha detectat cap operació realitzada indegudament; totes les persones que tenien accés a aquestes funcions es troben dins de les àrees d'Intervenció i Tresoreria i tenen accés a la informació econòmica amb caràcter general.

En conseqüència, i acceptant que cal definir millor els perfils de cada usuari i fixar més detalladament els accessos als programes informàtics, ha de quedar totalment clar que aquest fet no va provocar i ni tan sols podia haver provocat cap utilització incorrecte de la comptabilitat ni dels programes de gestió de pagaments.

d) La Diputació ha aplicat el criteri de caixa per a la comptabilització dels ingressos per interessos; per tant, a 31 de desembre del 2008 no han estat registrats en la comptabilitat financera ingressos per interessos meritats i no cobrats dels comptes operatius per 303.879,00 €.

No obstant això, pel mateix criteri de comptabilització, a l'inici de l'exercici 2008 es van registrar interessos meritats en l'exercici 2007 d'un import similar. (full n. 19)

La Diputació de Barcelona ha aplicat i interpretat els principis de prudència i meritament de l'ICAL (Instituto Contable de la Administración Local) que estan redactats amb el contingut següent:

“6. Principio de prudencia en ICAL

De los ingresos sólo deben contabilizarse los efectivamente realizados a la fecha de cierre del ejercicio; no deben contabilizarse aquéllos que sean potenciales o se encuentren sometidos a condición alguna.

Por el contrario, de los gastos, deben contabilizarse no sólo los efectivamente realizados, sino también, desde que se tenga conocimiento de ellos, aquéllos que supongan riesgos previsibles o pérdidas eventuales, con origen en el ejercicio o en otro anterior; a estos efectos deben distinguirse las pérdidas potenciales o reversibles de las realizadas o irreversibles. No obstante, de acuerdo con la normativa presupuestaria vigente, estos gastos contabilizados pero no efectivamente realizados, los riesgos y pérdidas, no tendrán incidencia presupuestaria, sólo repercutirán en el cálculo del resultado económico-patrimonial.

7. Principio de devengo

La imputación temporal de gastos e ingresos debe hacerse en función de la corriente real de bienes y servicios que los mismos representan, y no en el momento en que se produzca la corriente monetaria o financiera derivada de aquéllos.

Los gastos e ingresos que surjan de la ejecución del presupuesto se imputarán cuando, de acuerdo con el procedimiento establecido en cada caso, se dicten los correspondientes actos administrativos. No obstante, al menos a la fecha de cierre del período, aunque no hayan sido dictados los mencionados actos administrativos, también deberán reconocerse en la cuenta del resultado económico-patrimonial los gastos efectivamente realizados por la entidad hasta dicha fecha.

Si no puede identificarse claramente la corriente real de bienes y servicios se entenderá que los gastos o los ingresos se han producido cuando se reconozcan los incrementos de obligaciones o derechos, o las correcciones valorativas que afecten a elementos patrimoniales.”

La Diputació ha fet la interpretació següent:

Respecte de les despeses financeres entenem que no hi ha cap fricció entre l'aplicació del principi de prudència i del de meritament, donat que en aquest cas comp-

tabilitzar despeses no realitzades a més de complir el principi de meritament és prudent des del punt de vista financer. No s'ha fet la mateixa interpretació en el cas dels ingressos financers, entenent que en tractar-se d'ingressos potencials resulta més prudent esperar al seu venciment per procedir a la seva comptabilització.

e) La resposta de les entitats financeres detalla els següents comptes, a nom de la Diputació, que no estan recollits en la comptabilitat d'aquesta:

S'esmenten tres comptes relacionats amb una herència de la que Diputació és titular en 1/5, però que està condicionada al compliment de diversos fets que s'havien produït a 31.12.2008.

S'esmenta un quart compte amb un saldo negatiu de 34,30 €. (fulls 19 i 20).

Pel que fa als tres primers la Diputació ja va manifestar que considera que en cap cas han de ser comptabilitzats en els comptes de la Institució, atès que els diners no són de titularitat d'aquesta. Per tant hem de creure que la seva no consideració en comptabilitat és correcta i considerem justificada aquesta incidència.

En el cas del compte amb saldo negatiu la Diputació ja va manifestar el fet que no reconeix aquest compte com a propi i així ho va manifestar a l'entitat financera, que fins ara no ha manifestat res en contra.

f) Respecte a la signatura autoritzada dels comptes, les incidències són les següents: Es fa referència a un compte on apareixen com a úniques signatures la del Tresorer i la Cap de la Unitat de Comptes Corrents.

Es fa referència a tres comptes, on d'entre altres, apareix com a persona autoritzada per signar la Cap de la Unitat de Comptes Corrents.

Es fa referència a un compte on apareix com a persona autoritzada per signar una persona que no treballa a la Diputació de Barcelona. (full 20).

En el primer cas es tracta d'un compte obert per l'Entitat financera sense coneixement ni petició de la Diputació de Barcelona i al qual aquesta entitat financera va assignar com a persones "apoderades" a les persones amb les que manté contacte telefònic i que són el Tresorer i la Cap de la Unitat de Comptes Corrents. La Diputació no pot ser responsable dels comptes i de les anotacions que faci una entitat financera sense coneixement ni autorització de la Diputació de Barcelona. Aquesta anomalia va ser manifestada a l'entitat financera i es va procedir a la seva resolució.

En el segon cas, la Diputació de Barcelona ha de manifestar la seva disconformitat amb la consideració feta per la Sindicatura de Comptes en el sentit que la presència de la Cap de la Unitat de Comptes Corrents com a persona autoritzada (entre d'altres) per signar és incorrecte. Creiem que la interpretació que fa la Sindicatura presuposa una incompatibilitat que no està prevista en la legislació vigent. Hi ha a Catalunya centenars de municipis on la Tresoreria és gestionada per una o dues persones, que realitzen totes les funcions i que per tant tenen autoritzada la signatura i al mateix temps realitzen la conciliació dels comptes corrents; seria exagerat obligar a tots els municipis a incrementar artificialment les seves plantilles només per evitar que coincidissin en la mateixa persona el que signa un instrument de pagament i el que fa la conciliació dels comptes corrents. En tot cas, atenent a la consideració de la Sindicatura de Comptes, i atès que la Diputació de Barcelona, en la seva Tresoreria disposa de suficient personal, s'ha modificat el règim de les persones autoritzades a signar i s'ha retirat d'aquestes a la Cap de la Unitat de Comptes Corrents.

En el tercer cas, i tal com reconeix la pròpia Sindicatura de Comptes, la presència d'una persona aliena en aquell moment a la Diputació no era imputable a la institució, sinó a una errada de l'entitat financera, que ja ha procedit a la seva rectificació.

g) Tal com s'ha posat de manifest en l'apartat de l'informe 1.3.1, l'article 109 de la Llei 47/2003 regula l'obertura de comptes de situació, que s'ha d'ajustar al que disposa la normativa de contractes de les administracions públiques. (full n. 20).

S'ha fiscalitzat la contractació dels comptes operatius detallats en el quadre anterior amb el següent resultat: la Diputació no ha facilitat els contractes d'obertura dels comptes i les posteriors modificacions d'aquests respecte de les condicions de funcionament dels comptes i tipus d'interès. Tampoc ha facilitat la documentació sobre el procediment emprat i l'existència d'un mínim de tres ofertes.

Per tant, la Diputació no ha complert amb l'article 109 de la Llei 47/2003 general pressupostària. (full 21).

La fiscalització realitzada presenta les incidències següents:

** La concertació del dipòsit no s'ha fet mitjançant procediment negociat amb un mínim de tres ofertes, tal com estableix l'article 109 de la Llei 47/2003 general pressupostària'*

** El contracte facilitat no inclou les clàusules establertes en l'article 109 de la Llei 47/2003 general pressupostària que són: la clàusula d'exclusió de la facultat de compensació, així com la inembargabilitat de fons públics. (full n. 24).*

En aquest apartat la Sindicatura de Comptes fa referència a una Interpretació que fa de l'article 194.3 del TRLHL. De fet la Sindicatura ja esmenta aquesta problemàtica en l'apartat 1.3.1. del seu informe (fulls n. 10 i 11).

L'article 194.3 del TRLHL diu textualment: "La Tesorería de las entidades locales se regirá por lo dispuesto en el presente artículo y, en cuanto le sea de aplicación, por las normas del capítulo tercero del título cuarto de la Ley 47/2003, de 26 de noviembre, General Presupuestaria".

El capítol tercer del títol quart de la Llei 47/2003, inclou els articles 106 a 110, i toca diversos aspectes com són el pressupost monetari, els criteris d'ordenació de pagaments, els comptes del Tresor i les operacions per facilitar la gestió de la tresoreria, la relació amb entitats de crèdit i els mitjans de pagament.

La Sindicatura de Comptes interpreta que tots aquests articles són d'aplicació a les entitats locals catalanes i concretament l'article 109.

L'article 109.1 de la Llei General Pressupostària diu "La apertura de una cuenta de situación de fondos del Tesoro Público fuera del Banco de España requerirá previa comunicación a la Dirección General del Tesoro y Política Financiera, con expresión de la finalidad de la apertura y de las condiciones de utilización. Tras el informe favorable de dicho centro directivo, quedará expedita la vía para el inicio del correspondiente expediente de contratación, que se ajustará a lo dispuesto en la normativa sobre contratos de las Administraciones públicas, mediante procedimiento negociado con un mínimo de tres ofertas y sin necesidad de exigir prestación de garantía definitiva".

L'article 109 parla en tot moment de les actuacions que pot o ha de fer la Dirección General del Tesoro y Política Financiera (DGTPF) en relació amb les entitats de crèdit,

i conseqüentment la Diputació de Barcelona no veu com és aplicable directament a les entitats locals.

L'article 109 determina què ha de fer la DGTPF si vol obrir un compte corrent en una entitat financera diferent del Banc d'Espanya, partint de la premissa que l'Administració General de l'Estat treballa principalment amb el Banc d'Espanya. Creiem que aquest fet no és traslladable a les entitats locals, i en conseqüència que no es pot agafar el procediment previst per l'Administració General de l'Estat en un supòsit com el present i traslladar-lo a les entitats locals.

Entenem que l'article 109.1 recull una mesura organitzativa de l'Administració General de l'Estat per evitar la multiplicitat de comptes.

Si la voluntat del legislador estatal o autonòmic hagués estat la d'establir un procediment concret per l'obertura de comptes corrents en entitats financeres per part de les entitats locals ho hagués recollit en la pròpia Llei d'Hisendes Locals o en la normativa autonòmica de desenvolupament, però no ho ha fet mai, i no creiem que sigui apropiat agafar un tros d'un article d'una norma estatal d'aplicació a l'Administració General de l'Estat i aplicar-lo a les entitats locals, sense que prèviament cap institució de les moltes que tutelen el funcionament de les entitats locals hagi dit mai res en referència al tema que ens ocupa.

El mateix article 4.I de la Llei de Contractes del Sector Públic exclou expressament de la l'aplicació de la llei "les operacions relatives a la gestió financera de l'Estat", i per tant cal entendre que de totes les administracions públiques, inclosa la Diputació de Barcelona.

La Diputació de Barcelona ha interpretat fins ara que la indicació de la Llei de Contractes del Sector Públic deixava fora de l'aplicació de la llei a totes les operacions de gestió financera, inclosa l'obertura de comptes corrents, i que per tant no calia tractar-ho com un procediment negociat.

Des del major respecte institucional, la Diputació de Barcelona manifesta la seva discrepància amb la interpretació feta per la Sindicatura de Comptes i no considera ajustades les referències que fa a l'article 109 de la Llei General Pressupostària.

h) La Diputació disposa de deu centres habilitats per funcionar amb bestretes de caixa fixa. S'han fiscalitzat els acords de creació o modificació de les habilitacions a l'objecte de verificar els límits quantitatius de la bestreta, amb les incidències següents:

** S'han obtingut els acords de creació o modificació amb els límits quantitatius de les bestretes només per a quatre dels deu centres habilitats.*

** S'ha comptabilitzat com a bestreta de caixa fixa uns fons del Centre assistencial Doctor Emili Mira i López, d'import a 31 de desembre del 2008 de 44.782,16 €.*

** Per al centre habilitat de Tresoreria i per a l'Àrea de Benestar Social, els imports de les reposicions de fons a 31 de desembre són superiors en 10.771,73 € al límit establert en els decrets de creació de les bestretes.(fulls 21 i 22)*

Si bé és cert que no s'han pogut localitzar i aportar davant de la Sindicatura de Comptes la totalitat dels actes administratius en els quals s'ordenava l'obertura de totes les bestretes de caixa fixa, cal assenyalar que s'ha aportat les relatives a les bestretes més importants (Presidència, Benestar Social) i que les altres corresponen

a operacions de molta antiguitat. També és important indicar que en tot cas aquestes bestretes han estat recollides i relacionades sistemàticament en el contingut de les diferents normes internes reguladores de les bestretes, de tal manera que es pot entendre com a ratificada la seva existència.

La bestreta oberta a nom del Centre Assistencial Doctor Emili Mira, si bé no recollia adequadament la finalitat dels diners ingressats, va servir per tenir controlats aquests fons que finalment han estat transferits a la Generalitat de Catalunya que és l'entitat que actualment gestiona aquest Centre.

Pel que fa a l'import de les reposicions fetes en la Bestreta de Benestar Social responen a les despeses realitzades per aquest Centre, que varen ser justificades correctament i que varen cobrir provisionalment una actuació especial (cursos d'estiu per persones discapacitades), de manera que els saldos de la bestreta varen estar ajustats a les xifres autoritzades en el moment de tancar l'exercici.

i) S'ha sol·licitat a la Diputació els arquetjos d'aquests fons de maniobra en metàl·lic a final d'exercici, així com la resolució d'autorització del fons de maniobra. La Diputació no ha facilitat els arquetjos del metàl·lic dels fons de maniobra. (full 22)

Efectivament a l'any 2008 no es va fer cap arqueig dels fons de maniobra en metàl·lic a final d'exercici. El motiu és que no es feien cada any, tenint en compte l'escàs import de les quantitats (en la majoria de casos 150 euros per fons de maniobra) i la feina administrativa que suposa l'elevat nombre de fons de maniobra existents.

Amb efectes del 31.12.2009 es va realitzar un arqueig de tots els fons de maniobra amb resultat satisfactori.

j) La Diputació, per ajustar-se al redactat de l'article 207 del text refós i a la base 6 de les BEP, ha de completar la informació que presenta al Ple amb els moviments i la situació de la tresoreria. Aquesta informació ha de posar de manifest, almenys, els cobraments i pagaments realitzats durant el període a què es refereix la informació, així com les existències en la tresoreria al principi i al final del període informat. (full n. 25)

La Diputació de Barcelona dóna compliment al redactat de l'article 207 del Text Refós i a la base 6 de les Bases d'Execució del Pressupost i entén que amb la informació presentada al Ple es posen de manifest els imports dels cobraments i els imports dels pagaments del període que es vol informar, quedant per complementar les existències a l'inici i final del període.

En la darrera informació portada al Ple s'han incorporat aquests extrems.

k) La Diputació de Barcelona va comunicar l'estat del deute a finals de l'exercici al Departament d'Economia i Finances fora del termini establert legalment. Aquesta comunicació es va fer en data 21 de gener de 2010, quan s'hauria d'haver fet dins el primer semestre del 2009. (fulls n. 27 i 31).

Efectivament la Diputació de Barcelona va comunicar l'estat del deute fora de termini, si bé cal deixar constància que el Departament d'Economia i Finances disposava de tota la informació relativa a l'endeutament de la Diputació, perquè aquesta institució

la havia fet arribar en temps i forma. Tant és així que el propi Departament no va reclamar en cap moment el document esmentat i que quan se li va fer arribar amb retard va reconèixer que la Diputació havia estat de les primeres entitats locals en enviar aquest tipus de document.

Tercera.- En relació a les Observacions recollides dins de les Conclusions de l'Informe, aquesta Presidència vol manifestar el següent:

De les sis observacions que es fan dins del bloc de Tresoreria, la Diputació de Barcelona ha acceptat i ha modificat la seva actuació en quatre d'elles, de tal manera que a data d'avui totes elles estan adaptades als criteris de la Sindicatura de Comptes. És el cas del criteri de comptabilització dels interessos, les signatures dels instruments de pagaments, les persones autoritzades en substitució dels titulars de les signatures i la incorporació del moviment i situació de tresoreria en la informació a remetre al Ple.

Pel que a les dues observacions relatives a l'aplicació de l'article 109 de la Llei General Pressupostària, tant en els comptes corrents operatius com en els financers, la Diputació de Barcelona reitera la seva disconformitat amb la interpretació que fa la Sindicatura de Comptes, d'acord amb els raonaments assenyalats al llarg del present escrit.

En referència a les dues observacions que es fan dins del bloc de l'Endeutament, la Diputació de Barcelona manifesta que sobre la primera ja ha adoptat les mesures oportunes perquè s'incorpori en la Memòria anual dins del Comptes anuals la informació requerida i sobre la segona, reitera que només es va produir un retard, però no un incompliment de l'obligació d'enviar una informació de la que ja disposava el Departament d'Economia i Finances.

Quarta.- En relació amb les Recomanacions recollides en l'Informe, aquesta Presidència vol manifestar el següent:

Dins de l'apartat final de Recomanacions la Sindicatura de Comptes fa referència a dos aspectes únicament: el procediment a seguir per l'obertura de comptes i sobre el possible cost financer de les operacions d'intercanvi financer.

En referència al primer punt, aquesta Diputació no pot més que reiterar tot el que ha exposat al llarg d'aquestes al·legacions en el sentit de no coincidir amb el criteri emprat per la Sindicatura de Comptes, posant de manifest la necessitat que els òrgans competents del Govern de Catalunya legislin sobre aquest aspecte perquè quedi totalment clar quin és el procediment a seguir per totes les entitats locals catalanes.

Pel que fa al segon punt, aquesta Diputació manifesta la seva disconformitat sobre la inclusió d'aquesta referència a les operacions d'intercanvi financer.

En primer lloc no entenem perquè es parla d'aquest tema en les "Recomanacions" quan de l'informe de la Sindicatura no es desprèn cap incidència ni cap aspecte que no s'ajusti a la legalitat vigent.

Tampoc entenem la seva inclusió en les "Recomanacions" quan no es fa cap recomanació concreta al respecte de les operacions d'intercanvi financer.

Malgrat que les dades recollides són totalment correctes, estem en desacord amb el comentari final (darrera frase de l'informe), on es diu que "aquestes operacions podrien arribar a comportar un cost financer".

La naturalesa d'una operació d'intercanvi financer com les que té concertades la Diputació de Barcelona consisteix en substituir un finançament a tipus d'interès variable per un finançament a tipus d'interès fix; aquest canvi implica que la Diputació assumeix pagar una quantitat fixa, renunciant a una possible evolució a la baixa o cobrint-se davant d'una evolució a l'alça dels tipus d'interès. Lògicament aquesta operació suposa un cost financer, si els tipus d'interès baixa, a l'igual que qualsevol assegurança que es contracti en qualsevol altre apartat.

Considerem que la referència final pot induir a pensar que hi ha alguna cosa que s'ha fet malament i que això pot suposar un cost per l'entitat. A més a més s'esmenta el valor liquidatiu de les operacions d'intercanvi financer com si fos una quantitat a pagar per la Diputació de Barcelona, quan en cap cas aquesta institució haurà de pagar aquesta quantitat atès que les operacions s'han signat per cobrir el cost del finançament i no per especular amb aquestes.

Per tot això, creiem que aquest Projecte d'informe hauria de ser modificat en el sentit de les al·legacions exposades i especialment pel que fa referència als dos punts principals, el referent a la tramitació de l'obertura de comptes corrents i el referent a les operacions d'intercanvi financer.

Per tot l'exposat,

SOL·LICITA

Es tingui per compareguda a la Diputació de Barcelona per evacuar el tràmit d'al·legacions al projecte d'informe de la Sindicatura de Comptes de Catalunya 37/2009-F, relatiu a les Diputacions de Catalunya, Àrees de Tresoreria i Endeutament. Exercici 2008, i en conseqüència s'estimin les al·legacions formulades i decaiguin les anomalies contingudes en el referit projecte d'informe, tot d'acord amb les fonaments de fet i dret que consten en el present escrit, sense perjudici que la Diputació de Barcelona ha pres i prendrà les mesures necessàries per a millorar tots els aspectes que la Sindicatura ha recollit en el seu informe.

Així mateix sol·licita que es deixi constància de les discrepàncies manifestades i justificades per la Diputació de Barcelona.

Barcelona, 8 de novembre de 2010

El president

[Signatura, il·legible, i segell de la Diputació]

Antoni Fogué Moya

8.2. AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE LLEIDA

Es transcriu a continuació la resposta de la Diputació de Lleida, rebuda per via telemàtica, amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 6585, del 9 de novembre del 2010.

Sr. Ernest Sena i Calabuig
Síndic.
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Senyor,

Per escrit de data 21 d'octubre de 2010, amb número de registre de sortida 09408/2010, ha estat notificat i tramès el Projecte d'Informe 37/2009-F de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, relatiu a les Diputacions de Catalunya, àrees de Tresoreria i Endeutament, exercici 2008.

L'esmentat escrit i l'informe adjunt han tingut entrada en el Registre General d'aquesta Diputació de Lleida el dia 25 d'octubre de 2010.

De l'esmentat projecte d'informe es desprèn un seguit d'incidències i forma de procedir de la Diputació de Lleida la majoria de les quals a data actual han estat corregides atenent les indicacions fetes per la Sindicatura, entre aquestes estan la supressió de la bestreta de caixa fixa de la Junta de Personal, el donar compte al Ple de la informació sobre el moviment i situació de tresoreria tal com preveu l'article 207 del TRLRHL i la comunicació, dins del termini establert, al Departament d'Economia i Finances de les operacions de préstec concertades, així com els escenaris pressupostaris plurianuals actualment vigents.

Per altra banda, aquesta Diputació discrepa del parer de la Sindicatura en determinats apartats que afecten a la nostra institució, i en conseqüència, dins del termini de quinze dies naturals atorgats, es formula les següents

Al·legacions:

Primera.-

A la pàgina 70 de l'informe, segon paràgraf, es manifesta: *"la Diputació comptabilitza els ingressos dels comptes de situació de fons en bancs i institucions de crèdit pel criteri de caixa. El criteri a aplicar, en la comptabilitat financera, és el de meritament."*

En aquest cas la Diputació de Lleida ha aplicat el Principi de prudència definit a la primera part de l'annex del Pla General de comptabilitat pública adaptat a l'admi-

nistració local (annex a la Instrucció del model normal de comptabilitat local), en tant que aquest principi preveu que: *"Dels ingressos, només se n'han de comptabilitzar els realitzats efectivament la data de tancament de l'exercici; no s'han de comptabilitzar aquells que siguin potencials o es trobin sotmesos a cap condició."* Aquest principi ha estat aplicat entenent que s'expressa de forma més acurada la imatge fidel del patrimoni, de la situació financera, de l'execució del pressupost i dels resultats de l'entitat.

Segona.-

A la pàgina 70 de l'informe, punt primer del tercer paràgraf, es manifesta: *"... no s'ha pogut verificar si la Diputació ha complert amb l'article 109 de la Llei General Pressupostària..."*

A la mateixa pàgina de l'informe, punt primer del quart paràgraf, es manifesta: *"La contractació de dipòsits no s'ha fet mitjançant procediment negociat amb un mínim de tres ofertes i sense necessitat de garantia definitiva, tal com estableix l'article 109 de la Llei 47/2003 general pressupostària."*

En el mateix sentit i a l'apartat 7.2 de recomanacions que es conté a la pàgina 73 es manifesta: *"Cal que les diputacions ajustin a la normativa vigent la contractació dels comptes de situació de fons amb les entitats financeres, tant l'obertura dels comptes operatius d'ingressos i de pagaments com en la col·locació dels excedents de tresoreria en comptes de dipòsit. Aquesta contractació requereix que el procediment s'ajusti al que disposa el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals i la normativa de contractes de les administracions públiques, mitjançant procediment negociat amb un mínim de tres ofertes i sense necessitat d'exigir prestació de garantia definitiva."*

La Diputació de Lleida no ha aplicat l'article 109.1 de la Llei 47/2003 general Pressupostària ni la normativa sobre contractació administrativa relativa al procediment negociat al considerar que aquest precepte no és d'aplicació directa a les entitats locals, doncs l'article 194.3 del TRLRHL disposa que la Llei 47/2003 General Pressupostària es d'aplicació a la Tresoreria de les entitats locals, en allò que sigui d'aplicació. A tal efecte es considera, per una banda, que l'article 4.1.l) de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre, de Contractes del Sector Públic disposa que estan exclosos de l'àmbit d'aplicació de la Llei *"Els contractes relatius a serveis financers relacionats amb l'emissió, compra, venda i transferència de valors o d'altres instruments financers, en particular les operacions destinades a l'obtenció de fons o capital per als ens, organismes i entitats del sector públic..."*, i per altra banda que l'article 109.1 de la Llei 47/2003 general Pressupostària obeeix a una forma d'actuar que és exclusiva de l'Estat, havent-se concretat la mateixa amb motiu de la modificació de l'esmentat article per la Llei 2/2008, de pressupostos generals de l'Estat per a l'exercici 2009, amb el que es concreta que *"La apertura de una cuenta de situación de fondos de la Administración General del Estado, sus organismos autónomos y las agencias estatales, fuera del Banco de España requerirá previa autorización de la Dirección General del Tesoro y Política Financiera, con expresión de la finalidad de la apertura y de las condiciones de utilización. Tras la autorización quedará expedita la vía para el inicio del correspondiente expediente de contratación, que se ajustará a lo dispuesto en la normativa sobre contratos del Sector Público, mediante procedimiento negociado con un mínimo de tres ofertas y sin necesidad de exigir prestación de garantía definitiva."*

Així mateix es considera que l'aplicació d'aquest precepte comporta una operatòria en la concertació de dipòsits amb entitats financeres que a la pràctica fa impossible la seva execució davant la immediatesa actual dels mercats financers, per una banda, i els terminis establerts en el procediment de contractació previstos a la Llei 30/2007, de contractes del Sector Públic, per un altra.

La Diputació de Lleida entén que la concertació de dipòsits bancaris s'ha de procedir a realitzar prèvia la negociació amb les diferents entitats de crèdit oferents, acreditant-se la mateixa a l'expedient instruït a l'efecte (amb el que es garanteix el compliment del principi de concurrència) i amb la inclusió de les clàusules que posin de manifest la plena liquiditat dels fons per part de la Diputació, sense cap tipus de comissió ni despesa de cancel·lació anticipada. A tal efecte, i en aquest sentit, s'ha procedit a adequar els procediments de la concertació de dipòsits bancaris per part de la Diputació de Lleida i els seus Organismes Autònoms que en depenen.

Tercera.-

A la pàgina 71 de l'informe, punt primer del segon paràgraf de l'apartat relatiu a l'endeutament es manifesta: *"La Diputació ha concedit un aval de 377.936,39 euros corresponent al 22% de la part pendent de pagament d'un préstec contractat pel Consorci de Motocròs de Catalunya per 2.103.542,30 euros per al finançament de la construcció del Circuit de Motocròs de Catalunya a Bellpuig. La construcció d'un circuit de motocròs no és competència de la Diputació de Lleida, ni és una obra que hagi de revertir en aquesta, requisits establerts en l'article 49.6 de la Llei reguladora de les hisendes locals per poder atorgar una aval una entitat local"*.

La constitució d'un consorci entre diverses administracions públiques i amb entitats privades sense afany de lucre està permesa i regulada pels articles 87 de la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, i 269 del Decret legislatiu 2/2003, de 28 d'abril, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei municipal i de règim local de Catalunya.

El seu règim de creació com el seu règim jurídic es troben regulats detalladament tant als articles 312 a 324 del Reglament d'obres, activitats i serveis dels ens locals, aprovat per Decret 179/1995, de 13 de juny.

En aquest sentit la Diputació de Lleida va participar en la creació del Consorci del Circuit de Motocròs de Bellpuig per l'interès econòmic que aquesta inversió representava i que encara representa al territori de Lleida, i amb la voluntat, conjunta amb la Generalitat, de que Catalunya disposés d'un circuit permanent de motocròs de caràcter i d'interès nacional i internacional

Pel que fa a la capacitat de la Diputació de Lleida de participar en aquesta iniciativa conjunta de diverses administracions i entitats esportives, cal tenir en compte que la Llei 7/1985, de 2 d'abril, reguladora de les bases del règim local, disposa la definició del marc competencial de les diputacions i estableix el següent:

"Article 36.1.- Són competències pròpies de la Diputació les que li atribueixin, en aquest concepte, les lleis de l'Estat i de les comunitats autònomes en els diferents sectors de l'acció pública i, en tot cas:

- b) L'assistència i la cooperació jurídica, econòmica i tècnica als Municipis, especialment els de menor capacitat econòmica i de gestió.*
- d) La cooperació en el foment del desenvolupament econòmic i social i en la planificació en el territori provincial, d'acord amb les competències de les demés administracions públiques en aquest àmbit.*
- e) En general, el foment i l'administració dels interessos peculiars de la província."*

També cal prendre en consideració la legislació catalana i en concret el Decret Legislatiu 1/2000, de 31 de juliol, pel qual s'aprova el Text únic de la Llei de l'Esport determina en el seu article 39 que correspon als municipis:

"b) Construir, ampliar i millorar instal·lacions esportives en llur territori."

Pel que fa a les diputacions, entre altres previsions, la Disposició addicional primera estableix que mantenen en l'àmbit de l'esport la possibilitat d'actuació en els termes següents:

"c) Corresponen a les diputacions la cooperació i l'assistència econòmica, jurídica i tècnica als municipis i les comarques, per a l'exercici de llurs competències en matèria esportiva. Aquestes competències s'han d'exercir.... d'acord amb els principis de coordinació establerts en la legislació d'organització territorial i de règim local de Catalunya i amb els plans i programes a que es refereix aquesta Llei."

Entenem doncs que l'actuació de la Diputació de Lleida queda justificada en els termes següents:

- En la seva condició d'administració pública que actua en exercici d'una competència pròpia en matèria esportiva reconeguda per la legislació sectorial d'esports de Catalunya.
- En considerar la creació del Circuit una acció de suport a un activitat que es considera que té una especial incidència en el desenvolupament econòmic i social, i els interessos del territori de les comarques de Lleida.
- En considerar aquesta participació una forma de col·laboració econòmica amb l'Ajuntament de Bellpuig, entitat impulsora de la iniciativa, i amb la Generalitat de la Catalunya per la seva projecció nacional i internacional.

Quarta.-

A la pàgina 73 de l'informe, apartat 7.1.5. Ràtios de tresoreria i endeutament, es manifesta: *"De les ràtios de tresoreria i endeutament s'observa una adequada situació de liquiditat de les quatre diputacions i, pel que fa a l'endeutament, en les diputacions de Girona, Lleida i Tarragona aquesta sobrepassa el 50% del passiu, el 45% del pressupost definitiu i el 80% dels ingressos corrents liquidats, cosa que podria arribar a implicar dificultats de retorn dels crèdits".*

La Diputació de Lleida manifesta la seva sorpresa per la darrera afirmació d'aquest apartat en tant que els indicadors els quals es sobrepassa són desconeguts fins el moment. L'únic lloc on es regula la capacitat d'amortització dels préstecs és a la

Ordre ECF/138/2007, de 27 d'abril, sobre procediments en matèria de tutela financera dels ens locals, a la qual en l'apartat 5. Ràtios financers. s'indica:

"5.3 Ràtios de capacitat de retorn. Amortització anual.

Aquestes ràtios es calculen per la diferència entre l'estalvi corrent ajustat i les previsions d'amortització efectiva. L'estalvi corrent ajustat es defineix com la diferència entre els drets reconeguts nets per operacions corrents, capítols 1 a 5 sense considerar les contribucions especials ni les quotes d'urbanització, i les obligacions reconegudes netes per operacions corrents, capítols 1 a 4, corresponents a la liquidació del pressupost del darrer exercici. En aquests imports s'han de practicar els ajustos corresponents a les desviacions de finançament i a les despeses finançades amb romanent de tresoreria per a despeses generals que s'hagin produït en els capítols esmentats. El resultat de la diferència entre l'estalvi corrent ajustat i les previsions d'amortització efectiva es divideix pels ingressos corrents en els termes abans esmentats, i es multiplica per 100 per tal d'expressar-lo en percentatge.

Al model CL-4 aquestes ràtios es calculen per a l'any actual i per als propers tres anys i al model PR-1 per als exercicis a què fa referència la previsió.

Les previsions dels articles 3.2. g) i 4.2 d'aquesta Ordre s'han d'aplicar si alguna de les ràtios contingudes al model CL-4 té signe negatiu.

5.4 Ràtios de capacitat de retorn. Deute viu.

La primera ràtio es calcula com el quocient entre l'estalvi corrent ajustat, definit en l'apartat anterior, i el deute viu per operacions de crèdit a llarg termini a 31 de desembre de l'exercici anterior. El resultat es multiplica per 100 per tal d'expressar-lo en percentatge. Aquesta ràtio es calcula també amb la previsió de deute viu a 31 de desembre de l'exercici en curs, que s'ha d'efectuar d'acord amb els criteris detallats a l'apartat 3.2 anterior. Les previsions dels articles 3.2. g) i 4.2 d'aquesta Ordre s'han d'aplicar si alguna de les ràtios contingudes al model CL-4 és inferior a un 7%.

Es calcula un segon grup de ràtios amb el deute viu per crèdits i avals a llarg termini. Les previsions dels articles 3.2. g) i 4.2 d'aquesta Ordre s'han d'aplicar si alguna de les ràtios contingudes al model CL-4 és inferior a un 5%.

En el model PR-1 aquestes ràtios es calculen per als exercicis a què fa referència la previsió".

Tal com es desprèn del model CL-4.1 de l'operació de préstec concertada a l'exercici 2008, l'indicador de capacitat de retorn, amortització anual per a l'exercici 2008 era de 29,20%, i els indicadors de capacitat de retorn, deute viu a 31 de desembre de 2008 eren del 44,30% per al deute viu per crèdits a llarg termini i del 43,07% per al deute viu per crèdits i avals a llarg termini, tot ells molt lluny del signe negatiu, per al primer indicador i del 7% i del 5% per als altres dos indicadors que preveu l'Ordre ECF/138/2007, de 27 d'abril. Per tant es considera que no es pot afirmar que la Diputació de Lleida pugui tenir dificultats en el retorn dels crèdits.

Tot el qual li poso de manifest per tal de què tingui per fetes les al·legacions al Projecte d'Informe 37/2009-F de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, relatiu a les Diputacions de Catalunya, àrees de Tresoreria i Endeutament, exercici 2008, en la part que afecta a la Diputació de Lleida, demanant-li que procedeixi a la seva estimació i en conseqüència a la rectificació del Projecte d'informe.

Així mateix li poso de manifest la voluntat d'aquesta Diputació de seguir millorant en la gestió administrativa de la institució, a la vegada que li agraeixo la tasca realitzada per la Sindicatura de Comptes.

Atentament,

[Signatura electrònica]

Jaume Gilabert i Torruella
President,

Lleida, 8 de novembre de 2010

8.3. AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE GIRONA

Es transcriu a continuació la resposta de la Diputació de Girona, rebuda a través d'un escrit i de les al·legacions signats pel president de la Diputació, així com els annexos corresponents, amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 6606, del 10 de novembre del 2010.

Sr. Ernest Sena i Calabuig
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Senyor,

Em plau trametre-us les al·legacions al projecte d'informe 37/2009-F, relatiu a les Diputacions de Catalunya Àrees de Tresoreria i Endeutament. Exercici 2008, en referència a la part corresponent a la Diputació de Girona.

Atentament,

El president

[Signatura, il·legible, i segell de la Diputació]

Enric Vilert i Butchosa

Girona, 9 de novembre de 2010

AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME 37/2009-F RELATIU A LES DIPUTACIONS DE CATALUNYA. ÀREES DE TRESORERIA I ENDEUTAMENT. EXERCICI 2008, EN LA PART REFERIDA A LA DIPUTACIÓ DE GIRONA.

En data 26 d'octubre de 2010, amb número de registre d'entrada 011339, s'ha rebut notificació del Projecte d'informe 37/2009-F de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, relatiu a les Diputacions de Catalunya, àrees de Tresoreria i Endeutament, exercici 2008.

Amb caràcter previ a efectuar les al·legacions corresponents, és important destacar que la Sindicatura posa de manifest que, la informació financera referida a la tresoreria i a l'endeutament de les diputacions de Catalunya, ha estat elaborada i es presenta conforme als principis i normes comptables que li són d'aplicació.

La Diputació de Girona pren nota de les observacions i recomanacions realitzades, i presenta les al·legacions següents:

Primera.- Pàgina 35 de l'informe: *“La Diputació.... no ha facilitat els documents contractuals on, entre d'altres, s'estableixen les condicions de funcionament del compte i els tipus d'interès”.*

Entre la documentació remesa a la Sindicatura de Comptes en el mes de setembre de 2009, núm. registre sortida 010168, hi ha còpia de la documentació signada pel President de la Diputació, i els titulars d'Intervenció i Tresoreria, notificada a totes les entitats de crèdit on la Diputació de Girona manté comptes corrents, en la que es fa constar les condicions de funcionaments dels comptes, així com les persones amb signatura autoritzada per a disposar de fons dels comptes de titularitat de la Diputació.

Pel que respecta als tipus d'interès que s'apliquen als comptes corrents, cal dir que si l'any d'obertura del compte corrent és posterior a l'exercici 2002, les condicions de remuneració consten a la documentació que integra l'expedient (entre d'altres, a l'informe de tresoreria i al decret d'obertura del compte). En el cas de comptes corrents que per la seva antiguitat no es disposa de l'expedient administratiu d'obertura de compte corrent, les condicions de remuneració hi figuren en document signat per l'entitat de crèdit i notificat a la Diputació (s'adjunta com annex document on es fa constar el tipus d'interès aplicable al compte corrent operatiu de la CAM, obert per decret del President l'any 1999, que també s'hi adjunta com annex). Això és així, perquè els contractes de comptes corrents són contractes d'adhesió, on no hi figuren les millors condicions contractuals que s'apliquen a la Diputació (sense despeses d'administració, sense comissions per operativa, amb remuneració superior a la que s'aplica a un compte corrent a la vista, etc.) i que són susceptibles de variació al llarg del temps.

Segona.- Pàgina 35 de l'informe: *“L'expedient de contractació del compte corrent que la Diputació té obert a la CAM no conté la documentació suficient per comprovar si l'obertura dels comptes corrents es realitzen mitjançant un procediment negociat amb un mínim de 3 ofertes, tal i com estableix l'art. 109 de la Llei 47/2003 general pressupostària”.*

Les al·legacions a aquest tipus d'incidència es comenta amb detall a l'al·legació cinquena.

Tercera.- Pàgina 38 de l'informe: Les incidències a que fa referència l'informe es fonamenten bàsicament a la manca d'aplicació del procediment que contempla l'art. 109 de la Llei 47/2003.

Aquesta incidència es comenta amb detall a l'al·legació cinquena.

Quarta.- Pàgina 68 de l'informe: *“La Diputació comptabilitza els ingressos per interessos dels comptes de situació de fons en bancs i institucions de crèdit pel criteri de caixa. El criteri a aplicar en la comptabilitat financera és el de meritament”.*

La Diputació de Girona comptabilitza els ingressos per interessos dels comptes de situació de fons en bancs i institucions de crèdit pel criteri de caixa, atès que aplica de forma preferent el principi de prudència per davant del de meritament, ja que considera que aquests ingressos són potencials i per tant no han de comptabilitzar-se tal i com estableix el principi de prudència de forma literal:

“Dels ingressos solament han de comptabilitzar-se els efectivament realitzats a la data de tancament de l'exercici: no han de comptabilitzar-se aquells que siguin potencials o es trobin sotmesos a alguna condició”.

Cinquena.- Pàgina 68 de l'informe: *Incidències en el compliment de la legalitat en la contractació dels comptes operatius i de la col·locació d'excedents de tresoreria*

Les incidències que afecten a l'àrea de tresoreria, pàg. 67 i 68, es centren fonamentalment en que en els expedients de contractació de comptes corrents i comptes financers de col·locació d'excedents temporals de tresoreria no s'aplica l'article 109 de la Llei 47/2003 general pressupostària, titulat “relacions amb les entitats de crèdit”.

A la pàgina 11 de l'informe, es fa constar que l'art. 194.3 del TRLRHL estableix que la tresoreria de les entitats locals s'ha de regir per les normes del text refós i per les normes del capítol tercer del títol quart de la Llei 47/2003, del 26 de novembre, general pressupostària. En aquest capítol (art. 106 a 110) “De la gestió de la tresoreria de l'Estat” es regula aspectes com el pressupost monetari, els criteris d'ordenació de pagaments, els comptes del Tresor, relacions amb entitats de crèdit i mitjans de pagament.

En aplicació d'aquest precepte, la Sindicatura conclou que l'art. 109 “relacions amb les entitats de crèdit” de la Llei 47/2003 és d'aplicació directa a la contractació de comptes corrents i comptes financers per part de les entitats locals.

En aquest punt, cal dir que s'ha comès una falta de rigor en la transcripció de l'art. 194.3 del TRLRHL, amb greu conseqüències en la determinació de les conclusions de l'informe, pel que respecta als expedients d'obertura de comptes corrents i a la contractació d'operacions de rendibilitat d'excedents temporals de tresoreria.

L'article 194.3 del TRLRHL diu literalment que la tresoreria de les entitats locals s'ha de regir pel que disposa el capítol II del Títol IV del text refós i, en allò que els hi sigui d'aplicació, per les normes del capítol tercer del títol quart de la Llei 47/2003, del 26 de novembre, general pressupostària.

S'ha de tenir en compte que l'àmbit d'aplicació de la Llei 47/2003 general pressupostària és el sector públic estatal i no el local, tal i com estableix el seu art. 2.

Tanmateix, l'art. 4 de la Llei 47/2003 estableix, a l'apartat 1, que "el règim econòmic i financer del sector públic estatal es regula en aquesta Llei, sens perjudici de les especialitats que es contenen en altres normes especials i l'establert a la normativa comunitària. I el seu apartat 2 afegeix que "En particular, es sotmetran a la seva normativa específica:... e) El règim jurídic general de las Hisendes locals".

Per altra banda, la disposició final setena de la Llei 47/2003 assenyala que l'art. 109 no té caràcter bàsic.

Per l'exposat, queda clar que les normes del capítol tercer del títol quart de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, general pressupostària titulat "De la gestión de la tesorería del Estado" (i per tant, el famós art. 109 de la Llei 47/2003) no són directament aplicables a la tresoreria dels ens locals, sinó que la seva aplicació està condicionada a que hi hagi un buit normatiu.

Així i, sense voluntat de ser taxatius, la normativa específica que regula la tresoreria dels ens locals es conté a:

- Llei 7/1985 Reguladora de les bases de règim local:

Art. 4: "1. En la seva qualitat d'Administracions públiques de caràcter territorial, i dins de l'esfera de les seves competències, corresponen en tot cas als municipis, les províncies i les illes:

- a) Les potestats reglamentària i d'autoorganització.
- b) Les potestats tributària i financera....."

Art. 133. Criteris de la gestió econòmic-financera dels ens locals.

La gestió econòmic-financera s'ajustarà als criteris següents:

- g. L'administració i rentabilització dels excedents líquids i la concertació d'operacions de tresoreria es realitzaran d'acord amb les bases d'execució del pressupost i el pla financer aprovat.

- Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el Text refós de la llei reguladora de les hisendes locals:

Art. 1. Regula el seu àmbit d'aplicació i estableix que:

"1. Tenen la consideració de bases del règim jurídic financer de l'Administració local, dictades a l'empara de l'article 149.1.18 de la Constitució, els preceptes que es contenen en aquesta Llei, amb excepció dels apartats 2 i 3 de l'article 186, excepte

els que regulen el sistema tributari local, dictats en virtut del que disposa l'article 133 de la Constitució i els que desenvolupen les participacions en els tributs de l'Estat a que es refereix l'article 142 de la Constitució; tot això sense perjudici de les competències exclusives que corresponen a l'Estat en virtut del que disposa l'article 149.1.14 de la Constitució.

2. Aquesta Llei s'aplicarà en tot el territori nacional, sens perjudici dels règims financers forals dels Territoris Històrics del País Basc i Navarra.

3. Igualment, aquesta Llei s'aplicarà sens perjudici dels tractats i convenis internacionals”

El seu títol VI, cap. II, regula “la tresoreria del ens locals” (art. 194 a 199).

Art. 197 regula els comptes bancaris.

Art. 198 regula els mitjans d'ingrés i pagament.

Art. 199 regula la gestió de la tresoreria

Per l'exposat, i vist que no hi ha cap buit normatiu, aquesta Diputació entén que l'art. 109 de la Llei 47/2003 no és d'aplicació al corresponent expedient administratiu que es tramita, per part de la Diputació, per obrir comptes corrents i contractar comptes financers, sens perjudici de l'aplicació del principi de concurrència per tal d'aconseguir la millor oferta possible, i de que a la documentació que forma part de l'expedient quedi acreditat les condicions de rendibilitat, liquidesa i seguretat que tenen aquest tipus d'operacions.

Sisena.- Pàgina 69 de l'informe: *“La Diputació de Girona va atorgar dos avals, un en l'exercici 2001 i l'altre a l'exercici 2004, a l'empresa institucional del Bàsquet, SL, en la qual participa en un 50%, per al finançament de l'adquisició i la gestió dels drets a participar en competicions professionals de bàsquet. A parer de la Sindicatura, aquesta activitat no és competència de la Diputació de Girona, ni es tracta d'una obra que hagi de revertir en aquesta, ambdós requisits establerts a l'article 49.6 de la Llei reguladora de les hisendes locals per a poder atorgar un aval”.*

La capacitat de l'atorgament dels avals de la Diputació de Girona a l'empresa Institucional de Bàsquet, SL, no ve donada pel que preveu l'article 49.6 de la LRHL, sinó pel que s'estableix en l'article 49.7 del mateix text legal, que estableix de forma textual “Les corporacions locals també podran concedir avals a societats mercantils participades per persones o entitats privades, en les que tinguin una quota de participació en el seu capital social no inferior al 30%”.

En l'empresa mercantil institucional del Bàsquet, SL, la Diputació de Girona hi participa en un 50%, per tant és compleix el requisit exigít pel referit apartat 7 de l'article 49 de la Llei reguladora de les hisendes locals per a poder atorgar un aval.

Setena.- Pàgina 69 de l'informe: *“La informació sobre els avals inclosa en la Memòria dels comptes anuals de la Diputació no detalla les dates de concessió i de venciment, tal i com estableix el punt 14 de la Memòria de la Instrucció del model normal de comptabilitat local”.*

En l'apartat 14.c de la Memòria del Compte General de la Diputació de Girona per l'exercici 2008 (s'adjunta com annex) hi figura la data de venciment dels dos avals atorgats per la Diputació.

Vuitena.- Pàgina 69 de l'informe: *“La Diputació de Girona no va trametre al Departament d'Economia i finances el seguiment de les previsions d'ingressos i de despeses en relació amb l'escenari pressupostari plurianual per al exercicis 2008 a 2010, que estava obligada a enviar per trobar-se en un dels supòsits establerts en l'article 11 de l'Ordre ECF/138/2007”.*

La Diputació de Girona va trametre al Departament d'Economia i Finances el seguiment de les previsions d'ingressos i de despeses de l'exercici 2008 el 13/01/2010, per tant, la tramesa d'informació és va efectuar amb retard, però no hi ha hagut un incompliment de l'obligació de la tramesa, que és el que es posa de manifest en la redacció del projecte d'informe de la Sindicatura. (s'adjunta com annex la còpia de la documentació tramesa).

Novena.- Pàgina 73 de l'informe: *“De les ràtios de tresoreria i endeutament s'observa una adequada situació de liquiditat de les quatre diputacions i, pel que fa a l'endeutament, en les diputacions de Girona, Lleida i Tarragona aquest sobrepassa el 50% del passiu, el 45% del pressupost definitiu i el 80% dels ingressos corrents liquidats, cosa que podria arribar a implicar dificultats de retorn de crèdits”.*

En l'apartat 1.1 del projecte d'informe es determinen com a objectius generals de la fiscalització:

- Financers: verificar que la informació financera referida a la tresoreria i l'endeutament ha estat elaborada i es presenta conforme als principis i normes comptables que li són d'aplicació.
- Compliment de la legalitat: verificar que les actuacions realitzades per les diputacions respecte a la tresoreria i a l'endeutament s'han desenvolupat d'acord amb la normativa que li és d'aplicació.

En relació a les ràtios de tresoreria i endeutament, cal tenir en compte la normativa que li és d'aplicació que és la prevista en el Reial Decret Legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel que s'aprova el text refós de la Llei reguladora de les hisendes locals, i l'Ordre ECF/138/2007, de 27 d'abril.

Aquesta normativa determina com a ràtios a tenir en compte a l'hora d'analitzar el volum de l'endeutament i la capacitat de retorn de les entitats són les següents:

- Ràtio de l'estalvi net (Article 53.1 del TRLLRHL)
- Ràtio del deute viu (Article 53.2 del TRLLRHL)
- Ràtios de capacitat de retorn. Amortització anual (Apartat 5.3 de l'annex 2 de l'Ordre ECF/138/2007)
- Ràtios de capacitat de retorn. Deute viu (Apartat 5.4 de l'annex 2 de l'Ordre ECF/138/2007)

Les ràtios de la Diputació de Girona, en relació a l'endeutament, que figuren en el model CL-4.1 que es va trametre a el Departament d'Economia i Finances per a comunicar l'operació de préstec concertada en l'exercici 2008 són les següents:

- Ràtio de l'estalvi net: 38,25%
- Ràtio del deute viu: 96,64%
- Ràtios de capacitat de retorn. Amortització anual: 39,52% (2008), 38,11% (2009), 36,38% (2010) i 34,75% (2011)
- Ràtios de capacitat de retorn. Deute viu per crèdits a llarg termini: 60,86% (2007) i 53,66% (2008)
- Ràtios de capacitat de retorn. Deute viu per crèdits i avals a llarg termini: 60,01% (2007) i 53,04% (2008)

Totes aquestes ràtios compleixen amb escreix els límits previstos per la normativa vigent, i per tant queda suficientment acreditada la capacitat de retorn dels crèdits de la Diputació de Girona, i es considera, doncs, que la afirmació establerta en l'observació al·legada no està degudament fonamentada, ja que es basa en l'anàlisi d'unes ràtios que no estan determinades per la normativa vigent.

Desena.- Pàgina 74 de l'informe: *La Diputació de Girona té contractades "operacions d'intercanvi financer amb entitats de crèdit per reduir el risc de les variacions produïdes en els tipus d'interès sobre les operacions d'endeutament contractades a llarg termini. No obstant això, de la valoració realitzada d'aquests productes per les entitats financeres a 31 de desembre de 2008, que mostren un posició desfavorable de 2.311.369,65€, es pot concloure que, en aquest cas, i a causa de la situació del mercat financer actual, aquestes operacions podrien arribar a comportar un cost financer"*

Aquests tipus d'operacions, són operacions financeres de permuta de tipus d'interès que les Administracions poden concertar per limitar la despesa màxima d'interessos a pagar per operacions d'endeutament a llarg termini. Aquestes operacions, legalment previstes suposen, per pròpia definició, un ingrés financer pels interessos a cobrar, i una despesa financera pels interessos a abonar, pel que és una obvietat dir que aquest tipus d'operacions tenen un cost financer, ja que això és intrínsec a la seva pròpia naturalesa. S'ha de procurar ser rigorós i no confondre el cost financer d'aquestes operacions amb riscos especulatius o despeses arbitràries. Tanmateix, el valor liquidatiu que s'informa és merament un càlcul referit a 31 de desembre i realitzat a partir dels tipus d'interès que descompta el mercat en aquesta data, però que en cap cas suposa un obligació de pagament actual ni futura.

Girona, a 9 de novembre de 2010

El president,

[Signatura, il·legible]

Enric Vilert Butchosa

La documentació annexa a les al·legacions de la Diputació de Girona era la següent:

- Decret del president de la Diputació de Girona, del 19 de novembre del 1999, pel qual s'ordena l'obertura d'un compte corrent.
- Correu electrònic, del 3 de juliol del 2008, de la Caja de Ahorros del Mediterráneo a la Tresoreria de la Diputació de Girona sobre el tipus d'interès aplicable a un compte corrent a nom de la Diputació de Girona.
- Contracte de compte d'estalvi, del 14 d'octubre del 2003, entre la Caja de Ahorros del Mediterráneo i la Diputació de Girona.
- Contracte de compte d'estalvi, del 18 de novembre del 1999, entre la Caja de Ahorros del Mediterráneo i la Diputació de Girona.
- Escrit de la Diputació de Girona a la Caja de Ahorros del Mediterráneo del 6 d'agost del 2007, en el qual es comunica els canvis de les signatures autoritzades en els comptes corrents a nom de la Diputació.
- Apartat 14.c de la Memòria de l'Àrea de Règim Intern i Hisenda, Intervenció de la Diputació de Girona de l'exercici 2008.
- Tramesa al Departament d'Economia i Finances dels formularis de seguiment d'ingressos i despeses de l'exercici 2008

Atesa la impossibilitat de reproducció de la totalitat de l'esmentada documentació, aquesta no es transcriu en l'Informe, però consta en l'arxiu de la Sindicatura de Comptes.

8.4. AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

Es transcriuen a continuació l'escrit i les al·legacions de la Diputació de Tarragona signats pel president, amb registre d'entrada a la Sindicatura de Comptes número 6612, del 10 de novembre del 2010.

Data: 9 de novembre de 2010

Assumpte: Tramesa escrit
al·legacions al projecte d'informe
37/2009-F de la Sindicatura de
Comptes.

Sr. Ernest Sena i Calabuig
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona

Senyor,

Es remet adjunt escrit d'al·legacions al projecte d'informe 37/2009-F de la Sindicatura de Comptes, relatiu a les Diputacions de Catalunya. Àrees de Tresoreria i Endeutament. Exercici 2008.

Atentament,

El president

[Signatura, il·legible, i segell de la Diputació]

Josep Poblet i Tous

AL·LEGACIONS AL PROJECTE D'INFORME 37/2009-F DE LA SINDICATURA DE COMPTES

En data 27 d'octubre de 2010, núm. de registre 1/2010/27434, la Diputació de Tarragona va rebre la notificació del "Projecte d'informe 37/2009-F, relatiu a les Diputacions de Catalunya. Àrees de Tresoreria i Endeutament. Exercici 2008."

En els apartats 5 i 7.1.4 de l'informe hi ha una sèrie d'incidències i observacions que fan referència a la Diputació de Tarragona, la majoria de les quals ja han estat esmenades, seguit les indicacions de Sindicatura. Malgrat això, la Diputació de Tarragona vol posar de manifest les seves discrepàncies respecte algunes de les incidències esmentades, per la qual cosa dins del termini establert, es formulen les al·legacions següents:

Al·legacions a l'apartat 7.1.4 – Tresoreria

Primera. Respecte a l'al·legació que la Diputació de Tarragona aplica al principi de Caixa en lloc del principi de meritament en la comptabilització dels interessos bancaris:

La Diputació de Tarragona ha aplicat i interpretat els principis de prudència i meritament de la ICAL (Instituto Contable de la Administración Local) que estan redactats amb el contingut següent:

“6. Principio de prudencia en ICAL

De los ingresos sólo deben contabilizarse los efectivamente realizados a la fecha de cierre del ejercicio; no deben contabilizarse aquéllos que sean potenciales o se encuentren sometidos a condición alguna.

Por el contrario, de los gastos, deben contabilizarse no sólo los efectivamente realizados, sino también, desde que se tenga conocimiento de ellos, aquéllos que supongan riesgos previsibles o pérdidas eventuales, con origen en el ejercicio o en otro anterior; a estos efectos deben distinguirse las pérdidas potenciales o reversibles de las realizadas o irreversibles. No obstante, de acuerdo con la normativa presupuestaria vigente, estos gastos contabilizados pero no efectivamente realizados, los riesgos y pérdidas, no tendrán incidencia presupuestaria, sólo repercutirán en el cálculo del resultado económico-patrimonial.

7. Principio de devengo

La imputación temporal de gastos e ingresos debe hacerse en función de la corriente real de bienes y servicios que los mismos representan, y no en el momento en que se produzca la corriente monetaria o financiera derivada de aquéllos.

Los gastos e ingresos que surjan de la ejecución del presupuesto se imputarán cuando, de acuerdo con el procedimiento establecido en cada caso, se dicten los correspondientes actos administrativos. No obstante, al menos a la fecha de cierre del período, aunque no hayan sido dictados los mencionados actos administrativos, también deberán reconocerse en la cuenta del resultado económico-patrimonial los gastos efectivamente realizados por la entidad hasta dicha fecha.

Si no puede identificarse claramente la corriente real de bienes y servicios se entenderá que los gastos o los ingresos se han producido cuando se reconozcan los incrementos de obligaciones o derechos, o las correcciones valorativas que afecten a elementos patrimoniales.”

Considerant que els ingressos per interessos són rendiments futurs potencials, els quals depenent de com estigui configurada la seva rendibilitat poden presentar oscil·lacions com a conseqüència de la variació dels tipus d'interès oficials –gene-

ralment l'euribor-, la Diputació entén que no es poden aplicar a la comptabilitat financera ni regularitzar.

En qualsevol cas, aquesta actuació no afectarà mai als rendiments pressupostaris, només a la comptabilitat financera.

Tanmateix, també volem posar de manifest que el resultat econòmic final d'aplicar un o altre criteri és pràcticament irrellevant, atès que la minoració d'ingressos que procediria realitzar a final de l'exercici es compensaria en quantitat pràcticament idèntica amb la regularització per l'increment a principi de l'exercici, procedent de la regularització de l'exercici precedent, presentant-se només variacions quantitatives en funció de les diferències de rendibilitat entre els dos períodes i de les quantitats invertides.

En endavant es procedirà a la periodificació adequada d'aquests ingressos.

Segona. En relació al compliment de la legalitat en la contractació dels comptes operatius:

En quant a la incidència que no s'ha pogut comprovar l'aplicació de l'article 109 de la Llei 47/2003 general pressupostària segons el qual l'obertura de comptes en qualsevol entitat financera ha de realitzar-se mitjançant un procediment negociat amb un mínim de tres ofertes, cal tenir en compte les següents consideracions:

1a): La Llei 30/2007, de 31 d'octubre, de contractes del sector públic, disposa a l'article 4.1.1), de caràcter bàsic, que estan exclosos de l'àmbit d'aplicació d'aquesta Llei els contractes relatius a serveis financers relacionats amb l'emissió, compra, venda i transferència de valors o d'altres instruments financers, en particular les operacions relatives a la gestió financera de l'Estat, així com, les operacions destinades a l'obtenció de fons o capital pels ens, organismes i entitats del sector públic, així com, els serveis prestats pel Banc d'Espanya i les operacions de tresoreria, i per tant, cal entendre que aquesta exclusió de l'àmbit d'aplicació objectiva de la Llei afecta a totes les administracions públiques, inclosa la Diputació de Tarragona.

En aquest sentit es manifesta *El Consultor de los Ayuntamientos y los Juzgados* a la consulta EC 4014/2008, que indica referint-se al procediment per a col·locar excedents de tresoreria que "(SIC) En virtut de l'article 4 de la Llei 30/2007, de 30 d'octubre (EC 3697/2007), de Contractes del Sector Públic (LCSP), es tracta d'un contracte exclòs de l'àmbit d'aplicació de la legislació contractual (...)" i respecte a l'exclusió de la contractació dels serveis de caixa es pronuncia doctrina com Luis Melavia Muñoz en *Manual de Tesorería de las Corporaciones Locales*, 2ª edició 2009, El Consultor, pàg. 124.

Igualment, la Junta Consultiva de Contractació Administrativa Estatal, a l'informe núm. 6/2008, de 29 de setembre, assenyala clarament que "*la forma de proceder para la constitución de una imposición a plazo fijo por parte de una Corporación Municipal no es materia susceptible de informe por parte de la Junta Consultiva de Contratación*", la qual cosa confirma que la contractació dels excedents de tresoreria és una actuació de caràcter merament financer, exclosa de l'àmbit de contractació pública i, per extensió, de l'àmbit d'informe de l'esmentada Junta.

2a): D'altra banda, l'article 194.3 del Reial decret legislatiu 2/2004, de 5 de març, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei reguladora de les Hisendes Locals, estableix que la tresoreria de les entitats locals es regirà per aquest capítol i, en quant els siguin d'aplicació, per les normes del capítol III del títol IV de la Llei 47/2003, de 26 de novembre, General Pressupostària.

Dins d'aquest capítol III, i pel que aquí és objecte d'estudi, l'article 109 de la Llei 47/2003 citada, en la redacció actualment vigent, estableix que l'obertura d'un compte de situació de fons de l'Administració General de l'Estat, dels seus organismes autònoms i agències estatals, fora del Banc d'Espanya, requereix prèvia autorització de la Direcció General del Tresor i Política Financera, amb expressió de la finalitat de l'obertura i de les condicions d'utilització. Un cop autoritzat queda expedida la via per a l'inici del corresponent expedient de contractació, que s'ajustarà a l'establert en la normativa de contractes del sector públic, mitjançant procediment negociat amb un mínim de tres ofertes i sense necessitat d'exigir la prestació de garantia definitiva.

La Intervenció General de l'Administració de l'Estat en l'informe d'1 de desembre de 1996, explica que la normativa pressupostària no s'ha d'aplicar supletòriament respecte la normativa de les hisendes locals, llevat que la norma local expressament ho prevegi. Efectivament, l'article 194.3 de la Llei d'Hisendes Locals remet a les normes del capítol III del títol IV de la Llei 47/2003, però aquesta remissió es fa "en quant els siguin d'aplicació" i no en la seva integritat i literalitat. I és en aquests termes com es creu que s'ha d'interpretar.

Així, en el cas que ens ocupa, creiem que l'aplicació del referit article 109 als ens locals és respecte a la possibilitat que tenen aquests d'obrir altres comptes als que ja tenen, però no en quant el procediment a seguir. Aquesta interpretació es desprèn, a tall d'exemple, de l'informe de 3 de juliol de 1997 de la pròpia IGAE, on un Ajuntament consulta sobre els problemes que té per obrir comptes independents i exclusius per a unes subvencions. En conseqüència, entenem que el concret procediment regulat en l'article 109 és aplicable únicament a l'Administració General de l'Estat, els seus organismes autònoms i agències estatals, tal i com es desprèn de la literalitat del propi article, recollint una mesura organitzativa d'aquests. De fet, l'enumeració exacta dels ens inclosos en l'àmbit subjectiu d'aquest procediment ha estat especificada –i aclarida– per la disposició final 10.9 de la Llei 2/2008, de 23 de desembre, que va modificar el redactat de l'article 109, doncs en la redacció anterior es feia esment de manera genèrica al Tesoro Público.

Compartim l'opinió de la doctrina que considera que la remissió de l'article 194.3 de la Llei d'Hisendes Locals a la Llei General Pressupostària és de poca utilitat pràctica, a l'existir un paral·lelisme entre uns articles i uns altres d'aquestes normes, si bé respecte els articles 197 de la Llei d'Hisendes Locals i els 108 i 109 de la Llei general pressupostària no existeix tanta identitat de redacció i contingut precisament perquè pot significar que el legislador ha volgut marcar en aquest punt les necessàries diferències entre la manera d'actuar de l'Administració de l'Estat i la dels ens autònoms locals.

Des del major respecte institucional creiem que la interpretació feta per la Sindicatura de Comptes no s'adiu a l'esperit de la norma, doncs si el legislador hagués volgut establir aquesta obligació per als ens locals es trobaria recollida en la Llei reguladora

de les hisendes locals o en la normativa de desenvolupament i, si més no, almenys, alguna institució pública –estatal o autonòmica- s'hauria pronunciat en aquest sentit.

3a): Finalment, assenyalar que l'esmentat procediment establert en l'article 109 de la Llei 47/2003, de 26 de novembre prové d'una modificació introduïda per la Llei 66/1997, de 30 de desembre, de mesures fiscals, administratives i de l'ordre social en el llavors vigent Reial decret legislatiu 1091/1988, de 23 de setembre, Text refós de la Llei general pressupostària. Aquesta modificació va entrar en vigor l'1 de gener de 1998. Per tant, tot i que es considerés d'aplicació el procediment regulat en l'article 109 de la Llei general pressupostària, considerem que aquest no regiria per als contractes concertats amb anterioritat a aquesta data.

Tercera. Respecte a l'al·legació que “la Diputació de Tarragona no ha donat compte al Ple de la informació sobre el moviment i la situació de tresoreria de l'exercici 2008, tal com estableix l'article 207 del TRLRHL. Segons informa la intervenció de la diputació, aquesta remissió no s'ha dut a terme perquè el Ple de la Diputació no ha aprovat els terminis i la periodicitat de la remissió de la informació”

Sobre el particular, cal reiterar que l'Article 207 diu textualment:

Artículo 207. Información periódica para el Pleno de la corporación.

La Intervención de la entidad local remitirá al Pleno de la entidad, por conducto de la presidencia, información de la ejecución de los presupuestos y del movimiento de la tesorería por operaciones presupuestarias independientes y auxiliares del presupuesto y de su situación en los plazos y con la periodicidad que el Pleno establezca.

Al no haver-se establert pel Ple de la Diputació aquesta periodicitat, la informació es remet al Ple amb caràcter anual i coincidint amb la presentació del Compte General. Per tant, sí que es fa la remissió i amb caràcter periòdic anual.

Això no significa que, al llarg de l'exercici, no es trameti a la Presidència informació puntual del moviment de fons i valors, ja que mensualment es realitza un estat de la tresoreria que es despatxa amb la Presidència, qui té delegada aquesta facultat en el Diputat d'Hisenda.

Al·legacions a l'apartat 7.1.4 - Endeutament

Quarta. En el punt 5.4 Fiscalització de l'Endeutament, fa referència a la incorrecta utilització dels fons provinents de la participació en els ingressos de l'Estat per garantir el pagament de les obligacions derivades de les operacions de crèdit, aquesta incidència està motivada en l'incompliment l'article 49.5 del TRLRHL on els fons esmentats no figuren com una forma per garantir els pagaments.

En el cas que ens ocupa, és a dir operacions de crèdit a llarg termini, l'esmentat article estableix quatre formes per garantir els pagaments. Donat que els crèdits concertats per la Diputació són majoritàriament per finançar la xarxa de carreteres provincial, entenem que l'única forma legal que s'ajusta a la finalitat esmentada és la primera “constitució de garantia real sobre bens patrimonials”, el problema que

observem en aquesta forma de garantia, és que el valor dels bens patrimonials titularitat de la Diputació de Tarragona no és suficient per garantir tot l'endeutament actual.

Malgrat el comentat en el punt anterior, aquesta Diputació en futurs contractes d'operacions de crèdit a llarg termini a signar, tindrà en compte la incidència observada a l'hora d'establir garanties de pagament.

Cinquena. En resposta a les dues últimes incidències que fan referència a comunicacions que la Diputació ha realitzat en matèria d'endeutament al Departament d'Economia i Finances fora del termini que la llei determina.

Malgrat no haver incorregut en un incompliment legal sinó en una simple demora, aquesta Diputació procurarà en futures comunicacions complir amb els terminis legals.

Al·legacions a l'apartat 7.1.5. Ràtios de tresoreria i endeutament

Sisena. En el punt 7.1.5 de l'informe, dins l'apartat de conclusions, la Sindicatura considera que els Ràtios de tresoreria i endeutament, en el cas de Girona, Lleida i Tarragona podrien implicar dificultats en el retorn dels crèdits.

Desconeixem la fonamentació tècnica-econòmica utilitzada per arribar a aquestes conclusions, quan el rati legalment establert per determinar la capacitat de retorn dels capitals és el rati de l'estalvi net, que en el cas de la Diputació de Tarragona es situa en un 29,5% per damunt del legalment establert i el rati de deute viu, que té situat a 31/12/2008 en el 69,8% dels seus ingressos ordinaris liquidats, la qual cosa deixa fora de tot dubte la capacitat de la Diputació de Tarragona per retornar els crèdits.

Per tot l'exposat, demano que s'acceptin les al·legacions formulades al "Projecte d'informe 37/2009-F, relatiu a les Diputacions de Catalunya. Àrees de Tresoreria i Endeutament. Exercici 2008", en la part que afecta la Diputació de Tarragona i en conseqüència es procedeixi a la rectificació del projecte d'informe.

Tanmateix, la Diputació de Tarragona té la voluntat de prendre les mesures que calgui per adequar la seva actuació a les recomanacions que Sindicatura de Comptes fa en el seu informe.

El president

[Signatura i segell de la Diputació]

Josep Poblet i Tous

Tarragona, 9 de novembre de 2010

9. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS

9.1. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE BARCELONA

Un cop revisades les al·legacions presentades per la Diputació de Barcelona, s'accepta l'al·legació segona *g* i part de la tercera, ja que es considera que l'article 109 de la Llei general pressupostària és una excepció aplicable només al Tresor i, per tant, no els és d'aplicació als ens locals. També s'accepta parcialment l'al·legació quarta, respecte de les operacions d'intercanvi financer i, en conseqüència, es modifica el text de l'informe.

A banda, es modifica la redacció de l'informe, per tal d'aclarir certs aspectes, atenent a l'al·legació segona *b*.

Pel que fa a la resta d'al·legacions, no s'ha alterat el text de l'informe per entendre que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè contenen informacions que no es corresponen amb els fets analitzats o perquè no es comparteixen els judicis exposats.

9.2. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE LLEIDA

Un cop revisades les al·legacions presentades per la Diputació de Lleida, s'accepta l'al·legació segona, ja que es considera que l'article 109 de la Llei general pressupostària és una excepció aplicable només al Tresor i, per tant, no els és d'aplicació als ens locals.

A banda, es modifica la redacció de l'informe, per tal d'aclarir certs aspectes, atenent a les al·legacions tercera i quarta.

Pel que fa a la resta d'al·legacions, no s'ha alterat el text de l'informe per entendre que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè contenen informacions que no es corresponen amb els fets analitzats o perquè no es comparteixen els judicis exposats.

9.3. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE GIRONA

Un cop revisades les al·legacions presentades per la Diputació de Girona, s'accepten les al·legacions segona, tercera i cinquena, ja que es considera que l'article 109 de la Llei general pressupostària és una excepció aplicable només al Tresor i, per tant, no els és d'aplicació als ens locals. També s'accepta parcialment l'al·legació desena respecte de les operacions d'intercanvi financer i, en conseqüència, es modifica el text de l'informe.

A banda, es modifica la redacció de l'informe, per tal d'aclarir certs aspectes, atenent a les al·legacions quarta i novena.

Pel que fa a la resta d'al·legacions, no s'ha alterat el text de l'informe per entendre que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè contenen informacions que no es corresponen amb els fets analitzats o perquè no es comparteixen els judicis exposats.

9.4. RESPOSTA A LES AL·LEGACIONS DE LA DIPUTACIÓ DE TARRAGONA

Un cop revisades les al·legacions presentades per la Diputació de Tarragona, s'accepta l'al·legació segona, ja que es considera que l'article 109 de la Llei general pressupostària és una excepció aplicable només al Tresor i, per tant, no els és d'aplicació als ens locals.

A banda, es modifica la redacció de l'informe, per tal d'aclarir certs aspectes, atenent a l'al·legació sisena.

Pel que fa a la resta d'al·legacions, no s'ha alterat el text de l'informe per entendre que les al·legacions trameses són explicacions que confirmen la situació descrita a l'informe o perquè contenen informacions que no es corresponen amb els fets analitzats o perquè no es comparteixen els judicis exposats.

10. VOTS PARTICULARS DE MEMBRES DEL PLE DE LA SINDICATURA

En l'aprovació del present informe pel Ple de la Sindicatura el 8 de febrer del 2011, es van emetre dos vots particulars, d'acord amb el que preveu l'article 12, apartats 2 i 3, de la Llei 18/2010, del 7 de juny, de la Sindicatura de Comptes.

10.1. VOT PARTICULAR DEL SÍNDIC SR. JORDI PONS I NOVELL

El síndic Sr. Jordi Pons i Novell va emetre el vot particular que es reproduïx a continuació:

El qui subscriu, Jordi Pons i Novell, síndic de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, en compliment del que estableix la normativa vigent, desitja fer constar mitjançant la presentació d'aquest vot particular que, segons la seva opinió, no hi ha cap argument fonamentat en criteris estrictament jurídics que justifiqui l'acceptació

de les al·legacions formulades per les quatre diputacions provincials referides a l'article 194.3 del Reial decret legislatiu 2/2004, del 5 de març, pel qual es va aprovar el text refós de la Llei d'hisendes locals (TRLHL) i a l'article 109 de la Llei 47/2003, del 26 de novembre, general pressupostària (LGP).

Els motius pels quals no s'haurien d'haver acceptat aquestes al·legacions són els següents:

1. L'article 194.3 del TRLHL fa una remissió normativa a les disposicions contingudes en el capítol tercer del títol quart de la LGP. En aquest capítol es troba ubicat l'article 109 de la LGP i, per tant, és d'aplicació a les diputacions provincials de Catalunya.
2. La remissió normativa produeix un efecte d'incorporació: el contingut de l'objecte de remissió s'ha de considerar part integrant de la normativa a la qual es remet. Per tant, per efecte de la remissió, l'article 109 de la LGP ha quedat integrat dins de l'article 194.3 del TRLHL. Aquesta integració exigeix, en el cas de les diputacions provincials, realitzar una tasca de contextualització. Aquesta actuació, que és habitual en el cas de les remissions normatives externes, exigeix, en el cas que ens ocupa, substituir la referència que la LGP fa a la Direcció General del Tresor i Política Financera per l'òrgan anàleg o similar en l'àmbit organitzatiu que és propi de les diputacions provincials.
3. Acceptar les al·legacions formulades per les diferents diputacions provincials seria mantenir que la remissió feta per l'article 194.3 del TRLHL mai resultarà d'aplicació.
4. L'article 194 del TRLHL té caràcter bàsic. Per tant, la seva aplicació íntegra, incloent-hi la part que prové de la LGP, és imperativa i indisponible per a tots els seus destinataris.
5. No existeix cap motiu per no aplicar una norma que té com a finalitat evitar qualsevol tipus de favoritisme o parcialitat en l'adjudicació dels contractes que subscriguin les diputacions provincials amb les entitats financeres. D'altra banda, demanar ofertes a un mínim de tres entitats financeres mitjançant un procediment negociat podria permetre millorar les condicions dels contractes i la rendibilitat obtinguda per les diputacions provincials. En aquest sentit, no es pot oblidar que a 31 de desembre del 2008 el saldo dels comptes operatius i dels comptes financers de col·locació d'excedents de tresoreria de les quatre diputacions provincials era de 610 milions d'euros.

Jordi Pons i Novell
Síndic
Sindicatura de Comptes de Catalunya
Barcelona, 17 de febrer de 2011

10.2. VOT PARTICULAR DEL SÍNDIC SR. JAUME AMAT I REYERO

El síndic Sr. Jaume Amat i Reyero va emetre el vot particular que es reproduïx a continuació:

VOT PARTICULAR EMÈS PEL SÍNDIC SR. JAUME AMAT I REYERO EN RELACIÓ A LA FONAMENTACIÓ DE L'INFORME SOBRE LES DIPUTACIONS DE CATALUNYA, ÀREES DE TRESORERIA I ENDEUTAMENT, EXERCICI 2008.

D'acord amb l'article 12.2, de la Llei 18/2010, de 7 de juny de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, el síndic Jaume Amat i Reyero emet un vot particular en relació amb la fonamentació de l'informe corresponent a les diputacions de Catalunya, àrees de tresoreria i endeutament, exercici 2008.

El que subscriu, Jaume Amat i Reyero, síndic de la Sindicatura de Comptes de Catalunya, vota favorablement l'aprovació de l'informe 7/2011, però mitjançant aquest vot particular vol fer constar l'opinió discrepant referent a la fonamentació en l'apartat següent :

- En el projecte d'informe presentat al Ple de la Sindicatura (abans d'al·legacions) es determina per a les àrees de tresoreria i en relació a l'obertura dels comptes operatius d'ingressos i pagaments que en compliment de l'article 194.3, del RDL 2/2004, pel qual s'aprova el TRLHL i la seva remissió expressa a l'article 109 dins el capítol tercer del Títol quart de la Llei 47/2003, general pressupostaria (LPG), que l'obertura d'un compte per la gestió de fons públics de la tresoreria d'un ens, en aquest cas, de les diputacions com a ens locals, s'han de seguir determinats procediments i garanties (procediment negociat en la contractació i exclusió expressa i contractual de la facultat de compensació i no embargabilitat dels fons).
- Aquests procediments de garantia, en aplicació de la normativa, determinen les corresponents observacions en el projecte d'informe i per a cada diputació catalana. Aquestes observacions estaven en el projecte d'informe, seguint el criteri del dictamen demanat pel síndic ponent als Serveis Jurídics de la Sindicatura. En l'informe definitiu han estat suprimides les esmentades observacions per acceptació de les al·legacions de l'òrgan fiscalitzat, tot i que en un segon dictamen els Serveis Jurídics de la Sindicatura de Comptes ha ratificat el contingut del seu primer informe avalant l'aplicabilitat de la norma que obliga a les diputacions a determinats procediments i garanties en l'obertura de comptes de situació de fons de tresoreria.

El parer del síndic que subscriu aquest vot particular, amb el màxim respecte que li mereixen les opinions de la resta de síndics, és que la fonamentació per la qual ha estat suprimida la referència a l'aplicabilitat de la norma pels fets abans explicats no és la que hauria de fer-se valer d'acord amb l'argumentació jurídica

del informe 20-IN/2010 ratificat en l'informe 94-IN/2010 dels Serveis Jurídics de la Sindicatura de Comptes.

Quan la discussió respecte a l'aplicabilitat d'una norma jurídica respecte a la gestió de fons públics no es basa en l'aplicació d'una norma o d'una altra, sinó en l'aplicació d'una norma o l'acceptació de la no existència de norma aplicable per aquests fets, en el informe de fiscalització hauria de prevaldre el criteri de la llei, més encara quan és avalat i ratificat pels serveis jurídics de la institució.

Si es recolza l'argumentari tècnic de la ponència respecte a que no és d'aplicació l'article 109 de la LGP tampoc pot ser-ho cap altre dels articles que componen el capítol III del Títol IV de la LPG, això comportaria que en cap cas es podria aplicar la remissió normativa de l'article 194.3, del RDL 2/2004, pel qual s'aprova el TRLHL. No aplicar els procediments i garanties que marca la norma, sense preveure d'altres similars, suposa rebaixar el control en la gestió dels fons públics.

Sindicatura de Comptes de Catalunya
Av. Litoral, 12-14
08005 Barcelona
Tel. +34 93 270 11 61
Fax +34 93 270 15 70
sindicatura@sindicatura.cat
www.sindicatura.cat

Elaboració del document PDF: març del 2011

Dipòsit legal de la versió enquadernada
d'aquest informe: B-12796-2011